

ZIMNÉ ZAMRZNUTIE – DUCHOVNÉ CVIČENIA

26.-31. december 2018

NASLEDOVANIE / NAPODOBŇOVANIE JEŽIŠA KRISTA

**...tvoje kresťanské povolanie k láske
a k darovaniu života...**

Blízkosť.

Pozornosť.

Darovaná láska.

Odpustenie.

Radosť.

Pokoj.

1. CESTA

(Svätý Josemaría Escrivá)

Tieto rady čítaj pomaly.
Rozvážne premýšľaj o ich obsahu.
Sú to veci, ktoré ti dôverne hovorím
ako priateľ, brat alebo tvoj otec.
A tieto dôverné rozhovory počúva Boh.
Nepoviem ti nič nové.
Chcem iba oživiť tvoju pamäť,
aby v nej vznikla myšlienka,
ktorá by ťa zasiahla tak,
že zmeníš svoj život
a nastúpiš cestu modlitby a lásky,
až napokon sa staneš rozvážnou dušou.

POVAHA

Neži naprázdno. Buď užitočný. Zanechaj za sebou stopy. Vyžaruj svetlo svojej viery a lásky. Svojím apoštolským životom stieraj bahno a špinu rozsievané nečistými rozsievачmi nenávisť. Všetky pozemské cesty rozžiar Kristovým ohňom, ktorý nosíš vo svojom srdci.

Kiež sú tvoje rozhovory a celé tvoje správanie také, aby každý, čo ťa vidí alebo počuje, mohol povedať: Ten čerpá zo života Ježiša Krista.

Vyrovnanosť. – Načo ten hnev, keď ním urážaš Boha, obťažuješ blížneho, sám si spôsobuješ nepríjemnosti a keď sa napokon aj tak musíš upokojiť?

To, čo si povedal s hnevom, povedz iným tónom, pokojne, a tvoje argumenty získajú na sile a – čo je najhlavnejšie – neurazíš Boha.

Nikdy nikoho nekarhaj, kým pociťuješ rozhorčenie nad chybou, ktorá sa stala. Počkaj deň alebo aj viac. Potom mu ju pripomeň pokojne, s čistým úmyslom. Jedným láskavým slovom získaš viac ako trojhodinovou škriepkou. Ovládaj sa.

Vzrastaj prekonávaním prekážok.

Nemrhaj svoju silu a čas, ktoré patria Bohu, na hádzanie kameňa po psoch, čo na teba po ceste štekajú. Nevšímaj si ich.

Vôľa. – Veľmi dôležitá črta. Nepodceňuj maličkosti, pretože stálym sebazapieraním v malých veciach, ktoré nie sú nikdy malé ani bezvýznamné, zmocnie a zmužnie s Božou pomocou tvoja vôľa. Staneš sa predovšetkým pánom sám sebe, ale aj vedúcim, veliteľom a vodcom, ktorý ostatných povzbudí a strhne príkladom, slovom, múdrosťou i silou.

Výhovorky. – Vždy je ich dosť, aby ťa odvedli od plnenia tvojich povinností. Aké množstvo zbytočných dôvodov! Nevymýšľaj si výhovorky, zbav sa ich a rob, čo máš robiť.

Buď pevný! Drž sa! Buď mužom! – A potom... buď anjelom!

Neboj sa pravdy, aj keby ťa mala stáť život.

Nevyhýbaj sa povinnosti. Vykonávaj ju svedomite, aj keď iní ju zanedbávajú.

Prečo ťa zraňuje ohováranie ľudí? Stalo by sa ti oveľa horšie, keby ťa Boh opustil. Zotrvaj v dobrom a nad klebetami pokrč ramenami.

MODLITBA

Činnosť bez modlitby je bezcenná; modlitba sa stáva cennejšou, keď sa spojí s obetou.

Najprv modlitba, potom pokánie a až potom, až na treťom mieste, činnosť.

Modlitba je základ duchovnej stavby. Modlitba je všemohúca.

Modli sa pomaly. Mysli na to, čo hovoríš, aj na to, kto to komu hovorí. Pretože rýchle odbavenie modlitby bez času na uvažovanie vyznie ako rachot prázdnych plechoviek.

Nevieš, ako sa máš modliť? Vstúp do Božej prítomnosti a len čo povieš: „Pane, neviem sa modliť“, už si sa začal modliť.

Ježiš hovorí: „Proste a dostanete. Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám!“ Modli sa! V ktorom ľudskom podnikaní môžeš mať väčšiu záruku úspechu?

Nevieš, čo povedať Pánu Bohu v modlitbe. Nič ti neprichádza na um, a jednako by si sa s ním rád poradil v mnohých veciach. Pozri sa. Zapiš si cez deň pár poznámok o otázkach, o ktorých by si chcel uvažovať v Božej prítomnosti. A s týmito poznámkami sa choď modliť.

Vytrvaj v modlitbe. Vytrvaj, aj keď budeš mať pocit, že je tvoje úsilie daromné. Modlitba je vždy plodná.

Dobre si zapamätaj slová, ktoré ťa v modlitbe zaujali, a pomaly si ich cez deň častokrát opakuj.

Svätosť bez modlitby? Neverím v takú svätosť!

Tvoj apoštolský život má takú hodnotu, akú hodnotu má tvoja modlitba.

Ak nie si mužom modlitby, neverím, že to myslíš úprimne, keď hovoríš, že pracuješ pre Krista.

Nezanedbávaj svoje duchovné čítanie. Duchovné čítanie urobilo mnohých svätými.

SVÄTÁ ČISTOTA

Mnohí žijú uprostred sveta ako anjeli. A ty? Prečo ty nie?

Ak sa pevne rozhodneš žiť čistým životom, čistota ti nebude bremenom, ale korunou víťazstva.

Cudnosť a skromnosť sú malými bratmi čistoty.

Svätí neboli nijaké nenormálne osoby, prípady na štúdie módnych lekárov. Boli to normálni ľudia, z mäsa a kostí, ako si ty. A zvíťazili.

Nezabúdaj, že čistota posilňuje a spevňuje charakter.

SRDCE

Prečo sa skláňaš ku kalužiam svetskej útechy, keď si môžeš uhasiť svoj smäd vo vodách, ktoré plynú do večného života.

Srdce daj bokom. Najprv je povinnosť. Ale keď plníš svoju povinnosť, vlož do toho srdce – láskavosť.

Čo sa stalo s tým srdcom? Neznepokojuj sa: Svätí, ktorí boli práve takí obyčajní, normálni ľudia ako ty a ja, tiež pociťovali tieto *prírodné* náklonnosti. A keby ich neboli pociťovali, ich *nadprírodná* reakcia, pri ktorej zachovali svoje srdce – dušu a telo – Bohu namiesto toho, aby ho venovali stvoreniu, bola by málo záslužná. Preto sa domnievam, že slabosť srdca, keď už je raz známa cesta, nemusí byť prekážkou odhodlanej a *skutočne zamilovanej* duši.

Aká jasná je cesta!... Aké zreteľné sú prekážky!... A aké dobré zbrane na ich prekonanie!... A predsa koľko obchádzok a koľko zakopnutí! Všetok?

Láska... určite stojí za lásku!

UMŔTVOVANIE

Ak sa nedokážeš umŕtvovať, nikdy sa nestaneš človekom modlitby.

Výstižné poznámky a vtipy, ktoré nevyšli z tvojich úst; žart, ktorý si nepovedal; prívetivý úsmev pre toho, čo ťa obťažuje; mlčanie pri nespravodlivom obvinení; láskavý rozhovor s ľuďmi, ktorí ťa otravujú a vyčerpávajú; každodenné úsilie povzniesť sa nad malichernosťami, nepríjemnosťami a bezočivosťami ľudí, ktorí s tebou žijú... to všetko, vytrvalo uskutočňované, je pravé vnútorné umŕtvovanie.

Nehovor: tento človek ma obťažuje. Pomysli si: tento človek ma posväčuje.

Nijaký ideál sa nemôže uskutočniť bez obety. Zapieraj sa. Krásne je obetovať sa!

Nedaj si ujsť príležitosť vzdať sa svojej vlastnej mienky. – Je to ťažké... ale aké milé je to Bohu!

Oči! Veľa nepravosti vniká cez ne do duše. Keď si uchránite svoj zrak, uchránite si aj svoje srdce.

Svet obdivuje len okázalú obeť, pretože nepozná cenu skrytej a tichej obety.

Všetko, čo ťa neprivádza k Bohu, je prekážkou. Vytrhni ju a odhod' ju ďaleko od seba.

Toto sú vzácne plody človeka, ktorý sa umŕtvuje: pochopenie a zhovievavosť pre slabosti druhých a nezmieriteľnosť s vlastnými slabosťami.

Ak pšeničné zrno neodumrie, zostane bez plodu. Nechceš byť takýmto zrnom, zomrieť umŕtvovaním a priniesť hojné klasy?

Pravdou je, že sa *žiada od teba viac* a ty to nechceš dať. – Pokor sa! Zostal by v tvojom tele i duchu ten dojem trpkosti, keby si bol urobil všetko, čo je v tvojich silách?

Hrdinská minúta. – Je to moment presného vstávania. Bez váhania. Nadprirodzená myšlienka a... hor sa! Hrdinská minúta: tu máš umŕtvovanie, ktoré posilní tvoju vôľu a nezoslabí tvoju prirodzenosť.

PREDAVZATIE

Presne a konkrétne. – Nech nie sú tvoje predsavzatia ako prskavky, ktoré na chvíľu zažiaria a vzápätí zanechávajú za sebou ako trpkú skúsenosť čierny neuzitočný drôt, ktorý sa zahadzuje.

Dávaj si málo predsavzatí. – Tie majú byť konkrétne; spíňaj ich s Božou pomocou.

Zajtra, zajtra. Niekedy je to opatrnosť, ale častejšie sú to slová porazených.

Daj si toto presné a pevné predsavzatie: keď ťa budú chváliť a ctiť, pripomeň si všetko, za čo by si sa mal červenať. To je tvoj podiel; chvála a sláva patrí Pánu Bohu.

Teraz sa správaj dobre a nespomínaj na včerajšok, ktorý pominul, a nestaraj sa o *zajtrajšok,* ktorý nemusí pre teba svitnúť.

ŠKRUPULE

Smútok a sklúčenosť. Nečudujem sa; je to oblak prachu spôsobený tvojim pádom. Ale dosť! Či azda vietor milosti neodvial tento oblak do ďaleka? A navyše tvoj smútok, keď ho nezaženieš, môže byť plášťom tvojej pýchy. – Skutočne sa považuješ za dokonalého a bez hriechu?

Nepremýšľaj viac o svojom páde. Okrem toho, že ťa také myšlienky ako balvan zavalia a rozdrvia, môžu sa ti ľahko stať príležitosťou ďalšieho pokúšenia. – Kristus ti odpustil, zabudni na starého človeka.

Nestrácaj odvahu. – Videl som tvoj zápas... Dnešná tvoja porážka je dobrou prípravou na konečné víťazstvo.

BOŽIA PRÍTOMNOSŤ

Neurob nijaké rozhodnutie bez toho, že by si o veci neuvažoval pred Bohom.

Je veľmi potrebné, aby sme boli presvedčení, že Boh je stále pri nás. – Žijeme, akoby Pán bol ďaleko od nás, tam niekde, kde svietia hviezdy, a zabúdame, že je aj stále po našom boku.

A je tu ako milujúci Otec. – Každého z nás miluje viac, než ako môžu všetky matky sveta milovať svoje deti; pomáha nám, radí nám, požehnáva nás – a odpúšťa nám. Musíme byť naplnení a presiaknutí myšlienkou, že Boh je náš Otec, náš skutočný Otec, ktorý je zároveň pri nás i na nebesiach.

Ži v Božej prítomnosti a budeš mať nadprirodzený život.

NADPRIRODZENÝ ŽIVOT

Keď stratíš nadprirodzený zmysel života, tvoja láska bude dobročinnosťou, tvoja čistota slušnosťou, tvoje umŕtvovanie hlúposťou, tvoja sebadisciplína bičom a všetky tvoje skutky zostanú neplodné.

Mlčanie je ako stráž pred bránou vnútorného života.

Posvätenie je práca na celý život.

Napraviť sa. Každý deň aspoň trochu. – Je to tvoja stála úloha, keď sa skutočne chceš stať svätým.

Práve takýto má byť tvoj vnútorný život: začínať... a znova začínať.

VIAC O VNÚTORNOM ŽIVOTE

Každý deň sa snaž nájsť niekoľko minút tej požehnanej samoty, ktorá je taká potrebná na zachovanie vnútorného života.

Stíš sa. – Hľadaj Boha v sebe a počúvaj Ho.

Povzbudzuj v sebe vznešené myšlienky, tie posvätné túžby, ktoré sa v tebe prebúdajú... – Malá iskra môže vznietiť veľký požiar.

VLAŽNOSŤ

Zarmucuješ ma, že nepociťuješ nijakú bolesť nad svojimi všednými hriechmi. – Tým totiž dokazuješ, že si ešte nezačal žiť skutočným vnútorným životom.

ŠTÚDIUM

Hodina štúdia pre moderného apoštola je hodinou modlitby.

Ak máš slúžiť Bohu svojou myslou, štúdium je pre teba vážnou povinnosťou.

Študuj. – Študuj usilovne. – Ak máš byť soľou a svetlom, potrebuješ vedomosti a schopnosti. Alebo sa domnievaš, že lenivosťou a pohodlnosťou ich môžeš zaslúžene získať?

Nestačí, aby si bol vzdelaný a dobrý kresťan. – Ak neskrotíš svoju prudkú povahu, ak nedokážeš zladiť svoju horlivosť a vzdelanie s dobrým správaním, neviem si predstaviť, ako chceš byť svätým. – Aj napriek svojmu vzdelaniu, alebo práve preň, mal by si byť priviazaný k jasliam ako mulica.

Vlož nadprirodzenú pohnútku do svojej odbornej práce a posvätiš ju.

UTVÁRANIE DUCHA

Ak máš pohnútku byť vodca, snaž sa ním byť; posledným medzi bratmi a prvým medzi ostatnými.

Láska k Ježišovi Kristovi ťa často privádza k ústupkom, a to je veľmi šľachetné. Inokedy zas práve z lásky k Ježišovi Kristovi nemôžeš robiť mnohé ústupky, a to je tiež rovnako šľachetné.

Ak máš úradné postavenie, máš určité práva a povinnosti, ktoré vyplývajú z výkonu tvojej funkcie. Vzdáľuješ sa však od svojej apoštolskej cesty, keď používaš ako dôvod alebo ospravedlnenie zanedbávanie svojej profesijnej práce horlivosť vo svojej apoštolskej práci. Strácaš tak chýr odborníka, ktorý je tvojim vnadidlom ako rybára ľudí.

„Prostredie má veľký vplyv,“ povedal si mi. Musel som súhlasiť: nepochybne. A práve preto sa musíte formovať tak, aby ste svojím prirodzeným správaním pôsobili na svoje okolie a udávali tón spoločnosti, v ktorej žijete. – A potom, keď pochopíš tohto ducha, som si istý, že mi povieš s počudovaním prvých učeníkov nad prvými zázrakmi, ktoré konali v mene Krista: *Aký veľký vplyv máme na svoje okolie!*

Nebuď pesimista. – Neuvedomuješ si, že všetko, čo sa deje alebo môže diať, je pre dobro?
– Tvoj optimizmus bude logickým dôsledkom tvojej viery.

Prirodzenosť. – Váš život kresťanských mužov, kresťanských žien má byť prirodzený ako soľ a svetlo a plynúť bez výstrelkov a pochabostí: majte stále nášho ducha prostoty.

„Nebude robiť moje prirodzené, jednoduché správanie v sponanštenom alebo pohanskom prostredí, na ktoré v živote narážam, dojem vyumelkovanosti?“ – pýtaš sa ma.

- Odpovedám ti: „Nepochybne, že sa tvoj spôsob života stretne s rozdielnymi spôsobmi života. Ale tento rozdiel, ktorý je vlastne v tom, že potvrdzuješ svoju vieru skutkami, je práve tá prirodzenosť, ktorú od teba vyžadujem.“

Keď vidia na tebe ako vodcovi slabosť, nečuduj sa, že ich poslušnosť upadá.

OBLASŤ TVOJEJ SVÄTOSTI

Vysmej sa výsmechu. – Nedbaj na to, čo povedia ľudia. Hľad' na Boha a pociťuj ho v sebe a vo svojom okolí. – Tak nadobudneš svätú bezostyšnosť, ktorú potrebuješ (aký to paradox!), aby si žil v duchu kresťanskej jemnosti.

Ústupčivosť je neklamný znak, že človek nežije v pravde. – Keď ustupuje vo veciach ideálu, cti alebo viery, nemá ideál, ani česť, ani vieru.

Svätá neústupnosť nie je tvrdohlavosťou.

Buď neústupný v náuke a správaní. – Ustupuj však vo forme. – Buď ako mocný kyjak uložený vo vyčalúnenom puzdre. – Buď neústupný, ale nie tvrdošíjný.

Keď si získame všeobecnú pochvalu za to, že aj násilím zachránime človeka pred samovraždou, nemali by sme vynaložiť rovnaké úsilie, sväté naliehanie, aby sme zachránili Život (s veľkým Ž) mnohých, čo sa tak hlúpo snažia zavraždiť svoju dušu?

Boh a odvaha! – Odvaha nie je neopatrnosť. – Odvaha nie je nerozvážnosť.

Nemal si úspech? Veľmi dobre vieš, že nemôžeš stroskotať. Nie, že si nemal úspech, ale získal si skúsenosť. A teraz pokračuj!
Tvoja čnosť nemá byť hlučná.

Dbaj, aby oheň tvojej lásky nebol ako plameň bludičky, prelud, slabo blikajúci, ktorý nezapáli to, čoho sa dotkne, ani nič nezohreje.

LÁSKA K BOHU

Tajomstvo, ktoré dodáva najpokornejšej, ba aj tej najpokorujúcejšej veci dôležitosť, je milovať.

Všetko, čo robíme v mene Lásky, stáva sa veľkým a krásnym.

Ježiš môj, daj, aby som bol posledný vo všetkom... ale prvý v Láске.

Ži z Lásky a zvíťaziš, aj keď budeš porazený vo svojich vnútorných bojoch.

Nezabúdaj, že bolesť je skúšobným kameňom Lásky.

KREŠŤANSKÁ LÁSKA

Keď skončíš svoju prácu, pomôž svojmu bratovi z lásky ku Kristovi a rob to tak jemne a prirodzene, aby nikto, ba ani on sám, si neuvedomil, že robíš viac ako svoju povinnosť. – To je skutočne čnosť hodná Božieho dieťaťa.

Nikdy nemysli o nikom zle, ani vtedy nie, keby ti na to jeho reči alebo jeho správanie dávali dôvod.

Nekritizuj záporne; keď nemôžeš pochváliť, mlč.

Nikdy nehovor zle o svojom bratovi, aj keď máš na to dostatočný dôvod. – Zájdi najprv pred svätostánok a potom choď ku kňazovi, svojmu otcovi, a zver sa mu so všetkým, čo ťa trápi. – A nikomu inému.

Keď si sám taký slabý, prečo sa čuduješ, že aj iní majú svoje slabosti?

Neodsudzujme. – Každý vidí veci zo svojho hľadiska... svojou myslou, so všetkým jej obmedzením, svojím zrakom, neraz zakaleným hnevom a zaslepeným vášňami. Navyše názor niektorých ľudí je taký subjektívny ako názor niektorých moderných maliarov, ktorí nakreslia niekoľko svojvoľných čiar a uistujú vás, že je to náš portrét, obraz nášho správania...

Akú nízku hodnotu majú ľudské súdy! – Neodsudzujte skôr, kým si nepreveríte svoj úsudok modlitbou.

Prinúť sa, keď to bude potrebné, aby si vždy hneď odpustil tým, čo ti ubližujú. Pretože akokoľvek veľká by bola ich nepravosť alebo urážky, ktoré ti spôsobili, nie je to nič v porovnaní s tým, čo ti Boh odpustil.

Neodsudzujte, kým nevypočujete obidve strany. – Na túto normu rozvážnosti zabúdajú niekedy aj ľudia, čo si myslia, že sú čností.

Uvedomuješ si, koľko škody by si mohol spôsobiť, keby si hádzal kamene so zaviazanými očami? – Rovnako si dostatočne neuvedomuješ, koľko zla a aké môžeš spôsobiť zlomyseľnými poznámkami, ktoré ti pripadajú malicherné, lebo ťa zaslepuje bezohľadnosť a veľký hnev.

Kritizovať, ničiť nie je ťažké; aj najhorší robotník dokáže zabodnúť krompáč do vznešeného a pekného kameňa katedrály. Budovať – to je práca, ktorá vyžaduje majstra.

Konflikty so sebestvom sveta ti pomôžu viac si vážiť lásku svojich bratov.

Krešťanská láska nespočíva len v *dávaní*, ale aj v *pochopení*. – Preto hľadaj ospravedlnenie pre svojho blížneho, keď máš podať svoj posudok; vždy sa nejaké nájde.

Vieš o niekom, ktorého duša je v nebezpečenstve? – Môžeš mu účinne pomôcť aj na diaľku, keď žiješ vnútorným životom v spojení s inými. – Pomôž mu teda a neznepokojuj sa.

Si veľmi naivný. – Je málo ľudí, čo preukazujú kresťanskú lásku! – Mať kresťanskú lásku neznamená darovať staré šatstvo alebo drobné peniaze... – Rozprávaš mi o svojej skúsenosti a o svojom sklamaní. Môžem ti povedať len toto: podme ty a ja, rozdávajme a rozdávajme samých seba bez akýchkoľvek výhrad. Tak ušetríme iných pred tvojou smutnou skúsenosťou.

PROSTRIEDKY

Slúž Bohu úprimne a buď mu verný... a nestaraj sa o nič. Lebo veľká je pravda, ak hľadáš Božie kráľovstvo a Jeho spravodlivosť, všetko ostatné – materiál, prostriedky – dostaneš navyše.

Zažeň zúfalstvo, ktoré vyplýva z pocitu tvojej slabosti. – Skutočnosť je taká, že po finančnej stránke si nula... po spoločenskej stránke si tiež nula... a ďalšou nulou si v čnostiach... a ďalšou v nadaní... Ale naľavo pred všetkými tými nulami je Kristus... A aké nesmierne číslo z toho vyjde!

Ak sa skutočne *odovzdáš* Bohu, nijaká ťažkosť neotrasie твоjím optimizmom.

Prečo nechávaš ešte rezervy vo svojom srdci? Kým sa sám úplne neodovzdáš Bohu, nemôžeš očakávať, že získaš iných. Aký si ty len úbohý nástroj.

Čo na tom záleží, že máš proti sebe celý svet s celou jeho mocou. Ty... napreduj! – Opakuj si slová žalmu: „Pán je moje svetlo a moja spása. Koho by som sa bál?“ Alebo žalm: „Aj keby sa proti mne postavil celý tábor, moje srdce sa nebude báť.“

Buď nástrojom zlatým alebo ocelovým, platinovým alebo železným, veľkým alebo malým, jemným alebo hrubým... – Všetky sú užitočné; každý z nich má svoj účel. Kto by mohol povedať, že stolárska píla je menej užitočná ako lekárov skalpel? – Tvoja povinnosť je byť nástrojom.

Čo to má znamenať? – Nechápeš, prečo chceš zanechať apoštolskú prácu. Azda len preto, že Boží plameň, ktorý vznecoval tvoje nadšenie, okrem svetla a tepla vydáva z času na čas aj dym spôsobený nedokonalými nástrojmi. Tvoj postoj je nepochopiteľný, vyplýva iba z tvojej skrytej pýchy; považuješ sa za dokonalého.

Nech ťa finančné ťažkosti nezvedú z tvojej apoštolskej činnosti. Maj väčšiu dôveru v Boha, urob všetko, na čo ti stačia ľudské sily, a zistíš, ako rýchlo peniaze nebudú už spôsobovať ťažkosti.

Nezanechaj svoju prácu pre nedostatok prostriedkov; začni, ako najlepšie môžeš. – A časom výkon vytvorí ústroj. Niektorí, čo boli neschopní, prejavili sa ako užitoční. Ostatní sa budú musieť podrobiť chirurgickej operácii, hoci aj bolestivej (svätí boli dobrí chirurgovia). – A potom to pôjde ďalej.

Viera živá a pribojná. Ako Petrova. – Ak ju máš, ako povedal náš Pán, pohneš horami, tými ľudskými neprekonateľnými prekážkami, ktoré stoja v ceste tvojej apoštolskej činnosti.

Priame srdce a dobrá vôľa. – S týmito dvoma hodnotami a s pohľadom upriameným na vykonávanie Božej vôle uvidíš, že sa tvoje sny o láske uskutočnia a tvoj hlad po dušiach sa nasýti.

„Vari to nie je tesárov syn? Vari to nie je tesár, syn Márie?... – Toto, čo hovorili o Ježišovi, možno sa dá dobre povedať aj o tebe napoly začudovaným a napoly posmešným tónom, keď sa skutočne rozhodneš plniť Božiu vôľu a byť nástrojom. Ale *vari to nie je...*? – Mlč. Nech tvoje skutky potvrdia tvoje poslanie.

PANNA MÁRIA

Presvätá Mária, Matka Božia, žila vo svojej dedine nenápadne ako každá iná žena jej krajiny. – Nauč sa od nej žiť *prirodzene*.

Mária, učiteľka skrytej a tichej obete. – Pohliadni na ňu, takmer vždy v skrytosti a v spolupráci so svojim Synom; vie, ale mlčí.

Máš pocit, že všetky hriechy tvojho života vystúpia proti tebe. – Nestrácaj dôveru. Naopak, volaj svoju svätú Matku Máriu s vierou a oddanosťou dieťaťa. Prinesie ti pokoj do duše.

Miluj našu Paniu a ona ti vyprosí hojnú milosť, aby si zvíťazil vo svojom každodennom zápase.

VIERA

Áká krásna je naša katolícka viera! – Splňa všetky naše túžby, upokojuje našu myseľ a naplňa srdce nádejou.

Pokorne pros Boha, aby posilnil tvoju vieru. – Potom s novým osvietením jasne rozoznáš rozdiel medzi chodníkmi tohto sveta a tvojou apoštolskou cestou.

Katolík – to je veľké srdce a otvorená myseľ.

POKORA

Pokora je jednou z ciest na dosiahnutie vnútorného pokoja. – Sám Ježiš povedal: „Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom... a nájdete odpočinok pre svoju dušu.“

Aj keď si učený, slávny, výrečný a mocný, nestojíš za nič, keď nie si pokorný. Odtiň, vytrhni to príliš prebujnené *ja*. Boh ti pomôže. Potom budeš môcť začať pracovať pre Krista, a to na poslednom mieste v zbere jeho apoštolov.

Nie si pokorný, keď sa sám pokoruješ, ale vtedy, keď ťa iní pokorujú a ty to znášaš z lásky ku Kristovi.

Keď prijímaš potlesk za svoje úspechy, mal by ti zaznieť v ušiach aj smiech, ktorý vyvolali tvoje neúspechy.

Táto falošná pokora je pohodlnosť: pri takej pokore sa vzdávaš práv... ktoré sú v skutočnosti povinnosťou.

Nie je to nedostatok pokory vidieť pokrok svojej duše. Takto môžeš za to ďakovať Bohu. – Nezabúdaj však, že si žobrák, ktorý nosí dobrý oblek. Vypožičaný oblek.

Nebud' ako pozlátený veterník na vysokej budove: akokoľvek by sa ligotal a akokoľvek by bol vysoko, nie je vôbec dôležitý pre pevnosť stavby. Bud' radšej ako starý kameň v základoch, ukrytý v zemi, kde ho nikto nevidí. – Vďaka tebe dom nespadne.

CHUDOBA

Odpútaj sa od pozemských vecí. Miluj a pestuj si chudobu ducha: uspokoj sa s tým, čo stačí na primeraný a striedmy život. – Ináč nebudeš nikdy apoštolom.

Ak si muž oddaný Bohu, pohrdaj bohatstvom s rovnakou húževnatosťou, s akou sa ho iní vo svete snažia získať.

DISKRÉTNOSŤ

Nebudeš nikdy ľutovať, že si mlčal, ale často budeš ľutovať, že si hovoril.

Mlč! Nezabúdaj, že tvoj ideál je ako práve zažatý plamienok. – Stačí jemný závan, aby ho zhasol v tvojom srdci.

Nerozprávaj ľahkomyselne o dôverných podrobnostiach svojej apoštolskej práce: nevidíš, že svet je plný egoistov, neschopných porozumenia?

Mlč vždy, keď cítiš, že sa v tebe zväčšuje rozhorčenosť. – Aj keby si bol úplne spravodlivo nahnevaný. – Pretože v takých chvíľach napriek svojej diskretnosti povieš viac, ako by si chcel.

Nevyžaduj, aby ťa *cháпали*. Tento nedostatok pochopenia je prejavom Prozreteľnosti: aby tvoja obeť zostala skrytá.

RADOSŤ

Pravá čnosť nie je smutná ani nesympatická, ale je príjemne radostná.

Keď všetko ide dobre, radujme sa a ďakujme Bohu, od ktorého pochádza všetko dobro. – A keď sa nám veci nedaria? – Radujme sa, ďakujme Bohu, že nám dáva účasť na sladkosti svojho kríža.

Ak si apoštol, nestrácaj nikdy odvahu. – Niet takej prekážky, ktorú by si nemohol prekonať. – Prečo si teda smutný?

Nebud' smutný. – Tvoj názor na veci mal by byť viac *náš*, kresťanskejší.

INÉ ČNOSTI

Rob všetko nesebecky, z čistej lásky, ako keby nebolo odmeny ani trestu. – Ale vo svojom srdci si udržuj žiarivú nádej na nebo.

Neprejavuj svoju mienku, keď sa ťa na ňu nikto nepýta, aj keby si bol presvedčený, že je najsprávnejšia.

Môžeš si byť istý, že si Božím mužom, keď nespravodlivosť znášaš s radosťou a mlčky.

SÚŽENIE

Znova... Hovorilo sa, písalo sa...; pre aj proti... s dobrou vôľou aj so slabšou vôľou...; polopravdy aj osočovanie, chválospevy...; hlúposti aj pravdy... – Blázon, úplný blázon! Keď kráčaš priamo k svojmu cieľu s hlavou a srdcom opojeným láskou k Bohu, prečo sa staráš o hukot vetra, cvrlikanie svrčkov, o bučanie, krochkanie alebo erdžanie?... Napokon... nedá sa tomu zabrániť: nesnaž sa mušľou prelievať more.

Dostal si sa do reči ľudí, zakúsil si urážky, ktoré ťa zranili najmä preto, lebo si to nečakal. Tvoja prirodzená reakcia má byť: odpúšťanie, ba aj požiadanie o odpustenie. A využi túto skúsenosť na odpútanie sa od tvorstva.

Vynadali ti? – Nerozhnevaj sa tak, ako ti radí tvoja pýcha. – Pomysli si: koľko lásky mi preukázali! Čo všetko nepovedali!

Si znepokojený. – Pozeraj, keby sa čokoľvek dialo v tvojom vnútornom živote alebo vo svete okolo teba, nikdy nezabúdaj, že dôležitosť udalostí alebo ľudí je veľmi relatívna. – Buď pokojný, nechaj pôsobiť čas a potom, keď budeš môcť posúdiť ľudí a udalosti z diaľky a bez zaujatia, dosiahneš perspektívu, v ktorej uvidíš každú vec na správnom mieste a v správnych rozmeroch.

Telesné vyčerpanie. – Si... úplne prepracovaný. – Odpočíň si. Preruš svoju vonkajšiu činnosť. Onedlho sa vrátiš do normálneho života a ak si verný, budeš ešte horlivejší v apoštoláte.

VNÚTORNÝ BOJ

Ďalší pád... a aký je to pád!... Zúfaš si? Nie: v pokore a prostredníctvom Márie, svojej Matky, utiekaj sa k milosrdnej láske Ježiša Krista. – *Zmluj sa nado mnou*, a hore srdce! – Začni znova!

Tvoj pád je veľmi hlboký. – V tej hĺbke začni budovať znova základy. Buď pokorný. – *Bože, ty nepohrdneš srdcom skrúšeným a uponíženým*.

Je to ťažké! – Áno viem. No smelo vpred! Nik nedostane odmenu (a ešte akú odmenu!), len ten, ktorý vynikajúco bojoval.

Keď si stratil ľudskú útechu, zostal ti pocit osamelosti, ako by si visel na nitke nad hlbokou čiernou priepasťou. Mal si dojem, že tvoje výkriky, tvoje volanie o pomoc nikto nepočuje. Tento pocit si si úplne zaslúžil. Buď pokorný, nehľadaj seba, nehľadaj svoje vlastné pohodlie. Miluj Kríž – nie je dostatočné ho len znášať – a Pán vypočuje tvoju modlitbu. – Tvoje zmysly sa utíšia. – Tvoje srdce sa zacelí. – Nájdeš pokoj.

POSLEDNÉ VECI

Počul si, ako ľudia žijúci len pre tento svet lamentujú, že *každý deň, čo sa minie, je tak trochu umieranie*. Nuž ťeda ja ti hovorím: raduj sa, apoštolská duša, pretože každý deň, čo sa míňa, si bližšie k Životu.

BOŽIA VÔĽA

Toto je kľúč od brány nebeského kráľovstva: *Do nebeského kráľovstva vojde iba ten, čo plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach*.

Hľa, myšlienka, ktorá prináša pokoj a ktorú Duch Svätý vnuká tým, čo hľadajú Božiu vôľu: *Boh je môj pastier, nič mi nechýba*. Čo by mohlo znepokojovať dušu, ktorá úprimne opakuje tieto slová?

Viac ráz za deň sa spýtaj sám seba: *Robím v tejto chvíli to, čo by som mal?*

Je to otázka sekundy... Skôr než niečo začneš, pomysli si: Čo žiada Boh odo mňa v tejto záležitosti? A potom to s milosťou Božou vykonaj!

BOŽIA SLÁVA

„Bezo mňa nemôžete nič urobiť,“ povedal Pán. – A povedal nám to preto, aby sme si – tak ty, ako aj ja – nepripisovali zásluhu, ktoré patria jemu.

Nepochybne si si dobre očistil svoj úmysel, keď si povedal: Odteraz sa zriekam všetkej ľudskej vďačnosti a odmeny.

ZÍSKAVANIE NOVÝCH APOŠTOLOV

Zatiahni na hlbínu. Odvrhni svoj pesimizmus, ktorý z teba robí zbabelca. *Spustite siete na lov.* Môžeš rovnako ako Peter povedať: *Ježišu, v tvojom mene budem loviť ľudí.*

Rozsievач vyšiel... Rozsievaj zrno s rozmachom, apoštolská duša. – Vietor milosti ho odveje ďalej, keď brázda, do ktorej padne, nie je ho hodná... Rozsievaj a buď si istý, že zrno zapustí korene a prinesie hojnú úrodu.

Dobrym príkladom sa rozsieva dobré semeno; láska k blížnemu nás všetkých zaväzuje rozsievat'.

MALIČKOSTI

Všetko rob z Lásky. Tak už nebudú malé veci, všetko bude veľké. Vytrvalosť v maličkostiach z Lásky je hrdinstvo.

Aký je len cenný malý skutok vykonaný z Lásky k Bohu!

Všimol si si, ako sa ľudská láska skladá z *maličkostí*? – Aj Božia láska sa tak skladá z *maličkostí*.

Veľké duše veľmi dbajú o maličkosti.

Uvedomil si si dakedy, aký vysoký súčet môže vyjsť z mnohých maličkostí?

Naozaj chceš byť svätý? Vykonávaj malé povinnosti každého okamihu: rob to, čo máš, sústreď sa na to, čo robíš.

Spíňaj presne povinnosti, ktoré si máš plniť práve v tejto chvíli. Táto pokorná, jednotvárna, skromná práca je modlitbou, ktorá sa prejavuje tvojich skutkoch. Táto modlitba ťa pripravuje na získanie milosti vykonať inú veľkú, ďalekosiahlu a hlbokú prácu, o ktorej sníváš.

TAKTIKA

Apoštolská duša, si ako kameň, ktorý spadol do vody. Svojím príkladom a slovom urobíš prvý kruh na vode, potom ďalší... a ďalší... Zakaždým širší. Chápeš teraz veľkosť svojho poslania?

Ako sa mnohí ľudia snažia odísť zo svojho miesta, zo svojho prostredia. – Pováž, čo by sa stalo, keby každá kosť a každý sval v ľudskom tele chceli byť na inom mieste, než aké je im určené. Toto je vlastne dôvod nespokojnosti vo svete. – Zostaň, syn môj, na svojom mieste. Ako veľa môžeš stade vykonať na uskutočnenie Božieho kráľovstva!

Posilňuj svoju vôľu tak, aby Boh urobil z teba vodcu. Ak chceš, môžeš šíriť Božie slovo, ktoré je tisícnásobne požehnané a nikdy nemôže sklamať. Ak si veľkorysý... a konáš v súlade so svojou osobnou svätosťou, dosiahneš posvätenie iných: Kristovo kráľovstvo.

Svietiť ako hviezda... Túžba po výšinách a žiarivom lesku neba. Lepšie však je: horieť ako skrytá pochodňa a svojím žiarom zapalať všetko, čoho sa dotkneš. – To je tvoj apoštolát. Preto si na zemi.

Pokoj. – Mier. – Intenzívny duchovný život. Bez náhlenia, bez túžby po zmenách môžeš na mieste, na ktoré ťa postavil život, pôsobiť ako mohutný zdroj duchovnej elektriny šíriacej svetlo a energiu, a pritom nestratiť nič z vlastnej sily a svetla.

Nemaj nepriateľov. – Maj len priateľov, a to po pravej ruke tých, čo ti urobili alebo chcú urobiť niečo dobré, a po ľavej ruke tých, čo ti uškodili alebo sa pokúsili uškodiť ti.

Nerozširuj sa o podrobnostiach *svojho* apoštolátu, iba ak by to osožilo tvojmu blížnemu.

Netrápte sa, že vás *poznajú* podľa vašich skutkov. – To je príjemná vôňa Krista. – Napokon, keď stále pracujete pre Neho, radujte sa, že sa naplňajú slová Písma: „Aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.“

Súhlasím. Lepšie sa ti pracuje v dôvernom rozhovore, v rozhovore medzi štyrmi očami, ako pri verejnom vystúpení, na fóre pred tisícami poslucháčmi. Predsa však, ak je to potrebné, rečni!

Osamotené úsilie každého jednotlivého z vás nemá veľký účinok. Keď sa však spojíte v Kristovej láske, budete sa čudovať nad výsledkom vášho účinkovania.

Chceš sa stať mučeníkom? – Poviem ti, čo je na to potrebné: byť apoštolom a nenazývať sa ním, byť misionárom s poslaním a nenazývať sa misionárom; byť Božím mužom, a robiť dojem svetského muža: zostať nepovšimnutý!

DUCHOVNÉ DETSTVO

Keď sa stanete deťmi, nebudete mať starosti. Deti chytró zabudnú na nepríjemné veci a vrátia sa k svojim hrám. – Preto keď sa odovzdáte Bohu, nebudete mať na starosti a odpočiniete si v náručí svojho Otca.

ŽIVOT DETSTVA

Práca ťa natoľko vyčerpáva, že sa nedokážeš modliť. Si vždy v prítomnosti svojho Otca. – Keď sa s ním nemôžeš rozprávať, pohliadni občas naňho ako malé dieťa... a On sa na teba usmeje.

VOLANIE

Prečo sa neodovzdáš Bohu raz navždy... skutočne... teraz!?

Keď vidíš svoju cestu jasne pred sebou, kráčaj po nej. Prečo neodvrhneš zbabelosť, ktorá ťa zdržuje!

Teraz, keď si sa oddal Bohu, pros ho o nový život, o *pečať*, ktorou potvrdíš pravosť svojho poslanca ako Božieho muža.

Bože, učíš z nás bláznov s nákazlivým bláznovstvom, ktoré pritiahne mnohých k tvojmu apoštolátu.

APOŠTOL

Horlivosť je božské šialenstvo apoštola, ktoré by si mal mať. Jeho znakmi sú: hlad po stretávaní sa s Majstrom, stála starostlivosť o duše a neotrasiteľná vytrvalosť.

V apoštoláte sa musíš celý oddať a seba úplne pokoriť, a nie vnucovať svoju osobnú mienku.

Dbaj na to, aby pri styku s tebou ostatní nemali pocit, ktorý ktosi niekde vyjadril výkrikom (nie bez príčiny): *Tých poctivých mám až po krk...*

Keď túžite venovať sa Bohu tu, vo svete, skôr ako učenosť je vám potrebná duchovnosť, úzke spojenie modlitbou s Pánom Ježišom; musíte nosiť neviditeľný plášť, ktorý zakryje všetky vaše city a vaše schopnosti: modliť sa, modliť sa, modliť sa: konať pokánie, konať pokánie.

Lásku k Bohu a horlivosť pre duše musíš v druhých vzbudzovať tak, aby aj oni zapálili oheň v mnohých ďalších, z ktorých každý by potom tiež roznieť oheň v srdciach svojich kolegov na pracovisku. Koľko duchovnej energie na to potrebuješ! – A akú veľkú zodpovednosť máš za to, keby si ochladol! A – nechcem na to pomyslieť – aký by to bol hrozný čin, keby si dával zlý príklad!

Stáť na čele apoštolskej práce znamená byť pripravený strpieť všetko a od všetkých s nekonečnou láskou.

Zbav sa pocitu *samolúbosti*, ktorá oddeľuje tvoju dušu od duší, ktoré sa ti približujú. – Počúvaj ich. Rozprávaj jednoducho, lebo len tak sa tvoja apoštolská práca rozšíri a bude prinášať ovocie.

Pamätaj však, že kdekoľvek si, môžeš a musíš sa stať svätým, lebo preto si tam, kde si.

APOŠTOLÁT

Musiš byť *Božím mužom*, mužom vnútorného života, mužom modlitby a obety. Tvoj apoštolát musí vytrysknúť z tvojho prehojného *vnútorného života*.

Keď vykonávaš svoj *apoštolát nenápadnosti a dôverných rozhovorov*, neprav mi, že nevieš, čo povedať, keď je to potrebné. – Pripomeniem ti slová žalmistu: *Pán vkladá do úst svojich apoštolov slová plné účinnosti*.

Je v ľudskej povahe nevážiť si to, čo nemá veľkú cenu. Preto som ti odporúčal *apoštolát nedávania*. Nikdy nezabudni vyžadovať a vziať si to, čo sa právom a rozumne žiada za určitý výkon tvojho povolania, keď je tvoje povolanie nástrojom tvojho apoštolátu.

VYTRVALOSŤ

Začínať dokáže každý, vytrvať len svätý. Kiež tvoja vytrvalosť nie je len slepým následkom prvého podnetu, dielom zotrvačnosti; kiež je to uvážená vytrvalosť.

Povedz mu: *Tu som, volal si ma!*

Vybočil si z cesty a nevrátil si sa, lebo si sa hanbil. Bolo by logickejšie hanbiť sa za to, že sa nedokážeš polepšiť.

Pestuj v sebe a zachovávaj ten vznešený ideál, ktorý sa v tebe práve zrodil. – Uvažuj, koľko kvetov rozkvitá na jar a ako málo z nich prináša ovocie.

Nedostatok odvahy, malomyselnosť, je nepriateľom tvojej vytrvalosti. Ak nebudeš bojovať proti tomuto nedostatku, staneš sa najprv pesimistom a potom vlačným. Buď optimista.

Stálosť, ktorou nič neotrasie. – Tá ti chýba. Pros o ňu Pána Ježiša a snaž sa zo všetkých síl, aby si ju dostal, pretože je najlepšou zárukou, aby si neodbočil z plodnej cesty, ktorú si si vybral.

Nemôžeš *vystúpiť* vyššie. – Nie je to čudné – po takom páde!.. Vytrvaj a *vystúpiš*. – Pamätaj, čo napísal istý duchovný spisovateľ: Tvoja úbohá duša je ako vták, ktorý má krídla zalepené blatom. Je potrebné nebeské slnko a osobné malé i stále úsilie, aby sa vykorenili tieto náklonnosti, predstavy, ochabnutosť: všetko blato, ktoré sa ti lepí na krídla. Zistíš, že si voľný. – Keď vytrváš, *vystúpiš*.

Ďakuj Bohu, ktorý ti pomohol, a raduj sa zo svojho víťazstva. – Aká hlboká radosť je v tvojej duši, odkedy reagovala na milosť!

Argumentuješ... dobre, chladne: koľko dôvodov na zanechanie tvojej práce! – A niektoré z nich sa zdajú byť presvedčivé. Vidím, nepochybne máš dôvody. – Ale nemáš pravdu.

Opustilo ma nadšenie, napísal si mi. – Nemáš pracovať z nadšenia, ale pre Lásku, s vedomím povinnosti, čo znamená – sebazaprenie.

Osamotenosť, odlúčenosť: skúšky tvojej vytrvalosti. – Svätá omša, modlitba, sviatosti, obety, spoločenstvo svätých – to sú zbrane, s ktorými zvíťazíš v skúške.

Neotrasiteľný: taký musíš byť. – Ak tvoju vytrvalosť narušia slabosti iných alebo tvoje vlastné, vytvára to veľmi smutný obraz o tvojom ideáli. Rozhodni sa raz navždy.

A čo je tajomstvo vytrvalosti? Láska. – Zamiluj sa a neopustíš Ho.

2. BRÁZDA

(Svätý Josemaría Escrivá)

Dovoľ mi vziať tvoju dušu
a viesť ju k úvahám o cnostiach človeka.
Milosť pôsobí na prirodzenosť.
Kiežby tieto myšlienky boli natoľko užitočné,
že by nás urobili lepšími
a pohli nás k tomu,
aby sme svojimi činmi
zanechali v tomto živote
úrodnú brázdú.

VEĽKODUŠNOSŤ

Ty, ktorý sa nedokážeš vzchopiť, uvažuj o tom, čo mi napísal istý tvoj brat: „Je to ťažké, ale ak sa raz urobí *rozhodnutie*, ako šťastne si človek vydýchne, keď sa cíti istý na ceste!“

Treba od teba vyžadovať viac: pretože môžeš dať viac a musíš dať viac.

Vrchol? Pre dušu odovzdanú Bohu sa všetko stáva vrcholom vhodným pre dobytie: každý deň odкрýva nové ciele, pretože nedokáže ani nechce určiť hranice Božej Lásky.

Čím budeš veľkodušnejší z lásky k Bohu, tým budeš šťastnejší.

Často prichádza pokušenie ponechať si viac času pre seba... Nauč sa raz navždy vyriešiť takú maličkosť tým, že ju okamžite napraviš.

ĽUDSKÉ OHĽADY

Keď je v hre obrana pravdy, ako je možné želať si, aby si sa neznepáčil Bohu a zároveň neprišiel do konfliktu s prostredím? Sú to protiklady: buď jedno, alebo druhé! Je potrebné, aby obeta bola obetou zápalnou: musí sa spáliť všetko... dokonca i to, „čo na to povedia ľudia“, i to, čo sa nazýva dobrá povesť.

Majme odvahu žiť verejne a vytrvale podľa našej svätej viery.

RADOŠŤ

Rada, ktorú vám stále naliehavo opakujem, znie: buďte veselí, vždy veselí! – Nech sú smutní tí, čo sa nepovažujú za Božie deti.

Nezabúdaj, že niekedy treba mať vedľa seba usmievavé tváre.

Nech nikto nevyčíta z tvojej tváre smútok a bolesť, keď okolo seba vo svete šíriš vôňu svojej obety: Božie deti musia byť vždy rozsievacími pokoja a radosti.

Radosť Božieho muža, Božej ženy musí byť bezmedzná: mierna, nákazlivá, príťažlivá... skrátka musí byť taká nadprirodzená, taká lákavá, taká prirodzená, aby priťahovala ostatných na kresťanské cesty.

Úprimné predsavzatie: Urobiť milou a ľahkou cestu ostatným, lebo život prináša so sebou dosť trpkostí.

Veľmi pohodlné je povedať: „nedarí sa to, nevychádza mi to, nevychádza nám to, všetko ide dolu kopcom“. – Odhliadnuc od toho, že to nie je pravda, tento pesimizmus skrýva veľkú lenivosť... Niektoré veci robíš dobre, niektoré zle. Nech ťa tie vydarené veci naplnia spokojnosťou a nádejou a proti tým nevydareným sa postav, nedaj sa odradiť, aby si ich napravil. A podaria sa aj ony.

Niekedy ťa trápi nával malomyseľnosti, ktorý ničí všetky tvoje sny a ktorý sa ti sotva podarí prekonať silou úkonov nádeje. – To nič: je to hodina vhodná na to, aby si prosil Boha o viacej milosti – a vpred! Obnov si v sebe radosť z boja, aj keby si prehral nejakú tú šarvátku.

Všetko, čo ti robí starosti, sa vojde do úsmevu vylúdeného z lásky k Bohu.

Keď odrežeš od koreňa akýkoľvek výhonok závidi a úprimne sa raduješ z úspechu druhých, nestratíš radosť.

ODVAHA

Odvaha nie je nerozumnosť ani nerozvážna smelosť, ani obyčajná bezočivosť. Odvaha je mužnosť, základná cnosť, nevyhnutná pre život duše.

Rozhodol si sa skôr vďaka dôkladnému uvažovaniu než zápalu a nadšeniu. Hoci by si bol rád zažil niečo také, ale nebolo miesta pre cit: odovzdal si sa, keď si sa presvedčil, že to Boh žiadal. Od toho momentu „nepocítil“ si už nijakú vážnejšiu pochybnosť, ba namiesto toho prežívaš pokojnú miernu radosť, ktorá príležitostne v tebe vytryskne. Takto sa odvďačuje Boh za odvahu Lásky.

Niektoré spôsoby sú také opatrnícke, že ich jedným slovom možno nazvať zbabelosťou.

Presvedč sa: keď ľudia pracujú pre Boha, neexistujú pre nich neprekonateľné prekážky ani znechutenie, ktoré by ich prinútilo vzdať sa, ani neúspechy, ktoré si zaslúžia toto pomenovanie vzhľadom na neplodné výsledky.

Tvoja viera je veľmi málo operatívna: dalo by sa povedať, že je to skôr viera svätuškára než viera človeka, ktorý bojuje o to, aby sa stal svätým.

Ubezpečoval si ma, že chceš bojovať bez oddychu. A teraz prichádzaš ku mne so zvesenými krídlami. Pozri sa, z ľudského hľadiska je vhodné, že si nedostával všetko vyriešené, bez prekážok. Niečo, ba – veľa! – musíš teraz riešiť. Ako ináč by si „sa stal“ svätým?

Nepočítaj s viacerými prostriedkami alebo s tým, že prídu iní: duše ťa potrebujú dnes, teraz.

Buď odvážny vo svojej modlitbe a Pán ťa premení z pesimistu na optimistu; z bojazlivého na odvážneho; z váhavého ducha na muža viery, na apoštola!

Keď vidím toľkú zbabelosť a falošnú opatrnosť... u mužov i žien, mám veľkú chuť opýtať sa ich: či sú azda viera a dôvera na to, aby sa len hlásali, a nie na to, aby sa praktizovali?

Tvoj súčasný stav sa ti javí dosť zvláštny: na jednej strane si ustráchaný, keď sa pozrieš hlbšie do seba, na druhej strane si istý, plný života, keď sa pozeráš nahor. – Nerob si starosti: je to znak, že stále lepšie poznávaš seba a – čo je dôležité – lepšie poznávaš Jeho.

BOJE

Nie všetci sa môžu stať bohatými, múdrymi, slávnymi... Naopak, všetci – áno „všetci“ – sme povolani stať sa svätými.

Nepopieram, je to dosť tvrdá skúška: stále musíš stúpať nahor, napriek všetkému.

Dnes nestačí, aby muži a ženy boli dobrí. Proti požívačnosti, pohanskému a materialistickému bremenu, ktoré nám núkajú, Kristus si vyžaduje nekonformistov!, rebelov Lásky!

Svätosť, skutočná túžba po nej, nepripúšťa prestávky ani prázdniny.

Akú túžbu majú mnohí reformovať! Nebolo by lepšie, keby sme sa reformovali všetci, každý osobitne, aby sme verne plnili, čo je prikázané?

Nenadväzuj dialóg s pokušením. Maj odvahu utiecť a silu neohmatávať svoju slabosť skúšajúc, pokiaľ by si mohol zájsť. Prestaň, neustupuj.

Výkyvy nahor a nadol. Máš veľa, príliš veľa výkyvov. Dôvod je jasný: doteraz si viedol ľahký život a nechceš si uvedomiť, že od „želaní“ k „odovzdaniu sa“ je poriadna vzdialenosť.

Pretože skôr či neskôr musíš určite naraziť na svoju očividnú osobnú biedu, chcem ťa ochrániť pred niekoľkými pokušeniami, ktoré ti našepká diabol a ktoré musíš okamžite odraziť: myšlienku, že Boh na teba zabudol, že tvoje volanie k apoštolátu je ilúziou alebo že ťarcha bolesti a hriechov sveta presahuje tvoje sily apoštola... – Nič z toho nie je pravda.

Ak skutočne bojuješ, potrebuješ si spytovať svedomie. Dbaj o každodenné spytovanie: skúmaj, či pociťuješ bolesť Lásky, pretože sa nesprávaš voči nášmu Pánovi tak, ako by si mal.

Keď ide o „skoncovanie“, nezabúdaj, „posledný raz“ musí byť už predtým, teda to, čo sa už minulo.

Ako vyjdeš z tohto stavu vlačnosti, žalostnej malátnosti, keď nepoužívaš prostriedky?! Veľmi málo bojuješ a keď sa snažíš, robíš to ako z hnevu a s nechuťou, takmer so želaním, aby tvoje chabé úsilie nemalo efekt, aby si sa tak sám mohol ospravedlniť: aby si ty sám od seba nevyžadoval nič viac a aby sa ani od teba nevyžadovalo viac. Plníš len svoju vôľu, nie Božiu vôľu. Keď sa naozaj nezmeniš, nebudeš ani šťastný, ani nedosiahneš pokoj, ktorý ti teraz chýba. Pokor sa pred Bohom a snaž sa skutočne chcieť.

Svedomie si spytuj s „drsnou“ úprimnosťou, to značí buď odvážny: skúmaj akoby pred zrkadlom, kde si sa zranil alebo kde si sa zašpinil, kde sú tvoje chyby, ktoré máš odstrániť.

Uznávam: správaš sa slušne... Dovoľ mi však hovoriť s tebou úprimne: so svojím pohodlným krokom – priznaj si to – nielenže nie si úplne šťastný, ale zostávaš veľmi ďaleko od svätosti.

Pri takejto tvojej pochabej vnútornej i vonkajšej ľahkomyseľnosti, pri takom váhaní, pri takom chcení bez skutočného chcenia nie je možné, aby si pokročil vo vnútornom živote.

Pridaj do kroku v zbožnosti a v práci: zostáva ti toho ešte veľa prejsť! So všetkými ži radostne, aj s tými, ktorí ťa obťažujú, a snaž sa milovať – aby si slúžil – tých, ktorými si prv pohrdal.

RYBÁRI ĽUDÍ

Ty, ktorý si vždy sníval o veľkých dobrodružstvách, zapojil si sa do nádherného dobrodružstva, ktorá ťa privedie k svätosti. Poďakuj za to Bohu apoštolským životom.

Keď sa vrháš do apoštolátu, maj na pamäti, že vždy ide o to, urobiť ľudí šťastnými, veľmi šťastnými: Pravdu nemožno oddeliť od skutočnej radosti.

Prirodzenosť, úprimnosť, radosť: sú to neodmysliteľné podmienky pre apoštola, aby získaval ľudí.

Keď ti rozprávam o „apoštoláte priateľstva“, mám na mysli „osobné“ priateľstvo, obetavé, úprimné: jeden k druhému, od srdca k srdcu.

V apoštoláte priateľstva a dôvery prvým krokom je pochopenie, služba... a svätá nekompromisnosť v učení viery.

Tí, čo našli Krista, nemôžu sa uzavrieť do svojho sveta: bolo by smutné takto sa obmedzovať. Musia sa otvoriť ako vejár, aby sa dostali ku všetkým dušiam. Každý musí vytvoriť a rozširovať kruh priateľov, na ktorých by mal vplyv svojou profesionálnou prestížou, svojím správaním, svojím priateľstvom, a musí sa snažiť, aby Kristus vplýval práve prostredníctvom tejto prestíže, tohto správania sa, tohto priateľstva.

Musíš byť rozpáleným žiarom, čo by priniesol oheň do všetkých končín. A kde by bolo prostredie neschopné vznietiť sa, musíš svojím pôsobením zvýšiť jeho duchovnú teplotu.

Nedostávaš sa k ľuďom, pretože sa im prihováraš iným „jazykom“. Odporúčam ti, aby si bol prirodzený. Tvoj spôsob je veľmi umelý!

Viera je nevyhnutná požiadavka apoštolátu, ktorý sa často prejavuje vytrvalým rozhovorom o Bohu, aj keď treba na plody dlho čakať. Keď vytrváme, keď zotrváme na svojom pevnom presvedčení, že Pán to chce, aj v tvojom okolí, všade, stanú sa viditeľné znaky kresťanskej revolúcie: jedni sa odovzdávajú, iní vezmú vážne svoj duchovný život a ďalší – tí najslabší – sa aspoň prebudia.

Často pri pohľade na tie ospalé duše máš veľkú chuť zakričať na ne, zatriať nimi, vyprovokovať ich, aby vyšli z toho hrozného hlbokého spánku, do ktorého upadli. Je smutné vidieť ich, ako kráčajú poklepkávajúc slepeckou palicou a nemôžu nájsť správnu cestu!

Radlica, ktorou sa orie a otvára brázda, nevidí ani semeno, ani plod.

Tvoja úloha apoštola je veľká a krásna. Nachádzaš sa v bode sútoku milosti a slobody duší; si prítomný pri najslávnejšom okamihu života niektorých ľudí – pri ich stretnutí sa s Kristom.

Kristus očakáva veľa od tvojej práce. Musíš ísť hľadať duše bez čakania na ich zavolanie ako Dobrý Pastier, ktorý šiel hľadať tú stú ovcu, čo zablúdila.

Je neprípustné, aby si strácal čas na „svoje hlúposti“, keď je toľko duší, čo na teba čakajú.

UTRPENIE

Nechápu ťa?... On bol Pravdou a Svetlom, ale jeho vlastní ho nechápali...

Hovoria o tebe a ohovárajú ťa... Tvoja poveseť, čo na tom záleží?! V nijakom prípade sa nehanbi ani neľutuj seba, ale tých, čo ti ubližujú.

Nestačí mať pravdu. Treba ju vedieť aj presadiť... a dosiahnuť, aby ju ostatní chceli uznať. A predsa hovor vždy pravdu, keď je to potrebné, a nehľad' na to, „čo povedia“.

Obeta! – Je pravda, že nasledovať Krista – ako to On sám povedal – znamená niešť Kríž. Nerád však počúvam, keď ľudia, ktorí milujú Pána, toľko hovoria o krížoch a odriekaní: pretože keď je láska, obeta je radostná, aj keď veľa vyžaduje.

Kríž je prítomný vo všetkom a prichádza, keď ho človek najmenej čaká. – Nezabúdaj však, že obyčajne začiatok Kríža býva súčasne i začiatkom účinného pôsobenia.

POKORA

Byť pokorný neznamená byť úzkostlivý alebo ustráchaný.

Utečme od falošnej pokory, ktorá sa nazýva pohodlnosť.

Presvedčenie o vlastnej ničomnosti – teda sebaopoznanie – ti pomôže, aby si na ponižovanie, pohrdanie, ohováranie reagoval v nadprirodzenom duchu, ktorý bude v tvojej duši čoraz hlbšie zakoreňovať radosť a pokoj.

Keď si rozumný a pokorný, zistíš, že človek sa nikdy neprestáva učiť... Tak to chodí v živote; aj tí najvzdelanejší sa musia učiť až do konca svojho života; ak by tak nerobili, neboli by už múdri.

K obráteniu sa kráča pokorou, cestami poníženia.

Chodníkom pokory sa dostaneš všade... predovšetkým do Neba.

Tvoje povolanie – Božie volanie – je viesť, priťahovať, slúžiť, byť vodcom. Keď sa z falošnej alebo nesprávne pochopenej pokory izoluješ, uzavieraš sa vo svojom kúte, prehrešuješ sa proti povinnosti byť Božím nástrojom.

OBČIANSKE VEDOMIE

Tvoje povolanie kresťana vyžaduje od teba, aby si žil v Bohu a súčasne sa zaoberal pozemskými vecami a bral ich objektívne také, aké sú: aby si ich vrátil Jemu.

Mnohí stále nariekajú, pretože podliehajú egoizmu a správajú sa tak, akoby sa všetko končilo tu, dole. – Nestaí sa jedným z nich... stále sa naprávajú!

Svet je chladný, robí dojem, akoby spal. Kiež sa zobudí, Pane! Usmerni správne svoju trpezlivosť a buď si istý, že keď dokážeme spáliť náš život v plameni lásky, preniesieme ten plameň do všetkých kútov zeme.

Vernosť – služba Bohu a dušiam - nie je impulzívne nadšenie; je to iné nadšenie, ktoré sa dobýva na ulici, kde vidieť, ako veľa toho ešte treba všade urobiť.

Svojím správaním ako kresťanský občan ukáž ľuďom rozdiel medzi životom v smútku a životom v radosť; medzi pocitom bojovnosti a pocitom odvahy; medzi opatrným, dvojitvárnym, pokryteckým správaním a správaním jednoduchých a jednoznačných ľudí. – Slovom, medzi ľuďmi, čo prepadli svetu, a medzi Božími deťmi.

Náboženstvo sa nemôže oddeľovať od života ani v mysli, ani v každodennej skutočnosti.

V dialke – tam, na horizonte – vzniká dojem, že sa nebo spája so zemou. Nezabudni však, že skutočné miesto, kde sa spájajú, je tvoje srdce...

Ty, ktorý žiješ uprostred sveta, ktorý si jedným zo spoluobčanov, ty musíš v kontakte s ľuďmi, ktorých považujú za dobrých alebo zlých, mať pocit túžby dávať ľuďom radosť, ktorá ťa naplňuje, pretože si kresťan.

VERNOSŤ

Nedostatok vernosti kvôli ľudským ohľadom je nedostatok lásky... a slabej osobnosti.

DISCIPLÍNA

Nepatri k tým, čo vo svojom dome žijú neusporiadane, zato však sa snažia v dome iných robiť poriadok.

Ale... ty si skutočne myslíš, že všetko vieš len preto, že ťa ustanovili za autoritu? Dobre ma počúvaj! Schopný vodca „vie“, že sa môže, ba musí učiť od ostatných.

Ty, čo zaujímaš vládnuce miesto, uvažuj: aj najsilnejšie a najúčinnejšie nástroje sa pri zlom zaobchádzaní poškodzujú, opotrebovávajú a stávajú sa neužitočnými.

Zásada každého dobrého riadenia: ľudí brať takých, akí sú, pomáhať im v zdokonaľovaní sa a nikdy nikoho neznevažovať.

Pri svojej riadiacej práci snaž sa byť skutočne objektívny. Vyvaruj sa tým, čo majú sklon vidieť skôr, ba takmer vždy len chyby a omyly. Nech ťa naplňuje radosťou istota, že Pán dal všetkým schopnosť stať sa svätými práve v boji s vlastnými chybami.

Vládnutie spočíva často v schopnosti „ťaháť za sebou“ ľudí. S láskou a trpezlivosťou.

Dobré vedenie musí byť pružné, ale nesmie sa vzdávať náročnosti.

S akou ľahkosťou narúšaš svoj životný plán! Svoje každodenné povinnosti plniš tak povrchno, že je to takmer horšie, ako keby si ich vôbec neplnil!... – Takto chceš stále viac rásť v láske k svojej ceste? V takejto láske chceš zapáliť ostatných ľudí?

Náklad je ťažký? Nie, tisíckrát nie! Povinnosti, ktoré si prijal dobrovoľne, sú ako krídla, ktoré ťa vynesú nad bahno vášní.

OSOBNOSŤ

Pán potrebuje pevné a odvážne duše, ktoré by sa nezmierovali s priemernosťou a rozhodným krokom by prenikali do každého prostredia.

Mierny a vyrovnaný charakter, nezlomná vôľa, hlboká viera a vrúcna zbožnosť: to sú nevyhnutné charakteristické znaky Božieho dieťaťa.

Človek apoštolátu nesmie uviaznuť v priemernosti. Boh ho volá, aby sa stal nositeľom ľudskosti a hlásateľom večnej novoty Božieho posolstva. Preto je potrebné, aby sa duša apoštola dlho, trpezlivo a hrdinsky formovala.

Kto skutočne miluje... vždy nájde drobnosti, ktoré ho podnietia, aby miloval ešte viac.

Keď ťa Pán obdaril nejakou dobrou vlastnosťou – nejakou schopnosťou -, neurobil to preto, aby si sa tomu tešil alebo sa tým vystatoval, ale aby si ju rozvíjal s láskou v službe blížnemu.

Predtým si bol pesimista, nerozhodný a apatický. Teraz si sa úplne zmenil: cítiš sa odvážny, optimistický, istý sám sebou... pretože si sa napokon rozhodol hľadať svoju oporu len v Bohu.

Musíš sa naučiť nesúhlasiť s ostatnými – ak je to potrebné -, ale nestrácať pritom lásku a nepôsobiť nesympaticky.

Zdvorilosť vždy a ku všetkým. Ale najmä k tým, ktorí sa prezentujú ako odporcovia. Nemusíš nikoho považovať za nepriateľa, keď sa snažíš dostať ho z omylu.

Pretože si stratil jednoduchosť, často si chladný a bez srdca.

MODLITBA

Meditácia. – V presný čas a v presnú hodinu. – Ak to zanedbáme a prispôsobíme jej čas našej pohodlnosti, svedčí to o nedostatku umŕtvovania.

Chýba ti vnútorný život: pretože nekladáš do svojej modlitby prosbu za svojich blízkych ani za nové povolania; pretože sa nesnažíš vidieť jasne, dávať si konkrétne predsavzatia a realizovať ich; pretože nemáš pred očami nadprirodzený zmysel štúdia, práce, svojich rozhovorov, svojho správania sa voči ostatným. Ako prežívaš Božiu prítomnosť – dôsledok a prejav tvojej modlitby?

Tak teda, nemohol si, lebo si nemal čas?... – Ty však máš čas. Okrem toho, aké budú tvoje činy, keď si ich nepremyslíš v Božej prítomnosti a nevniesieš do nich poriadok? Ako chceš svoje každodenné úlohy dobre splniť bez rozhovoru s Bohom?... – Pozri sa, je to argument, ako keď niekto tvrdí, že nemôže študovať, pretože mu vyučovanie druhých zaberá veľa času... Ale práve bez štúdia nemožno potom dobre vyučovať.

Modlitba má vždy prednosť. Keď to takto chápeš, a neriadiš sa podľa toho, nehovor mi, že nemáš čas: jednoducho sa nechceš modliť!

Modlitbu, viac modlitby! Vidí sa ti to nevhodné práve teraz, v čase skúšok, keď je viac práce... A predsa ju potrebuješ: a to nielen vo zvyčajný čas, ale aj počas „hluchých chvíľ“; v prestávke medzi skončenou a nasledujúcou prácou. Skrátka modli sa namiesto toho, aby sa tvoja myseľ zaoberala hlúposťami. Nech ťa to neruší, že napriek svojmu úsiliu sa nedokáže sústrediť a usmerniť svoje myšlienky. Takéto rozjímanie môže byť cennejšie ako to, ktoré si strávil v tichom prostredí kaplnky.

Aby si celý deň prežil v Božej prítomnosti, vypestuj si účinný zvyk: tvoja prvá „audiencia“ na začiatku dňa nech je u Ježiša Krista.

Pohŕdaš rozjímaním, modlitbou... Nie je to preto, že máš strach, že hľadáš anonymitu, že sa neodvažuješ hovoriť s Kristom z tváre do tváre?

Modlitba: je to čas svätých dôverností a pevných rozhodnutí.

Modlili sme sa večernú modlitbu uprostred polí, keď sa už blížil súmrak. Sedeli sme na zemi a naše mlčanie prerušovalo len občasné čítanie jednotlivých bodov rozjímania. Akékoľvek miesto je vhodné na takéto stretnutie s Bohom.

Modlitba sa bude niekedy rozvíjať reflexívnym spôsobom; inokedy, možno zriedkavejšie, bude plná vrúcnosti; a možno dosť často suchá, suchá, suchá... Dôležité však je, aby si ty – s Božou pomocou – nestratil odvalu.

Ruženec je osobitne dôležitý pre tých, čo sa zaoberajú duševnou prácou alebo štúdiom. Pretože toto zdanlivo monotónne prihováranie sa detí svojej matke v modlitbe k Najsvätejšej Panne Márii ničí všetky zárodky domýšľavosti a pýchy.

Modliť sa ruženec neznamena len pohybovať perami a mrmlať *Zdravas, Mária* jeden za druhým. Takto mrmlú svoju modlitbu svätuškáry a svätuškári. – Ústna modlitba kresťana sa musí zakoreniť v srdci, a to tak, aby sa myseľ pri modlitbe ruženca vhlbila do rozjímania o jednotlivých tajomstvách.

Stále odkladáš modlitbu ruženca na „neskoršie“, až sa ho napokon vôbec nepomodíš, pretože ťa premáha spánok. Keď si skutočne nenachádzaš nijaký čas, nepozorovane sa ho modli idúc po ulici. Navyše ti to pomôže lepšie si uvedomiť Božiu prítomnosť.

PRÁCA

Štúdium, práca: neodmysliteľné povinnosti každého kresťana; prostriedky, ako sa brániť proti nepriateľom Cirkvi, ako pritiahnúť svojou profesionálnou prestížou toľko dobrých ľudí, ktorí zatiaľ bojujú izolovane. Je to tá najzákladnejšia zbraň pre tých, čo sa chcú stať apoštolmi uprostred sveta.

Pred Bohom nijaká práca sama osebe nie je ani veľká, ani malá. Každjej práci dodáva hodnotu až Láska, s akou sa vykonáva.

Hrdinstvo práce je v „dokončení“ každej úlohy.

V jednoduchosti tvojej všednej práce, v monotónnosti drobností každého dňa musíš odhaliť tajomstvo veľkosti a novosti, ktoré je pre toľkých skryté: Lásku.

Vždy aktuálne a hrdinské poslanie bežného kresťana: sväto plniť najrozličnejšie práce, aj tie, čo sa javia úplne bezvýznamné.

Musíme byť kontemplatívne duše uprostred sveta, ktoré sa snažia premeniť svoju prácu na modlitbu.

Vyvíjaš neúnavnú činnosť. Nezachovávaš však poriadok, a preto je tvoje úsilie neúčinné. Pracuješ síce neúnavne, ale neproduktívne... a pritom sa toľko zvrtaš!

Oddych som chápal vždy ako uvoľnenie sa od každodennej záťaže, nikdy nie ako voľné dni.

Hroziš sa ťažkosťí, a preto ustupuješ. Vieš, aký výsledok vyplynie z tvojho správania?: pohodlie, pohodlie a pohodlie!

Si študent – venuje sa teda s apoštolským duchom svojim knihám. Bud' hlboko presvedčený, že tieto hodiny a hodiny štúdia sú už teraz duchovnou obetou predkladanou Bohu, ktorou slúžiš ľuďom, svojej krajine, svojej duši.

Zrejme nie je tvoj duchovný život v poriadku, keď vieš, že štúdium je tvoj apoštolát, a pritom si spokojný s tým, že sa len tak držíš nad vodou.

Práca pre katolíka nie je vykonávať povinnosť, ale milovať!: prekonávať sa vždy s radosťou v povinnosti a v obete.

Svätosť sa skladá z hrdinstiev. Preto sa v práci od nás vyžaduje hrdinstvo, ktoré spočíva v tom, že plníme naše úlohy až do konca, a to vytrvalo deň čo deň, hoci sa pri tom opakuje tá istá činnosť. Ak takto nekonáme, netúžime po svätosti!

ĽAHKOMYSEĽNOSŤ

Nepohoršuj sa nad tým, že existujú aj zlí kresťania, ktorí sa síce veľmi činia, ale nepraktizujú svoju vieru. Pán „odplatí každému podľa jeho skutkov“: tebe za tvoje, mne za moje. Keď sa ty a ja rozhodneme žiť statočne, na svete bude o dvoch darebákov menej.

Hlupáci, obmedzenci, pokrytci predpokladajú, že ostatní sú takí ako oni... A – čo je trápne – správajú sa k nim tak, ako by takí skutočne boli.

Ešte si dostatočne nedospel a chýba ti vnútorná sústredenosť človeka, ktorý kráča životom s pevnou istotou svojho ideálu, svojho cieľa.

PRIRODZENOSŤ

Prirodzená nenápadnosť je pečaťou Božieho diela.

Svätci sú vždy „nepohodlní“ pre ostatných.

Že nie si toho hodný? – Nuž... snaž sa byť hodným. A je to!

LÁSKA K PRAVDE

Nesprávaj sa ako hlupák: to nie je fanatizmus každý deň lepšie poznať, viac milovať a rozhodnejšie brániť pravdu, ktorú máš poznať, milovať a brániť.

Nezanechávaj svoju činnosť, nevybočuj zo svojej cesty, aj keď si nútený žiť s ľuďmi plnými predsudkov, ktorí sa správajú tak, ako by ich spôsob života a myslenia bol určujúcou mierou pre všetky motívy, úvahy a pojmy. Snaž sa, aby ťa pochopili, ale keď sa ti to nepodarí, pokračuj vo svojej ceste.

Iste stretneš ľudí, ktorých budeš môcť ťažko presvedčiť pre ich tupú tvrdohlavosť... Ale odhliadnuc od takýchto prípadov vždy sa oplatí objasňovať rozpory a objasňovať ich so všetkou potrebnou trepezlivosťou.

Niektorí ľudia nepočúvajú – nechcú počuť – nič iné ako slová, ktoré majú vo svojej hlave.

Splnil si svoju povinnosť?... S čistým úmyslom?... Áno? – Nerob si potom starosti s tým, že sú určité nenormálne osoby, čo vidia zlo, ktoré existuje len v ich spôsobe videnia.

Že je dosť takých, čo očierňujú a reptajú na určitú apoštolskú činnosť? – Nuž, keď ty budeš hlásať pravdu, bude aspoň jeden, čo nebude kritizovať.

Keď nemôžeš chváliť a keď nemusíš hovoriť, mlč!

Zostať dôsledným vo svojich rozhodnutiach je cnosťou. Keď sa však časom zmenia okolnosti, táto dôslednosť vyžaduje upraviť si pohľad na problém aj na jeho riešenie.

AMBICIÓZNOSŤ

Nepracuj v apoštolských podujatiach tak, ako by si na nich pracoval len pre dnešok. Venuj sa týmto úlohám s nádejou, že iní – tvoji bratia s rovnakým duchom – budú zbierať úrodu z toho, čo si teraz zasial, dokončia budovy, ktorých základy kladieš.

Keď budeš skutočne dôsledne pracovať pre Pána, budeš mať najväčšiu radosť z toho, že mnohí ti budú konkurovať.

Uvedomuješ si, koľko od toho závisí, či získaš solídne vzdelanie? – Koľko duší čaká!...

Nebezpečuj ma, že žiješ v Božej prítomnosti, keď sa nesnažíš žiť – vždy a všade – v úprimnom a čistom bratstve s inými ľuďmi, s každým človekom.

Dovoľ, aby tvoja duša horela túžbami. Túžbami po láske, po zriekaní sa, po svätosti, po Nebi... Ide o činorodé túžby, ktoré máš realizovať pri plnení každodenných úloh.

POKRYTECTVO

Niektorí ľudia sa hnevajú, pretože jasne pomenúvaš veci. – Možno sa hýbe niečo v ich nečistom svedomí, čo by chceli zakryť. Vytrvaj vo svojom spôsobe, aby si im pomohol správne reagovať.

Stále tvrdíš, že treba niečo korigovať, že je nevyhnutná reforma. Dobre... zmeň sa najprv ty sám! – veľmi to potrebuješ – a tým sa už začne reforma. Kým sa tak nestane, neprikladám nijakú vážnosť tvojim výzvam na reformu.

DUCHOVNÝ ŽIVOT

Najviac získava ten, čo je najbližšie... Preto sa približ k Bohu: snaž sa byť svätým.

Kedy si už konečne uvedomíš, že tvoja jedine možná cesta je úprimne hľadať svätosť?! Rozhodni sa – bez urážky – brať Boha vážne. Tá tvoja ľahkomyselnosť, keď s ňou nebudeš bojovať, môže sa zmeniť na smutný rúhavý úškľabok.

Univerzálny liek: osobná svätosť! – Preto boli svätí takí plní pokoja, sily, radosti, istoty...

Doteraz si nepochopil poslanstvo, ktoré my, kresťania, prinášame ostatným ľuďom: skrytú nádheru vnútorného života. Aký úplne nový svet otváraš pred nimi!

Láskou sa pochopia „Božie veci“ lepšie ako štúdiom.

Keby si si stále uvedomoval Božiu prítomnosť, v kolkých „nevyliciteľných“ situáciách by si priniesol uzdravenie.

Chvíľa každodenného rozjímania – priateľského spojenia s Bohom – je najvlastnejšou záležitosťou ľudí, ktorí vedia správne využívať svoj život; uvedomelých kresťanov, ktorí pracujú dôsledne.

Keď nosíš v sebe Krista, celý tvoj život sa naplnil úprimnou a srdečnou radosťou. Preto priťahuješ ostatných.

Pozor: buď opatrný! – Dbaj na to, aby si v snahe duchovne zahrievať svoje prostredie sám neochladol.

Zvykni si so všetkým prichádzať k Bohu.

Každým dňom sa cítiš hlbšie ponorený v Bohu... Každým dňom budeš teda bližšie k svojim bratom.

PÝCHA

Tvrdiš, že Ho nasleduješ. V každej situácii chceš však robiť vždy len „ty sám“, podľa „svojich“ predstáv a len „svojimi“ vlastnými silami. – Ale veď Pán povedal: bezo mňa nemôžete nič urobiť.

Kým budeš presvedčený, že ostatní majú žiť v stálej závislosti od teba, kým sa nerozhodneš skutočne slúžiť – a do toho patrí zostávať v skrytosti a nepovšimnutý –, dotiaľ bude vzťah s tvojimi bratmi, kolegami, s tvojimi priateľmi stálym zdrojom nepríjemností, mrzutosti...: pýchy.

Nezanechuj sa svojimi omylmi! Vzchop sa! – Duševná, apoštolská neplodnosť nie je dôsledok osobných chýb – najmä keď ich človek oľutuje –, ale skôr pýchy.

PRIATEĽSTVO

Nemôžeš sa správať len pasívne. Musíš sa zmeniť na skutočného priateľa, a to tak, že budeš pomáhať svojim priateľom. Pomáhaj im predovšetkým príkladom svojho správania. A potom svojou radou a vplyvom, ktorý vychádza z tvojej dôveryhodnosti.

Osoby, ktorým si nesympatický, zmenia svoju mienku, keď zistia, že ich máš „vskutku“ rád. Závisí to len od teba.

Nestačí byť dobrým: musí sa to prejavovať aj navonok.

Aby sa vlašni zohriali, treba ich obklopiť ohňom nadšenia.

Povinnosť bratstva voči všetkým ľuďom vyžaduje, aby si vykonával „apoštolát malých vecí“ bez toho, že by si to všimli: aby ťa viedla túžba slúžiť tak, že sa im cesta stane milou.

Plniš náročný životný plán: zavčas vstávaš, modlíš sa, pristupuješ k sviatosti, pracuješ alebo sa veľa učíš, si striedmy, umŕtvuješ sa... pritom však cítiš, že ti niečo chýba. Keďže svätosť – boj o jej získanie – je plnosť lásky, musíš prehodnotiť svoju lásku k Bohu a z nej vyplývajúcu lásku k svojim blízkym. Možno tak objavíš v hĺbke svojej duše veľké chyby, proti ktorým si doteraz nebojoval: nie si dobrým synom, dobrým bratom, dobrým priateľom. A keďže nezriadené miluješ „svoju svätosť“, žiaríš na iných. Obetuješ sa v mnohých „osobných maličkostiach“, a tak sa upínaš k svojmu ja, k svojej osobe, a v podstate nežiješ ani pre Boha, ani pre druhých, ale len pre seba.

Dokonale milovať Boha a nechať sa ovládať egoizmom alebo apatiou vo vzťahu k blížnemu je nezlučiteľné.

Skutočné priateľstvo vyžaduje aj úprimnú snahu pochopiť presvedčenie našich priateľov, aj keby sme sa s ním nestotožňovali ani ho neprijali.

Nikdy nepripusti, aby na cestičke priateľstva vyrastala burina: buď verný!

Tvoja láska musí zodpovedať a prispôsobovať sa potrebám iných...; nie tvojim.

Tvoja príťažlivosť vyplývajúca z tvojho sympatického správania musí sa rozšíriť a prehliť. Keby sa tak nestalo, tvoj apoštolát by sa udusil v pasívnych, uzavretých krúžkoch.

Hodnoverne žiť lásku k blížnemu značí rešpektovať zmysľovanie druhých a úprimne sa tešiť z ich osobnej cesty k Bohu. Nemožno vyžadovať, aby všetci zmysľovali rovnako ako ty alebo aby sa k tebe pripojili.

VÔĽA

Na to, aby človek napredoval v duchovnom živote a v apoštoláte, nie je natoľko potrebná citová zbožnosť, ale skôr rozhodná a veľkorysá ochota vôle plniť Božie požiadavky.

Prirodzene, nie je „zlé“ správať sa dobre zo šľachetných ľudských pohnútok. – Ale aký je to rozdiel, keď určujúcim je nadprirodzený motív, Božia láska!

Prišiel čas, aby si sa pevne rozhodol urobiť niečo, čo stojí za námahu.

„Fasáda“ pôsobí dojmom energie a sily. – Ale koľko slabosti a nedostatku vôle je vnútri! – Pevne sa rozhodni, aby sa tvoje cnosti nezmenili na masku, ale na návyky, ktoré budú svedčiť o tvojom charaktere.

Aká je to hanba, keď sa ty – taký tvrdý a náročný k iným – správaš pri každodennej práci tak slabošsky!

Keď pri tvojej bežnej práci vôľa ochabuje, znova si raz pripomeň: „Štúdium, práca je zásadná časť mojej cesty. Nedostatok profesionálnej prestíže ako dôsledok mojej lenivosti by zničil alebo znemožnil moju prácu ako kresťana. Je to Božia vôľa, aby som sa snažil pozdvihnúť svoju profesionálnu prestíž, aby som mohol pritiahnúť iných a pomôcť im.“

Nikdy si sa necítil tak absolútne voľný ako teraz, keď tvoja sloboda je utkaná z lásky a odriekania sa, z istoty a neistoty, pretože v ničom sa nespoliehaš na seba, ale vo všetkom na Boha.

Keď uhasínajú plamene prvého nadšenia, postup v temnote sa stáva ťažký. – Ale práve toto namáhavé napredovanie je veľmi cenné. A potom, keď to najmenej čakáš, temnota ustúpi a vráti sa nadšenie i plameň. Vytrvaj!

SRDCE

Na dosiahnutie šťastia nie je potrebný pohodlný život, ale zamilované srdce.

K ľuďom, s ktorými sa dostávaš denne do styku, musíš sa správať s veľkým pochopením a veľmi láskavo, na čo je, samozrejme, potrebná sila vôle.

Odpúšťať. Odpúšťať z celého srdca, bez stopy po pomste. Je to veľký a plodný postoj.

Taktne sa vyhni všetkému, čo by mohlo raniť srdce druhých.

Ak sa hneváš – niekedy je to potrebné, inokedy je to zo slabosti -, nech to netrvá dlhšie ako niekoľko minút. A pritom zostaň vždy láskavý, citlivý!

Napomínať?... Často je to potrebné. Treba to však robiť tak, aby sa ten, koho sa to týka, poučil, ako sa napraviť. Nikdy si pri tom nevybíjaj zlú náladu!

Keď treba niečo napraviť, musí sa to robiť jasne a milo, niekedy aj s úsmevom na perách – ak je to vhodné. Nikdy – alebo len veľmi zriedkavo – s hnevom.

Keď sa do priateľstva vloží Božia láska, tento cit sa očisťuje, vzrastá, zduchovňuje sa; pretože sa spaľujú odpady, egoistické motívy, výlučne telesné ohľady. Nezabúdaj: Božia láska najlepšie usporadúva naše city, robí ich čistejšími a pritom ich neoslabuje.

ČISTOTA

„Zázrak“ čistoty má dva oporné body: modlitbu a umŕtvovanie.

POKOJ

Podnecuj vo svojej duši i vo svojom srdci – vo svojom myslení i vôli – ducha dôvery a odovzdanosti do láskavej vôle nebeského Otca. – Z tohto prameňa vyviera vnútorný pokoj, po ktorom túžiš.

Ako chceš nájsť pokoj, keď sa necháš – proti pôsobeniu milosti – vláčiť vášňami, ktoré sa ani nesnažíš premáhať?

Nebesía ťa chcú pritiahnúť k sebe nahor, ale ty – áno ty, nehľadaj výhovorky! – ťaháš sa nadol... A takým spôsobom sa vnútorne trháš na kusy.

Poradím ti liek proti tvojmu vnútornému nepokoju: trpezlivosť, čistota úmyslu a pohľad na veci z nadprirodzeného hľadiska.

Keď budeš mať zrak stále upretý na Boha, dokážeš byť pokojný pri všetkých starostiach. Keď sa naučíš prekonávať maličkosti, hnevy a nevraživosti, ušetríš si veľkú stratu energie a sily, ktoré potrebuješ na účinnú prácu s ľuďmi.

Keď sa skutočne oddáš Pánovi, naučíš sa byť spokojný so všetkým, čo príde, a zachováš si pokoj, aj keď úlohy – napriek tomu, že si do ich splnenia vložil všetko svoje úsilie a zodpovedajúce prostriedky – nevychádzajú podľa tvojho očakávania... Pretože sa spĺňajú tak, ako to zodpovedá Božiemu plánu.

Bojuj proti hrubým hranám svojho charakteru, proti svojmu egoizmu, proti svojej pohodlnosti, proti svojim prejavom antipatie... Nezabúdaj, že musíme spolupracovať na diele spasenia, a uvedom si, že úroda, ktorú chceš zberať, priamo závisí od tvojej seby tu a teraz.

Úloha kresťana: zadusiť zlo hojnosťou dobra. Nejde o to, aby sme robili len kampane proti zlu a boli proti všetkému. Naopak: treba mať kladný vzťah k životu, žiť s optimizmom, s mladickým elánom, s radosťou a v pokoji; mať porozumenie pre všetkých: pre tých, čo idú s Kristom, aj pre tých, čo ho opúšťajú alebo ho nepoznajú. – Mať pochopenie však neznamená zostať nečinným alebo ľahostajným, ale stať sa aktívnym.

Z kresťanskej lásky a z prirodzeného taktu musíš sa snažiť, aby medzi tebou a kýmkoľvek nevznikla priepasť... Musíš pre blížneho nechať otvorené dvere, aby sa ešte viac nevzdával od Pravdy.

JAZYK

Nauč sa povedať „nie“ a pritom zbytočne neurážať alebo nepoužívať ostré formulácie, ktoré by narušili lásku k blížnemu.

Nie je dobré, ak sa dáš nejakým rozhovorom ovplyvniť. Počúvaj zdvorilo a so záujmom, ber vážne svojich partnerov v rozhovore... svoj úsudok si však vytváraj v Božej prítomnosti.

Ohovárajú. A potom sa tí istí postarajú o to, aby niekto prišiel a povedal ti „hovorí sa“... – Podlosť? – Nepochybne! Ty sa však neznepokojuj, pretože zlé jazyky ti nemôžu nijako uškodiť, keď svedomite pracuješ... – Pomysli si: akí sú hlúpi, ako im chýba takt, aký nedostatok vernosti majú k svojim bratom a najmä k Bohu! Nedaj sa však ani ty sám nesprávne pochopeným právom na repliku strhnúť k ohováraniu. Keď treba niečo povedať, urob to v duchu bratského napomenutia.

Tvoj postoj k ohováraniu musí byť takýto: Najprv odpustiť – od prvého momentu všetkým zo srdca odpustiť; potom mať rád – ani raz nevynechať možnosť prejavu lásky k blížnemu; odpovedať vždy láskou!

ŠÍRENIE VIERY

Buď presvedčený: tvoj apoštolát tkvie v šírení dobra, svetla, nadšenia, veľkodušnosti, obetavosti, vytrvalosti v práci, v hĺbke štúdia, šírke oddanosti, v správnej orientácii v súčasnom dianí, v absolútnej a radostnej poslušnosti Cirkvi, dokonalej láske...

Usiluj sa byť vynikajúci vo svojej profesii, aby si mohol potom čo najpresvedčivejšie šíriť svoje idey.

Nezabúdaj: o čo viac sme my presvedčení, o to lepšie presvedčíme ostatných.

Neľakaj sa ani nečuduj tuposti niektorých ľudí. Vždy sa nájdu hlupáci, ktorí sa oháňajú svojou domnelou vzdelanosťou, aby skryli svoju nevedomosť.

Niektorí ľudia nevedia nič o Bohu, lebo ešte nikto s nimi o tom nehovoril zrozumiteľným spôsobom.

Keď ti už nestačí vlastný rozum, modli sa o „svätú vynaliezavosť“, aby si mohol všetkým viac a lepšie slúžiť.

ZODPOVEDNOSŤ

Neteoretizuj! Náš každodenný život musí nádherné ideály meniť na každodennú realitu: hrdinskú a plodnú.

Pri riešení problematických záležitostí dbaj na to, aby sa nepreháňalo so spravodlivosťou do takej miery, že by sa zabudlo na lásku k blížnemu.

Pevnosť reťaze sa meria najslabším článkom.

Nehovor o nikom zo svojich podriadených: nie je na to vhodný. – Skôr ty nie si vhodný na svoju funkciu, keď mu nevieš dať miesto, kde by mohol byť užitočný.

Bojuj v sebe proti túžbe po pocte a uznání. Namiesto toho rozmýšľaj o možnostiach, ktoré máš pre svoju apoštolskú prácu, o povinnostiach a o svojom pôsobení. Potom už nebudeš túžiť po postavení a keď ťa ním poveria, budeš sa naň ináč pozerat': ako na bremeno služby ľuďom.

POKÁNIE

Všimol si si, že ľudia, ktorí žijú asketicky, vo svojej jednoduchosti sa viacej tešia z dobrých vecí tohto sveta ako iní ľudia?

Bez umŕtvovania nie je šťastie na zemi.

V starostlivosti o malé veci sa prejavuje stály duch umŕtvovania. Je to cesta spríjemňovania života iným ľuďom.

Keď sa rozhodneš pre asketický život, tvoj vnútorný, duchovný život bude bohatší a tvoje pôsobenie bude plodnejšie.

3. VYHŇA

(Svätý Josemaría Escrivá)

*Milý priateľ,
chcel by som vziať tvoju dušu
- rýdze zlato -
aby som ju vložil do VYHNE
a toto čisté zlato
ohňom a kladivom
opracoval na krásny klenot,
ktorý ponúkame: môjmu Bohu,
tvojmu Bohu...*

OSLNIENIE

Pán nás používa ako pochodne, aby naše svetlo jasne žiarilo... Je na nás, aby mnohí neuviazli v temnotách, ale kráčali po cestách, ktoré vedú k večnému životu.

Nie je ľahké byť svätý, ale nie je to ani ťažké. Byť svätým znamená byť dobrým kresťanom: podobať sa Kristovi. Kto sa najviac podobá Kristovi, ten je väčším kresťanom, viac Kristom, svätejším.

V dobe násilia, neviazanej a brutálnej sexuality sme rebelmi. Ty a ja sme rebelmi: nedáme sa strhnúť prúdom a nebudeme žiť ako zver. Chceme sa správať ako ozajstné Božie deti, ako muži a ženy, čo sú v stálom styku so svojím Otcom na nebesiach, ktorý chce byť blízko – vnútri! – každého z nás.

Okolo teba je veľa ľudí a nemáš právo byť prekážkou ich duchovného blaha a večnej blaženosti. – Tvojou povinnosťou je byť svätým: nesklamať Boha, ktorý si ťa vyvolil, ani tie stvorenia, ktoré od tvojho života ako kresťana veľa očakávajú.

Máš byť uprostred sveta, v ktorom žijeme, uprostred ľudského zhonu soľou a svetlom. – Svetlom, ktoré osvetľuje hlavy a srdcia, soľou, ktorá dáva chuť a chráni pred skazou.

Ak ti však chýba apoštolská horlivosť, budeš jalový a neužitočný, sklameš svojich blízkych a tvoj život stratí zmysel.

Mnohí si kladú otázku, ktorá znie ako sebaobhajoba: A prečo sa mám miešať do života ostatných ľudí? Pretože si kresťan a to ťa zaväzuje miešať sa do života ostatných, aby si im slúžil! Pretože Kristus sa zamiešal aj do tvojho a môjho života!

Priblížiť sa o niečo viac k Bohu znamená byť pripravený na nové obrátenie, nové polepšenie, pozorne počúvať Jeho vnuknutia – sväté túžby, ktorým dáva pučať v duši – a uskutočniť ich.

Musíme sa vedieť odovzdať, pred Božou tvárou dohorieť ako sviečka, ktorú staviame na svietnik, aby osvietila ľudí, ktorí kráčajú v temnotách, ako večné svetlo, ktoré horí pred oltárom a spotrebúva sa, pokým nezhasne.

Každá práca - aj tá najskrutejšia, aj tá najbezvýznamnejšia, ktorú ponúkame Bohu, prináša silu božského života!

Uvedom si zodpovednosť svojho poslania: celé nebo na teba pozerá!

Obšťastňuje ťa vnútorná radosť a pokoj, ktoré by si za nič nezamenil. Boh je tu. Niet nič lepšie, ako zdôveriť sa mu so všetkými starosťami, aby prestali byť starosťami.

BOJ

Znakom i požiadavkou božskej vyvolenosti je osobná svätosť.

Keď odpovieš na Pánovo volanie, tvoj život – tvoj bezvýznamný život – zanechá v dejinách ľudstva hlbokú a širokú, žiarivú a plodnú brázdú, večnú a božskú.

Každý deň musíš cítiť povinnosť byť svätý. – Áno, svätý! To neznamená, že budeš prepiať čudák, ale že budeš bojovať vo svojom duchovnom živote a hrdinsky, dokonale plniť svoje úlohy.

Svätosť nie sú veľkolepé činy. – Je to boj, v ktorom silnie tvoj nadprirodzený život; je to odhodlanie dať sa úplne pohltiť službou Bohu, či už na najnižšom mieste..., alebo na tom najvyššom, vždy tam, kde ťa Boh volá.

Pán sa neobmedzil iba na to, aby nám povedal, že nás miluje: dokázal nám to skutkami, celým životom. – A čo ty?

Ak Pána miluješ, „nevyhnutne“ pocítiš zodpovednosť za duše iných, budeš si želať priviesť ich k Bohu.

Tu je recept na tvoju cestu kresťana: modlitba, pokánie a neúnavná práca v ochotnom plnení povinností.

Tvoja modlitba nesmie byť len v slovách: musí zasiahnuť skutočnosť a vyvolať praktické dôsledky.

Heroickosť, svätosť, odvážnosť vyžadujú sústavný duchovný nácvik. Svojmu blížnemu môžeš dávať iba to, čo máš, a keď chceš mu dať Boha, musíš sa s ním stýkať, musíš „žiť jeho život“, slúžiť mu.

Zbožnosť! zbožnosť! zbožnosť! Lebo keď sa prehrešíš proti láske, nebude to preto, že máš zlý charakter, ale preto, že máš úbohý vnútorný život.

Buď vytrvalý a nábožný vo svojich normách nábožnosti aj vtedy, keď si ustatý, alebo ti to pripadá nudné. Vytrvaj! Takéto obdobia sa v modlitbe podobajú vysokým červeným kolom na horských chodníkoch. Keď sneh všetko prikryje, slúžia ako orientačné body, ktoré vždy ukazujú bezpečnú cestu.

Vnútorný život posilňuje námaha spojená s každodennými skutkami nábožnosti, ktoré musíš plniť – ba ešte viac: ktoré musíš žiť! – s láskou.

Usiluj sa byť taktný, mať dobré spôsoby. Nebuď hrubý!

Láska dosiahne všetko. Bez lásky nevykonáme nič. Láska! Ona je tajomstvom tvojho života... Miluj! Znášaj s radosťou utrpenie. Posilňuj svoju dušu. Upevňuj svoju vôľu. Utvrdzuj svoju odovzdanosť Božej vôli, a tak bude tvoj život prinášať plody.

Buď taký prostý a nábožný ako dieťa – a pritom statočný a silný ako hrdina.

Tvoj život a tvoja práca nesmú byť negativistické, nesmú byť poznačené antipostojom. Naopak, sú, a musia byť, výrazom súhlasu a optimizmu, mladosti, radosti a pokoja.

Vnútorný život má nepriateľa, malého a hlúpeho, ale, žiaľ, veľmi účinného: povrchnosť pri spytovaní svedomia.

Bože môj, kedy sa konečne obrátim?

Premýšľaj o svojom živote, pokojne a bez škrupúl. Pros za odpustenie a vyslov pekne, konkrétne a presne definované predsavzatie, že sa v tom alebo v onom polepíš: v niečom, čo ťa stojí veľa námahy, a v inom, čo bežne nerobíš tak, ako by si mal, a vieš to...

Pane, oslobod' ma odo mňa samého!

Apoštol bez pravidelnej a neprestajnej modlitby nevyhnutne upadá do vlažnosti... a prestáva byť apoštolom.

Nikdy sa neboj hovoriť pravdu, ale nezabudni, že z lásky k blížnemu je niekedy lepšie mlčať. Nikdy však nemlč z nedbanlivosti alebo zbabelosti.

Ži kresťanským životom prirodzene! Svojím životom zviditeľňuj Krista tak, ako sa obraz odráža v zrkadle: neskreslený, nie ako karikatúra. – Ak si sám normálny ako takéto dobré zrkadlo, budeš odrážať život Krista a ukážeš ho ostatným.

Keď si vnútorne prázdny, upriamený iba na vlastné pohodlie, ak sa domnievaš, že všetci ostatní ľudia, ba vôbec celý svet by mal okolo teba krúžiť, nemáš právo nazývať sa kresťanom...

„Pokora rozumu“ by mala byť pre teba východiskom. Pokojne o tom uvažuj... Nie je nepochopiteľné, koľkí prepadnú „intelektuálnej pýche“? Istý svätý učiteľ Cirkvi to výstižne vysvetlil: „Je to odpudzujúce poblúdenie, keď sa človek chce na tejto zemi vypínať, hoci vidí, ako sa Boh sám stal dieťaťom.“

Nech sa ti ktokoľvek priblížil – nedaj si ujsť šancu nenúteno ho nakaziť svojou radosťou..., radosťou byť a žiť ako Božie dieťa.

Veľké a krásne je poslanie slúžiť, ktoré nám zveril Boží Majster.

Žiadnemu človeku nesmieš odoprieť svoje milosrdenstvo: a keď sa ti niekedy vidí, že si ho niekto nezaslúži, uváž, že ani ty si nič nezaslúžiš.

Nezabúdaj praktizovať bratské napomínanie. Je jasným potvrdením nadprirodzenej čnosti lásky. Je to ťažké; pohodlnejšie je vyhnúť sa tomu – ale nie je to nadprirodzené. – Za takúto nedbanlivosť sa budeš Bohu zodpovedať.

Keď musíš niekoho bratsky napomenúť, urob to jemne, citlivo, láskavo – formou aj obsahom; lebo v takom okamihu si Božím nástrojom.

Posilňuj v sebe vôľu prejavíť obetavosť v malých veciach lásky k blížnemu, aby si všetkým okolo seba ukázal, že cesta k svätosti uprostred sveta je príjemná: niekedy to môže byť úsmev, najjasnejší výraz ducha kajúcnosti.

Buď každodenne zo srdca ochotný trochu si strpčiť život v službe iným. Rob to s radosťou a nenápadne, aby si im spríjemnil život. – Tento spôsob konania je pravá Kristova láska.

Usiluj sa, aby všade, kde si, panovala „dobrá nálada“ a pravá radosť – plody vnútorného života.

Vždy dbaj – a to je vynikajúce cvičenie umŕtvovania! -, aby si v rozhovoroch nekrúžil iba okolo seba.

Svätosť nie je meravá lepenková figurka: vie sa usmievať, je ohybná a vie čakať. Je živá: z nadprirodzeného života.

PREHRA

Nebud' taký pohodlný! Nečakaj na nový rok, aby si sa rozhodol! Na dobré rozhodnutia je vhodný každý deň – dnes, teraz. Spravidla sú to úbohí porazenci, ktorí čakajú na nový rok, aby začali..., pretože nakoniec nezačnú nikdy...

Asketický boj nie je popretím radosti, ani nepríjemnou záležitosťou ale pozitívnym postojom. Je ako šport. Pravý športovec na neusiluje zvíťaziť iba raz, a to už pri prvom pokuse. Plánuje dlho dopredu a veľa trénuje, tvrdo, s dôverou: pokúša sa vždy znovu a znovu. A keď prvýkrát nemá úspech, nevzdáva sa, kým nedosiahne cieľ.

Ak si urobil chybu, veľkú alebo malú, ponáhľaj sa k Bohu.

Koľko bezočivosti je v mojom správaní a koľko nevernosti milosti!

Toľko rokov v Kristovej blízkosti, a... taký hriešnik! – Dôvera, s akou ťa Ježiš prijal; nie je ti z toho do plaču?

Neľakaj sa! Neklesaj na mysl, keď objavíš svoje chyby... A aké chyby! – Namáhaj sa premáhať ich. Buď si istý, že pokiaľ bojuješ, v tomto zápase je pre teba dobrom cítiť všetky tie slabosti; inak by si spýšnel a pýcha odlučuje od Boha.

Pokora sa rodí ako plod poznávania Boha a seba samého.

Pane, prosím ťa o jeden dar: lásku..., lásku, ktorá ma očisťuje. – A ešte o ďalší dar: o sebazpoznanie, aby som sa stal pokorným.

„Svätými“ sú tí, čo bojujú do posledného dychu; ktorým sa podarí po každom chybnom kroku, po každom páde opätovne vstať a pokračovať na svojej ceste: v pokore, láske, nádeji.

Ak ti tvoje poblúdenia pomáhajú k pokore, ak ťa privádzajú k tomu, aby si sa smelšie chopil silnej Božej ruky, vtedy sú cestou k svätosti: „blažená vina“.

Modlitba – aj tá moja – je všemohúca.

Pokora prináša každej duši povzbudenie pri pohľade na vlastné chyby. – Pravá pokora nás pobáda... prosiť o odpustenie!

Prekrásna strelná modlitba, ktorú by si mal často opakovať: Pane, zmiluj sa nado mnou! – On počuje tvoj hlas a vypočuje ťa...

Keď si verný, nakoniec zvíťaziš. – V živote prehráš nejednu bitku, ale nebudeš definitívne porazený. Buď si istý, že neexistujú neúspechy, ak konáš s čistým úmyslom a ochotne plníš Božiu vôľu. – A potom – pri úspechu aj pri neúspechu – vždy budeš víťazom, pretože si konal s láskou.

Môj Bože, nezáleží mi na tom, „čo hovoria“: Odpusť mi môj zlý a sebecký spôsob života! Daj, aby som sa stal svätým!...

PESIMIZMUS

S Božou milosťou sa pusť do nemožného a nemožné aj vykonaj..., lebo možné urobí každý.

Odmietni pesimizmus a nestrp vo svojej blízkosti ľudí, ktorí vidia všetko čierne. – Bohu treba slúžiť s radosťou a bezstarostnou odovzdanosťou.

Odlož ľudskú múdrosť, ktorá ťa robí príliš opatrným a, prepáč, zbabelým človekom. – Nebudme ľuďmi úzkej cesty, nezrelí muži, ženy, krátkozrakí, bez horizontu nadprirodzena... Pracujeme azda pre seba? Nie! Teda môžeme nebojácne povedať: Ježišu mojej duše, pracujeme pre teba, a... odprieš nám hmotné prostriedky? Dobre vieš, akí sme slabí... Preto očakávame, sme si úplne istí, že nám dáš dnes všetko potrebné, aby sme ti mohli slúžiť.

Neklesaj na myslí! Vpred! Naďalej so „sväťou tvrdohlavosťou“, ktorú v duchovnom zmysle nazývame vytrvalosťou.

Nie, neupadáš. Ibaže sa teraz lepšie poznávaš. Maj sa na pozore čo len pred náznakom skleslosti!

Nech modlitba vypĺňa celý tvoj život – nech je naplnená takou dôverou ako modlitba dieťaťa.

Keď je panoráma tvojho vnútorného života, tvojej duše tmavá, nechaj sa viesť za ruku ako slepec. – Pán ti po určitom čase zasa daruje svetlo a jasný zrak ako odmenu za to, že si pokorne sklonil hlavu.

Keď niet ťažkostí, ktoré treba prekonať, stráca úloha svoje ľudské aj nadprirodzené čaro.

Nečakaj za tvoju prácu od ľudí potlesk. Ba ešte viac: občas nesmieš očakávať ani porozumenie ľudí a inštitúcií, čo tiež pracujú pre Krista. – Hľadaj výlučne Božiu slávu, maj rád všetkých a netráp sa, keď ti podaktorí nerozumejú.

Keď sa pred tebou nahromadia kopy prekážok, neporozumenia a intríg, ktoré sú diablovým dielom a Boh ich pripúšťa, vtedy maj vieru, vieru, ktorá sa zmení na činy, vieru – obetu, pokornú vieru.

Riešenie je: milovať. Kto sa bojí, nevie milovať. – Teda ty, ktorý máš lásku a dokážeš milovať, nesmieš sa pred ničím strachovať! – Vpred!

Vždy sa modli! Vždy. – Mal by si cítiť naliehavú potrebu vrhnúť sa do Božieho náručia po každom úspechu, ako aj po každej porážke vo vnútornom živote.

Pestuj v sebe čnosť nádeje – s Božou pomocou, aj keď je to ťažké, vykonávaj svoju prácu čo najdokonalejšie, s istotou, že pred Pánom to nie je nezmyselná námaha.

Ak tvoj každodenný vnútorný boj, ktorý sa skladá z mnohých maličkostí, bude poznačený túžbami a skutočnosťou vždy sa páčiť Bohu, ubezpečujem ťa, že nič nebude zbytočné!

Vždy nanovo si pripomeň túto skutočnosť: aký dobrý je Pán, ktorý ma hľadá a ukazuje mi cestu k svätosti, aby som prinášal plody, miloval všetkých ľudí a všade šíril pokoj a radosť! – Táto úvaha musí potom vyústiť do konkrétnych predsavzatí.

Tvoja láska k blížnemu by mala byť radostná, nežná, neochvejná a súčasne hlboko ľudská aj nadprirodzená. Láska srdečná, ktorá vie každého prijať s úprimným úsmevom. Láska schopná porozumieť, ako rozmýšľajú a cítia druhí. – Takto, jemne a silno, Kristova láska ti dodá ducha víťaza: vzlet, ktorý potrebuješ. Každým dňom budeš väčšmi túžiť pracovať pre blaho blížnych a získavať ľudí bez toho, že by si čokoľvek menil na svojom spôsobe života a učení viery.

MÔŽEŠ

Rád by som ťa vystríhal pred problémom, ktorý sa ti môže vyskytnúť: pokušenie upadnúť do malomyselnosti, do znechutenia. Nemáš ešte v čerstvej pamäti, ako si bezcieľne a neradosťne žil a ako ti Božie svetlo a tvoja odovzdanosť Bohu dali nový smer a naplnili ťa radosťou?

Keď zistíš, že z akéhokoľvek dôvodu klesáš na duchu, s odovzdaním mu povedz: Pane, dôverujem ti! Odovzdávam sa ti, pomôž mojej slabosti!

Každý okamih je vhodný na to, aby si urobil účinné predsavzatie, aby si povedal „verím“, aby si povedal „dúfam“, aby si povedal „milujem“.

Keď obetavo rozsievaš lásku, budeš lásku aj žať.

Väčšina ľudí ktorí majú osobné problémy, ich má pre svoj egoizmus. Krúžia iba okolo seba.

Svätosť je boj, vedomie, že máme chyby, a heroické úsilie zbaviť sa ich.

Ak si chceš v živote zachovať svätú čistotu, musíš milovať a každý deň sa umŕtvovať.

Pravá viera sa prejavuje v pokore.

Ak ťa Boh obťažá bremenom, dá ti aj silu.

Nech sa stane čokoľvek, vytrvaj na svojej ceste. Vytrvaj s radosťou a optimizmom, lebo Pán sa postará, aby zmizli všetky prekážky.

Ak si ťa Božia láska vyvolila nasledovať ho, si povinný na to odpovedať. A tvojou nemenej dôležitou povinnosťou je pomáhať blížnym vydať sa na správnu cestu k svätosti.

Boh ťa nevytrháva z tvojho životného prostredia. Nechce, aby si opustil svet, ani svoj stav; nemusíš sa zriecť svojich ušľachtilých ľudských ambícií a plánov, ani svojej práce v zamestnaní... naopak, chce, aby si sa tam, kde si, stal svätým!

Chceš poznať tajomstvo šťastia? Rozdaj sa, slúž iným a nečakaj vďaku.

Byť kresťanom uprostred sveta neznamená izolovať sa, naopak! Znamená to milovať všetkých ľudí a túžiť zapáliť v nich oheň Božej lásky.

A OPĀŤ BOJOVAŤ

Nadišiel čas pracovať! – Pracovať vnútorne, pre rozvoj duše; a navonok, vždy na svojom mieste, pre rozvoj Božieho kráľovstva.

Máš v sebe veľký nepokoj, pretože nemiluješ tak, ako by si mal. Všetko sa ti hnuší. A nepriateľ robí všetko, aby sa tvoja neschopnosť ovládať sa zviditeľnila. – Chápem, že ťa to pokoruje, a práve preto musíš reagovať účinne a bezodkladne.

Obnov si pevné predsavzatie: „teraz“, v každej hodine, v každej situácii chcem byť z vlastnej vôle kresťanom.

Máš o „nich“ starosti. Ale najprv sa musíš starať o seba, o vlastný vnútorný život; len tak im môžeš slúžiť.

Duch pokánia je predovšetkým v tom, že množstvo maličkostí, s ktorými sa každodenne na našej ceste stretávame – činy, odriekania, obety, služby – meníme na skutky lásky, ľútosti, na umŕtvovanie; a z nich na konci dňa urobíme krásnu kyticu, ktorú obetujeme Bohu.

Najlepším vyjadrením ducha obety je vytrvalosť v práci, ktorú sme začali, bez ohľadu na to, či nás teší, alebo zaťažuje.

Je dobré, že často vyjadruješ Pánovi svoju vrúcnu, silnú túžbu po svätosti, hoci vieš, aký si úbohý. – A práve preto sa musíš naďalej takto modliť!

Urob si predsavzatie: hrdinsky a verne, bez výhovoriek dodržiavať časový rozvrh – v každodennom živote alebo v mimoriadnych situáciách.

Osobná svätosť nie je abstraktný výmysel, ale konkrétna realita, božská a ľudská, ktorá sa neprestajne prejavuje v každodenných skutkoch lásky.

Je tvoj vnútorný boj čoraz ťažší? Hľa, dobrá príležitosť dokázať pravosť našej lásky.

Si kresťan – preto sa nesmieš odvracať od žiadnej neistoty ani potreby svojich blížnych.

Iba vtedy budeš dobrý, keď budeš schopný vnímať čnosti a dobré vlastnosti svojich blížnych. – Niekedy však treba aj napomenúť, vtedy tak urob s láskou, v príhodnú chvíľu, nikoho nepokor a buď ochotný sám sa z toho poučiť, a tak sa aj sám polepíš.

Miluj a praktizuj lásku, bezhraničnú, ktorá nikoho nevyklučuje! To je čnosť, podľa ktorej nás hneď poznajú ako Majstrových učeníkov.

Ak je kritika žiaduca, kritizuj pozitívne: priateľsky, povzbudzujúco a nikdy za chrbtom dotyčného...

Nezamieňaj, prosím, vnútorný pokoj s lenivosťou, nedbanlivosťou a pomalosťou pri rozhodnutiach a pri riešení problémov. Veď odovzdanosť je vždy sprevádzaná usilovnou čínorodosťou, čnosťou takou potrebnou pri posudzovaní všetkých otázok a ich bezodkladnom riešení.

Kde je Kristova podoba, ktorú ľudia v tebe hľadajú? V tvojej pýche, v tvojej panovačnosti, v твоjich „osobitostiach“, ktorých sa nechceš zbaviť, v tvojej neústupčivosti?... Možno tam nájsť Krista? – Nie! Samozrejme, že si treba udržať svoju osobnosť, ale tvoja sa vždy má stotožňovať s Kristom.

Poviem ti, aké pravidlo platí pre správanie v duchu bratskosti a ochoty pomáhať: v plnení tvojich úloh musia vedieť pokračovať aj iní, keď ty tu nebudeš, pretože ty im vždy veľkodušne odovzdáš svoje skúsenosti a nebudeš sa robiť nenahraditeľným.

Napriek tvojim zlým náklonnostiam nesieš zodpovednosť za svätosť, kresťanský život iných ľudí, za ich plodnosť. Veď nie si izolovaný od celku... Keď sa zastavíš – koľkí sa potom tiež zastavia a bude im to na škodu!

VZKRIESENIE

Cítiš potrebu obrátiť sa. Pán prosí o viac... A ty mu každý deň dávaš menej!

Keď hovoríš o božských čnostiach viery, nádeje a lásky, nezabúdaj, že nestačí, aby boli predmetom teórie, ale oveľa viac čnosťami každodenného života.

Jasným dôkazom vlačnosti je nedostatok „tvrdohlavosti“ v Božích veciach, nedostatok pevnosti vytrvalo pracovať a prestať až vtedy, keď sa osadí posledný kameň.

Nesmieš sa správať ako nevychované dieťa, ani vyčítať ako blázon! Zachovaj si pevný charakter v povolani a v spoločenskom živote. Lenže to môžeš iba vtedy, keď budeš vždy natoľko pociťovať Božiu prítomnosť, že sa aj v tých najbezvýznamnejších veciach usiluješ o dokonalosť.

Keď sme k ľuďom iba spravodliví, môžu sa niekedy cítiť dotknutí. Preto ťa vo všetkom musí viesť láska k Bohu, ktorá pridáva k spravodlivosti balzam lásky k blížnemu; očisťuje pozemskú lásku. V Božej prítomnosti všetko dostáva nadprirodzený rozmer.

Láska je obeta; a obeta z Lásky je šťastie.

Aj keď jasne vidíš svoju úbohosť, svoje zlé náklonnosti v ich plnej nahote – Boh s tebou ráta.

Buď vždy a všade prirodzený ako iní ľudia v tvojom okolí, pritom však pozdvihni každý okamih dňa do nadprirodzenej sféry.

Tajomstvo účinnosti je v nábožnosti, v úprimnej nábožnosti: tak budeš celý deň v Božej blízkosti.

Podobne ako údery srdca, umŕtvovanie sa nesmie prerušiť. Len takto sa budeme vedieť ovládať a uskutočňovať Kristovu lásku vo vzťahu k blížnemu.

Kresťanská radosť nie je fyziologický pocit; má nadprirodzený základ a víťazí nad chorobou a protivenstvami. Pravá radosť vyviera z hĺbky: vyvoláva pokoj a veselú myseľ, aj keď tvár ostáva vážna.

Kto skutočne žije úprimnú vieru, vie, že všetky dočasné majetky sú prostriedkami, preto ich používa veľkodušne, hrdinsky.

Dnes narážame každodenne na odbojnosť, klebety, nevraživosť a intrigy. Tým viac musíme milovať poslušnosť, úprimnosť, lojálnosť, jednoduchosť a vždy s pohľadom upretým na Boha. On nás urobí ľudskejšími.

Vnútorný život potrebuje vytrvalosť, podobne ako ľudská láska. Áno, máš vždy nanovo rozjímať o tých istých témach, kým opäť neobjaviš to, čo ti je už dôverne známe. – Potom si prekvapene položíš otázku: Prečo až teraz vidím tak jasne? – Jednoducho preto, že sme niekedy ako kamene, po ktorých síce steká voda, ale nevnikne do nich ani kvapka. – Preto je také potrebné vždy po novom rozmýšľať o tom istom, čo nikdy nie je to isté! – aby sme boli schopní prijať plnosť požehnaní božských darov.

Staneš sa svätým, ak máš lásku, ak vieš robiť to, čo ľuďom robí radosť, a nie je to urážkou Boha – aj keby to bolo ťažké.

Musíš mať porozumenie a vedieť odpúšťať, a tak naplniť svet pokojom a láskou.

Polož si čo najčastejšie otázku: sú moje prejavy k blíznym dosť jemné a taktné?

Nepoužívam prázdnu frázu, ak kážem o tom, že by sme mali byť kobercom, po ktorom môžu iní mätko kráčať; musí to byť pravda! – Je to ťažké, práve tak, ako je ťažká svätosť; ale je to aj ľahké, pretože svätosť môže dosiahnuť každý.

Keď je napomenutie nevyhnutné, keď je priam povinnosťou, musíme rátať s bolesťou toho, kto ho prijíma, aj toho, kto napomína. Ale nikdy to nesmie byť pre teba zámienka, aby si sa mu vyhol.

Žiť vo svete a patriť k svetu neznamená žiť svetácky.

Mal by si byť ako žeravé uhlie, ktoré zapaľuje všetko, čo sa ho dotkne. Prinajmenšom sa však pokús zvýšiť duchovnú teplotu ľudí v tvojej blízkosti tým, že ich privedieš k intenzívnemu kresťanskému životu.

Vid' v každom človeku, s ktorým sa stretneš, dušu: dušu, ktorá potrebuje pomoc, porozumenie a ktorú treba spasiť.

Chceš byť za každú cenu samotár, ktorý všetko robí len podľa seba, ako sa mu zapáči, podľa svojej mienky..., a už je to tu, výsledkom je „neplodnosť“. Ak svoje úsudky nepodriadiš, ak si pyšný, ak sa zasvätiš „svojmú“ apoštolátu, potom sa môžeš celú noc lopotiť – celý tvoj život bude iba noc -, a na svitaní nájdeš siete prázdne.

Ako kresťan – si ním a musíš ním byť v každej chvíli – usiluj sa, aby tvoje ústa vždy mali naporúdzi „naliehavé“ nadprirodzené slovo, ktoré pohýna, podnecuje a je výrazom tvojho angažovaného života.

Pre mnohých ľudí a ich životný štýl je človek svätého života „nepohodlný“. To však neznamená, že musí byť neznesiteľný. – Jeho horlivosť nikdy nesmie byť trpká; jeho napomenutia nesmú zraňovať; jeho príklad nesmie byť morálnou fackou blížnemu.

Ako znak pokory a ochoty slúžiť Bohu maj vždy odvahu otvorene vysvetľovať pravdy viery, aké skutočnosti sú, bez ústupkov, bez dvojzmyselnosti.

VÍŤAZSTVO

Úprimne sa odovzdávať v službe iným je také účinné, že to Boh odmeňuje pokorou plnou radosťou.

Pokora, poníženosť, skrytosť a zmiznutie musia byť úplné, dokonalé.

Predsavzatie: O svojich osobných veciach nebudem hovoriť, ak to nebude naozaj nevyhnutné.

Ďakuj Bohu za istotu, ktorú ti dáva! Je to Božie svetlo, v ktorom stojíš pevne ako na skale, kým ostatní – často sú to dobrí ľudia, ktorí sa dostali do poľutovaniahodnej situácie – sa už postupne zasúvajú do piesku... Chýbajú im základy viery. Pros Pána, aby požiadavky viery naplnili tvoj život aj život ostatných.

Náš život ako kresťanov musí byť celkom normálnym, skôr nenápadným životom: robiť dobre každodenné úlohy, plniť poslanie, ktoré nám uložil Boh vykonaním malých povinností dňa. – Presnejšie povedané: tým, že sa snažíme ho plniť; veď toľkokrát zlyhávame! Keď si večer spytujeme svedomie, musíme sa Pánovi priznať: dnes ti neponúkam žiadne čnosti; iba chyby, ale – s tvojou milosťou – napokon predsa zvíťazím...

Nezdráhaj sa byť voči sebe náročný. Mnohí ľudia kladú na seba vysoké požiadavky úplne nenápadne, tak, aby len Pán stál v popredí a bol jediným svetlom.

Či prší, či svieti slnko, či máš dobrú náladu, alebo si vyčerpaný, či si mladý, alebo starý, nik by ťa nemal predstihnúť v poslušnosti, keď máš splniť nejaký príkaz. Kto sa nenaučil „poslúchať“, nenaučí sa ani prikazovať.

Poslúchať alebo prikazovať – oboje rob s veľkou láskou!

Nech ťa v tvojej práci pre duše – čo by malo byť podstatou tvojho konania – vedie viera, nádej a láska; vtedy premôžeme všetky ťažkosti.

Prečo váhaš, keď máš niekoho bratsky pokarhať? Popri modlitbe a dobrom príklade je bratské napomenutie najúčinnnejšou pomocou.

Pán ti dôveroval, keď ťa povolal do svojej Cirkvi. Preto musíš už teraz byť zrelý, ako sú mnohí až po mnohých rokoch: ohľaduplný, pokojný, odvážny, prirodzene aj nadprirodzene – múdry.

Neklamným znakom Božieho dieťaťa je pokoj srdca: má pokoj a tento pokoj prenáša aj na svojich blízkych.

Netráp sa, pretože sa ti zdá, že tvoja práca je neplodná. Keď seješ svätosť, sejba sa nestratí; iní raz budú zbierať úrodu.

Hoci tvoja modlitba zdanlivo neprinášala jasnú istotu, hoci ti pripadá ťažká a suchá..., aj tak ustavične, vždy nanovo posilňuj v sebe vedomie, že práve v každodenných cvičeniach zbožného života ti nesmie chýbať vytrvalosť.

Občas vidíme bezprostrednú budúcnosť temnú, bezvýchodiskovú, pretože sme stratili nadprirodzený pohľad na veci. – Práve vtedy musíme hlbšie veriť a horlivejšie pracovať. Buď si istý, že Boh Otec vyrieši tvoje problémy.

Apoštol nemá iný cieľ, ako nechať pôsobiť Pána, dať sa mu úplne k dispozícii.

PRÁCA

Prečo sa neusiluješ zmeniť celý svoj život na službu Bohu: prácu a voľný čas, plač a smiech? – Vieš to urobiť... a musíš!

Našou povinnosťou je pracovať zodpovedne, s láskou a vytrvalo, bez nedbanlivosti, bez ľahkomyselnosti, lebo práca je Boží príkaz a Boha musíme poslúchať... s radosťou.

Kto naozaj miluje, tomu neostáva čas, aby sa sám hľadal: stráca priestor pre pýchu a objavuje len samé príležitosti, ako slúžiť.

Si kresťan: mal by si vo všetkých oblastiach zaujať príkladný postoj aj správanie.

Ak chceme naozaj posväcovať prácu, musíme nevyhnutne plniť prvú podmienku: pracovať a pracovať dobre, s ľudskou a nadprirodzenou vážnosťou.

Daj svojej láske k blížnemu priateľskú tvár. Nech tvojim perám nikdy nechýba úsmev pre všetkých a služba bez váhania, a to vždy s vhodnou prirodzenosťou a múdrosťou.

Ak hovoríš, že chceš nasledovať Krista..., a pritom máš veľa voľného času, kráčaš cestou vlažnosti.

Kresťanskou zodpovednosťou v práci nerozumieme vyplnenie plánovaných hodín, ale znalosť vecí, odbornú kompetentnosť... a predovšetkým lásku k Bohu.

Kristov skrytý život ťa pouča o niečom veľmi dôležitom: Preč s hektikou!... Nemáme času nazvyš! Inými slovami: Vnútny duchovný život má prednosť pred všetkým ostatným; apoštolát, každý apoštolát je len dôsledkom.

Rozvíjaj v sebe dobré ľudské vlastnosti. Na tomto základe môžeš budovať stavbu svojho posväcovania.

Ako kresťan máš povinnosť nestáť bokom, ale konať a spolupracovať na tom, aby si slúžil s lojalnosťou a osobnou slobodou spoločnému dobru.

Si práve taký občan ako ostatní a nemáš o nič viac alebo menej práv a povinností ako oni. Práve kvôli tomuto tvojmu „laickému“ charakteru, musíš nabrať odvalu – niekedy veľa odvalu -, aby si svoju vieru prezentoval „rukolapne“. Nech každý vidí tvoje dobré skutky, aj ich motívy.

Si Božím dieťaťom – nesmieš sa vo svojom spoločenskom, pracovnom prostredí báť... – Nikdy nie si sám! – Boh, náš Pán, je vždy s tebou. Dáva ti potrebné prostriedky, aby si mu ostal verný a aby si k nemu privedol aj ostatných.

Všetko z lásky! To je cesta k svätosti a šťastiu. Maj tento cieľ pred sebou pri intelektuálnej práci, pri najvyššej duševnej aktivite, ako aj pri najjednoduchších úlohách, s ktorými sa všetci musíme každodenne popasovať. Naplní ťa radosť a pokoj.

Vo veciach, v ktorých máš rozhodnúť, nikoho nepokoruj, buď taktný a rešpektuj intelekt i vôľu toho, kto poslúcha.

Je samozrejmé, že potrebuješ materiálne prostriedky. – Vynalož však veľké úsilie na to, aby si sa odpútal od všetkého pozemského a používal to iba v službe Bohu a ľuďom.

Skutky konané v službe Bohu nikdy nestroskotajú pre nedostatok peňazí; ak stroskotajú, tak len pre nedostatok ducha.

Pravá nábožnosť a ozajstná láska k Bohu nás pobádajú k práci, k plneniu našich každodenných povinností, aj keby to bolo namáhavé.

Tvoj život nie je stále sa opakujúcim sledom rovnakých činností, pretože každý nový čin by mal byť správnejší, účinnejší, plnší lásky, než ten predchádzajúci. – Každý deň viac svetla, viac elánu: Pre Neho!

Skutočne zbožný človek spĺňa svoje povinnosti v zamestnaní čo najdokonalejšie. Ved' vie, že jeho práca je modlitbou, ktorá sa vznáša k Bohu.

My, Božie deti, budeme uprostred všetkých ľudských činností žiť kontemplatívne. Modlitbou, umŕtvovaním, svojím vzdelávaním v učení viery, kompetentnosťou v povolání, aby sme boli svetlom, soľou a kvasom. Tak spĺňame našu povolanosť: čím viac vnikáme do sveta, tým hlbšie musíme byť zakotvení v Bohu.

Pracuj s radosťou, pokojne, v Božej prítomnosti. – Pomôže ti to rozumne zvládnuť úlohy. Dosiahnuť cieľ, aj keď sa budeš cítiť vyčerpaný; odvedieš dobrú prácu... a tvoje každodenné dielo bude milé Bohu.

Počas dňa nikdy nepreruší dialóg s Pánom. Aj tvoje zamestnanie ti na to má poskytnúť námet. – V duchu sa postav pred bohostánok... a obetuj Pánovi prácu, ktorou sa práve zamestnávaš.

SKÚŠKA OHŇOM

Láska, ktorá obšťastňuje dušu, vychádza z bolesti. Niet lásky bez odriekania.

Cesta lásky sa volá: obeta.

Vyslov veľkodušne svoje - „nech sa stane"! Vtedy sa tvoja bolesť – kríž vonkajší alebo vnútorný – stotožní s Božou vôľou. A dušu ti naplní radosť a pokoj.

Nestrácaj hneď hlavu, keď ťa postihne tvrdý úder, keď ťa privalí kríž. Buď za to Bohu povďačný – bez „bolestínstva“ a s radosťou tvárou.

Stretnúť sa s krížom znamená stretnúť Krista.

Nemožno nazvať pravým pokáním, ak dnes vykonáme veľké skutky kajúcnosti a zajtra žiadne. – Duch pokánia spočíva v schopnosti zaprieť sa každý deň a obetovať Bohu veľké aj malé činy – nenápadne a z lásky.

Ako Božie deti musíme byť s pomocou Božej milosti silní a bohatí v túžbach a plodní v skutkoch.

Ak sme podľa našej mienky nespravodlivo obvinení, skúmajme najprv pred Bohom svoje správanie - s radosným pokojom, a keby aj išlo o niečo, na čom nemáme vinu, napravíme to, ak to láska vyžaduje. – Každý deň zápasmе o svätosť, nech si ľudia o nás vravia, čo chcú. V blahoslavenstvách sa predsa hovorí: „Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť.“

Kto skutočne koná dobro, vždy je vystavený svätému krížu rečí a osočovania.

V tichosti a dôvere je vaša sila... – Mlčať a dôverovať: dve základné zbrane v ťažkostiach, keď ti ľudia odopru pomoc. Utrpenie prijímané bez nariekania je meradlom lásky.

Ak strácaš vnútorný pokoj a rozčuľuješ sa, je to akoby si sa vzdal rozumnosti rozumu. V takých situáciách si znovu pripomeň slová Majstra, ktoré povedal Petrovi, keď sa už začal topiť vo vodách nepokoja a rozrušenosti: „Prečo si pochyboval?“

Poriadok vnáša do tvojho života harmóniu a tým aj vytrvalosť. Poriadok dá tvojmu srdcu pokoj a tvojmu správaniu dôstojnosť.

Duch chudoby, zrieknutie sa pozemských vecí, robí apoštolát účinnejším.

Pracuj v hlbokej pokore, čo znamená, že budeš na prvom mieste rátať s Božou milosťou, ktorú dostaneš. Potom zapoj aj svoju dobrú vôľu a rozumný pracovný plán. No nezabúdaj ani na rozličné ťažkosti, ktoré ťa neobídu, a uvedom si, že jednou z nich je u teba nedostatok svätosti. – Keď sa každý deň budeš usilovať polepšiť, budeš dobrý „nástroj“.

Maj vždy na pamäti, že spolupôsobíš na duchovnom formovaní ľudí zo svojho okolia, aj ostatných ľudí. Tajomstvo spoločenstva svätých účinkuje na duše v každom čase: keď pracuješ, alebo oddychuješ; keď si veselý, alebo smutný; keď sa pri práci či na ulici modlíš ako Božie dieťa a tvoj vnútorný pokoj reflektuje navonok – keď vidieť, že si trpel, alebo plakal, a predsa sa usmievaš.

„Deti svetla“ by mali byť práve také horlivé a tvrdohlavé v konaní dobra, ako sú deti tmy v konaní zla! – Nebedákaj! Naopak, usiluj sa utopiť zlo v hojnosti dobra.

Boh potrebuje silných a pevných ľudí, na ktorých sa môže spoľahnúť.

VÝBER

Božie deti sa posväcujú tým, že posväcujú iných. – A ty, šíriš ducha kresťanského života vo svojom prostredí? Polož si každý deň túto otázku.

Prvý krok, ktorý musíš urobiť, aby sa aj iní priblížili ku Kristovým cestám, je, že z teba bude žiariť šťastie, radosť a istota na tvojej púti k Bohu.

Žiadny katolík nesmie zabudnúť na základnú ideu: vždy a všade horlivo napodobňovať Krista a nikoho neodmietnuť.

Jasným znakom tvojho úsilia o svätosť je tvoj „zdravý psychologický predsudok“ – zabudnúť na seba a vždy myslieť iba na iných, aby si ich priviedol bližšie k Bohu.

Buď srdečný ku každému, kto blúdi, preukáž mu náklonnosť vyvierajúcu z pravej kresťanskej lásky, ale nerob kompromisy v ničom, čo by sa priečilo našej svätej viere.

Treba mať porozumenie, pravú lásku. Keď sa to podarí, srdce sa ti otvorí pre všetkých. Nikoho nevyľúči.

Ako si doteraz pomohol ľuďom z tvojho prostredia v ich duchovnom živote? – Nemôžeš sa uspokojiť s pasivitou, flegmatickosťou: On chce tvojím príkladom, slovom, priateľstvom, službou získavať ostatných.

Nie je to pýcha, ale statočnosť, keď používaš silu autority, aby si rýchlo vyriešil prípadnú chúlостivú situáciu, ak tým plníš svätú Božiu vôľu.

Občas treba niekomu „zviazať ruky“, taktne a primerane, pre dobro dotyčného. Nechceme sa mstiť, ale podať liek, nechceme trestať, ale hojiť.

Pravý apoštolát ani plodné diela sa nezaobídu bez vnútorného života a duchovného vzdelávania. Bez nich ostáva každá apoštolská práca úbohým predstieraním.

Usiluj sa, aby vo svete bolo veľa ľudí, ktorí milujú Boha z celého srdca. – Urob teda bilanciu. Koľkým si už pomohol objaviť túto Lásku?

Božie deti žijú vo svete a vydávajú o svete svedectvo, aby strhli, nie, aby boli strhnuté; aby svojmu okoliu vtlačili svoju pečať – Kristovu -, nie aby podľahli vplyvu prostredia.

Tvojou povinnosťou je nadväzovať kontakt s ľuďmi, potriať nimi, otvoriť im široké horizonty, aby zanechali doterajšiu pohodlnú, obmedzenú a egoistickú existenciu. Musíš im sväto „skomplikovať“ život, aby zabudli na seba a boli prístupnejší starostiam iných.

Ani ja som si nikdy nemyslel, že ma Boh raz natoľko pevne k sebe pritiahne... Pán si od nás nepýta povolenie, aby smel „skomplikovať“ náš život. Jednoducho sa doň zamieša, a je to!

Nasledovať Krista znamená odovzdať sa raz a navždy, neobmedzene a odhodlane: spáliť za sebou mosty, aby sme si sami znemožnili ústup.

PLODNOSŤ

Odpovedz na Božiu lásku vernosťou – ozajstnou vernosťou! Ako dôsledok tejto vernosti odovzdaj ľuďom tú lásku, ktorú si prijal, aby aj oni poznali stretnutie s Bohom.

Ak nebudeš svojou modlitbou, obetou, prácou neprestajne dokazovať apoštolské poslanie, nepochybne to znamená, že nie si úplne šťastný a že ešte musíš rásť vo vernosti. – Kto je šťastný a dobrý, usiluje sa dávať aj iným.

Keď raz naozaj odkopneš svoje ja a budeš žiť pre iných, staneš sa správnym nástrojom v Božích rukách.

Rozhodni sa, že rozjasníš svet čistou láskou. Dokážeš to. Ľudia budú šťastní, keď im pomôžeš priblížiť sa k Bohu.

Apoštolát – zreteľný prejav duchovného života – je neprerušované mávanie krídlami, ktoré dvíha každodenné malé i veľké udalosti do nadprirodzených výšin, pretože doň vkladáme lásku k Bohu.

Čestne si prever, ako nasleduješ nášho Majstra. Pouvažuj, či tvoja odovzdanosť nie je iba formálna, suchá, bez elánu viery, či v tvojom živote nechýba pokora, obeta, či nechýbajú skutky. Nie si iba fasáda? Nechýba ti cit pre malé požiadavky okamihu..., skrátka, nechýba ti láska?

Nehraj divadlo! Nech Boh pozná tvoj život, lebo svätosť je nenápadná, aj keď je plná plodnosti.

Ak niekomu pomáhaš, rob to nenápadne, nemusia ťa chváliť ani si to všimnúť..., takto budeš ako soľ korením svojho okolia a vďaka tvojmu kresťanskému zmyslu bude všetko okolo teba prirodzené, milé a príjemné.

My, čo nosíme Kristovu pravdu v srdci, musíme ju odovzdať aj druhým, vstepovať ju do srdca, rozumu aj života. Opak by bola pohodlnosť, pomýlená stratégia. Znovu si pripomeň! Žiadal ťa Kristus o povolenie vniknúť do tvojej duše? – Ponechal ti slobodu nasledovať ho, ale on sám ťa vyhľadal, pretože chcel.

Neľakaj sa: ako kresťan máš právo aj povinnosť vyvolať v dušiach hojivú „krízu“, aby žili obrátení k Bohu.

Žiadna duša – naozaj žiadna! – ti nesmie byť ľahostajná.

Tvoja láska k blíznym, tvojim bratom, má byť taká veľká, že ani ich nedostatky nevnímaš ako chyby – ak nimi neurážajú Boha. Si egoista, ak máš rád iba ich dobré vlastnosti a nie si schopný ľuďom rozumieť, prepáčiť, odpustiť.

Nesmieš ničť duše svojich bratov nedbalosťou alebo zlým príkladom. Napriek zlým náklonnostiam si zodpovedný za kresťanský život svojich blíznym, za to, aby prinášali dobré ovocie, za ich svätosť!

Vždy sa vži do rozpoloženia svojho bližneho: potom budeš uvažovať pokojne a bez hnevu o jeho problémoch a otázkach, budeš mu rozumieť, naučíš sa odpúšťať a v prípade potreby ho opravíš, a tak naplníš svet láskou.

Nemlč, ak je slovo pre dobro tvojho bližneho – ale hovor láskavo, bez hnevu, ovládaj sa.

Nemožno komentovať udalosti alebo učenia bez odvolávania sa na ľudí... Neznepokojuj sa, ak stretneš niekoho s pokriveným svedomím, ktorý v zlom úmysle alebo z nedostatku súdnosti pokladá tvoje slová za osočovanie.

Niektorých úbožiakov ruší dobro, ktoré konáš, akoby dobro prestalo byť dobrom, ak ho nerobia alebo nekontrolujú oni... – Takéto neporozumenie nepouži ako výhovorku, keď zaostávaš v plnení svojej úlohy. Vtedy pracuj ešte usilovnejšie. A hoci by ti na zemi chýbal „potlesk“, o to viac sa tvoja práca bude páčiť nebu.

Obraňuj pravdu láskavo a pevne, keď ide o Božie veci. So svätou bezostyšnosťou upozorňuj na to, čo je mylné a bludné. Niekedy je to ľstivá vytáčka, niekedy nenávistné pokúšanie, niekedy groteskná nevedomosť. Spravidla je to však nemohúcnosť tých, ktorí nevedia tolerovať plodnosť Božieho slova.

Ako kresťan musíš svojim učením, statočným životom a dobrou prácou v zamestnaní a plnení svojich povinností byť dobrým príkladom pre všetkých ľudí v tvojom okolí: pre príbuzných, priateľov, kolegov na pracovisku, susedov, žiakov... – Nesmieš byť „fušer“.

Okrem hojných a účinných milostí ti Pán dal hlavu, ruky a intelektuálne schopnosti, aby si svoj talent zúrodnil. Boh chce neprestajne robiť zázraky... – prostredníctvom tvojej profesionálnej práce, ktorú posväcuješ a ktorá je Bohu milá a prináša dušiam úžitok.

Keď príde deň, že už nepocítiš potrebu privádzať ľudí bližšie k Bohu, zmeníš sa na odpad, ktorý vyhadzujeme, na popol odviaty vetrom. Ale ty by si predsa vždy mal byť žeravým uhlím. – Prinášaj všade oheň, sám musíš horieť, aby si mohol zapáľovať iných, roznieťiť v nich oheň lásky k Bohu, vernosti, apoštolátu.

VEČNOSŤ

Základom svätosti je boj o vernosť počas celého života a radostné prijatie Božej vôle v hodine smrti.

Nadprirodzená vízia! Pokoj! Mier! Takto posudzuj aj ľudí, veci, udalosti... z hľadiska večnosti. A potom zbadáš, že múr, ktorý ti zahradil cestu – a z ľudského pohľadu sa zdá neprekonateľný, - nič neznamená, ak naozaj obrátiš oči k nebu!

Ak sme blízko Krista a nasledujeme ho, musíme z celého srdca milovať chudobu, odpútať sa od pozemských vecí, naučiť sa odriekať.

Vpred! S radosťou a horlivo, aj keď nič neznamenáš, nič. – Keď je On s tebou, nič na svete ťa nezastaví.

Aj od teba závisí, koľko ľudí uviazne v temnotách a koľkí budú kráčať po cestách, ktoré vedú k večnému životu.

Mieru tvojej svätosti určuje miera tvojho umŕtšovania z Lásky.

Duchovné víťazstvo, keďže je láskou, musí byť – vo veľkých veciach aj v maličkostiach – túžbou po nekonečne, po večnosti.

Niet krajšej moci, ako slúžiť iným: slobodne slúžiť všetkým duším! – Takto možno dosiahnuť pravé pocty: na zemi aj v nebi.

Potlač svoje „ja“ do úzadia, či už pôjde o tvoje zdravie, tvoju dobrú povesť, kariéru, prácu alebo iné... Aké trápne! Zdá sa, akoby si zabudol, že „ty“ nič nemáš, všetko patrí Jemu. Ak sa niekedy – možno aj bezdôvodne – cítiš pokorený; ak si myslíš, že musíš za každú cenu presadiť svoj názor; ak cítiš, ako sa tvoje „ja“ ustavične derie dopredu, iba „ty“, iba „tvoje“ veci, tvoje, tvoje..., buď ubezpečený, že len zabíjaš svoj čas a potrebuješ, aby bol zabitý tvoj egoizmus.

Nehľadaj chválu ani vtedy, ak si si ju zaslúžil: lepšie je ostať skrytý a takisto ukryť to najlepšie a najkrajšie v našom živote a konaní... Je nádherné urobiť sa maličkým. Všetka sláva Bohu!

„ABY SME JEDEŇ DRUHÉHO MILOVALI“

(2Jn 1,5)

(Listy apoštolov, Sväté písmo)

ČERPAJ DENNE Z MÚDROSTI EVANJELIA

„Pripomínam vám evanjelium... prostredníctvom neho dosahujete spásu, ak sa ho držíte.“ (1Kor 15, 1-2)

„Boh... vás povolal skrze... evanjelium.“ (2Sol 2,13-14)

„Evanjelium pokoja.“ (Ef 6,15)

„Milosrdenstvo a pokoj.“ (1Tim 1,2)

„Milosrdenstvo... pokoj... láska v hojnosti.“ (Júd 1,2)

„Všetko, čo bolo kedysi napísané, bolo napísané nám na poučenie, aby sme skrze trpezlivosť a útechu z Písma mali nádej... a tak jednomyseľne... oslavovali Boha.“ (Rim 15,4-6)

„Evanjelium neprišlo k vám iba v slovách, ale aj v moci a v Duchu Svätom a v celej plnosti.“ (1Sol 1,5)

„Pod vedením Ducha Svätého prehovorili ľudia poslaní od Boha.“ (2Pt 1,21)

„Vzrastajte v milosti a v poznaní nášho Pána.“ (2Pt 3,18)

„V tichosti prijmite zasiate slovo, ktoré má moc spasíť vaše duše. A slovo aj uskutočňujte, nebuďte len poslucháčmi, ktorí klamú sami seba.“ (Jak 1,21-22)

„Treba počúvať.“ (Jak 1,19)

„Ste zleniveli počúvať. Lebo hoci by ste po toľkom čase sami mali byť učiteľmi, znova potrebujete, aby vás niekto učil začiatočným prvkom Božích slov.“ (Hebr 5,11-12)

„Musíme dávať... pozor na to, čo sme počuli, aby nás nestrhol prúd mimo.“ (Hebr 2,1)

„Vytrvaj v tom, čo si sa naučil a čo ti je zverené.“ (2Tim 3,14)

„Poznáš Sväté písmo, ktoré ti môžu dať poučenie na spásu skrze vieru.“ (2Tim 3,15)

„Kristovo slovo nech vo vás bohato prebýva. Vo všetkej múdrosti sa navzájom poučajte a napomínajte.“ (Kol 3,16)

„Božie slovo... pôsobí vo vás.“ (1Sol 2,13-14)

„Živé je Božie slovo, účinné... rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca.“ (Hebr 4,12)

„Ste sa znovuzrodili... Božím slovom, živým a večným.“ (1Pt 1,23)

„Ste silní, Božie slovo ostáva vo vás.“ (1Jn 2,14)

OBRÁŤ SA K BOHU, MODLI SA A ROZJÍMAJ, **ZMEŇ SVOJE ZMÝŠĽANIE**

„Premeňte sa obnovou zmyšľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, milé a dokonalé.“ (Rim 12,2)

„Oddajte sa Bohu.“ (Rim 6,13)

„Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám... očistite si srdcia... precíťte svoju úbohosť... pokorte sa pred Pánom a on vás povýši.“ (Jak 4,8n)

„Božia láskavosť ťa chce priviesť k pokániu.“ (Rim 2,4)

„Modlite sa v každom čase v Duchu!“ (Ef 6,18)

„V modlitbe budte vytrvalí... vzdávajte vďaky!“ (Kol 4,2)

„Budte... trpezliví a posilnite si srdcia.“ (Jak 5,8)

„Aby ste boli naplnení poznaním jeho vôle vo všetkej múdrosti a duchovnej chápanosti, aby ste žili... Budete prinášať ovocie všetkých dobrých skutkov a rásť v poznaní Boha.“ (Kol 1,9-10)

„Pánov Duch nás premieňa.“ (2Kor 3,18)

„On je... trpezlivý... a nechce, aby niekto zahynul, ale aby sa všetci dali na pokánie.“ (2Pt 3,9)

„Budete vo všetkom obohatení.“ (2Kor 9,11)

„Máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života... a obnovovať sa duchovne premenou zmyšľania.“ (Ef 4,22-23)

„Žite tak, aby to zodpovedalo Kristovmu evanjeliu... milujte... zmyšľajte tak, ako Kristus.“ (Flp 1,27; 2,2n)

„Nech Pán vedie vaše srdcia k Božej láske a ku Kristovej trpezlivosti.“ (2Sol 3,5)

„Aby skrze jeho Ducha mocne zosilnel váš vnútorný človek, aby Kristus skrze vieru prebýval vo vašich srdciach, aby ste zakorenení a upevnení v láske mohli... pochopiť... a poznať Kristovu lásku, presahujúcu každé poznanie, aby vás naplnila Božia plnosť.“ (Ef 3,16n)

„Ustavične vzdávajte vďaky za všetko Bohu.“ (Ef 5,20)

„Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevystúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú.“ (1Kor 2,9)

„Jeho božská moc nám darovala všetko, čo treba pre život.“ (2Pt 1,3)

„Budte spokojní s tým, čo máte.“ (Hebr 13,5)

„Radujte sa.“ (Flp 2,18)

„Ustavične sa radujte v Pánovi!“ (Flp 4,4)

„Ustavične sa radujte! Bez prestania sa modlite, pri všetkom vzdávajte vďaky... to je Božia vôľa.“ (1Sol 5,16n)

„Radujte sa! Vaša miernosť nech je známa všetkým ľuďom... Boží pokoj... uchráni vaše srdcia a vaše mysle... Boh pokoja bude s vami.“ (Flp 4,4)

„Usiluj sa o spravodlivosť, nábožnosť, vieru, lásku, trpezlivosť, miernosť. Bojuj dobrý boj viery.“ (1Tim 6,11-12)

„Ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť.“ (Gal 5,22-23)

„Tichý a pokojný duch; to je vzácné pred Bohom.“ (1Pt 3,4)

„Milosť, milosrdenstvo a pokoj od Boha.“ (2Jn 1,3)

PRECÍŤ, ŽE MÁŠ V SRDCI BOHA, ŽI UŽ TERAZ BOŽIE KRÁĽOVSTVO

„Jeden je Boh... a je vo všetkých.“ (Ef 4,6)

„Božia láska je rozliata v našich srdciach.“ (Rim 5,5)

„Boh je láska; a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom... V láske niet strachu.“ (1Jn 4,16n)

„Kto sa spája s Pánom, je s ním jeden Duch.“ (1Kor 6,17)

„Sme... napojení jedným Duchom.“ (1Kor 12,13)

„Vo vás prežíva Boží Duch... Boží chrám... ním ste vy.“ (1Kor 3,16-17)

„Vy ste chrám živého Boha.“ (2Kor 6,16)

„Oslavujte... Boha vo svojom tele.“ (1Kor 6,20)

„V Božej jednoduchosti a úprimnosti.“ (2Kor 1,12)

„Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus.“ (Gal 2,20)

„Sme boli pokrstení v Kristovi... aby sme... žili novým životom.“ (Rim 6,3-4)

„Aby sme jeden druhého milovali.“ (2Jn 1,5)

„Vás prosím... aby ste žili dôstojne podľa povolania, ktorého sa vám dostalo, so všetkou pokorou, miernosťou a zhovievavosťou. Znášajte sa navzájom v láske a usilujte sa zachovať jednotu ducha vo zväzku pokoja.“ (Ef 4,1n)

„Pokoj a milosrdenstvo.“ (Gal 6,16)

„My sme nedostali ducha sveta, ale Ducha, ktorý je z Boha, aby sme vedeli, čo nám Boh daroval.“ (1Kor 2,12)

„Všetko, čo Boh stvoril, je dobré a nemá sa zavrhať nič, čo sa prijíma so vzdávaním vďaky, lebo sa to posväcuje Božím slovom a modlitbou.“ (1Tim 4,4-5)

„Zmýšľať podľa Ducha je život a pokoj.“ (Rim 8,6)

„Žime podľa pravdy a v láske.“ (Ef 4,15)

„Vzdávame vďaky Bohu.“ (Kol 1,3)

„Spievajte Bohu vo svojich srdciach.“ (Kol 3,16)

„Boh nádeje nech vás naplní všetkou radosťou a pokojom vo viere, aby ste v sile Ducha Svätého oplývali nádejou.“ (Rim 15,13)

„Aby ste... boli veľmi trpezliví a vytrvalí a s radosťou vzdávali vďaky.“ (Kol 1,11-12)

„Vaša viera veľmi vzrastá a vzájomná láska všetkých vás je čoraz väčšia... vytrvalosť.“ (2Sol 1,3-4)

„Budte pevní, neochvejní, čoraz horlivejší v Pánovom diele.“ (1Kor 15,58)

„Božie kráľovstvo... je... spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom.“ (Rim 14,17)

„Bdejte, budte pevní vo viere, vzmužte sa, budte statoční! Nech sa všetko medzi vami deje v láske.“ (1Kor 16,13-14)

„Boh... je Bohom... pokoja.“ (1Kor 14,33)

„Žíte v pokoji a Boh lásky a pokoja bude s vami.“ (2Kor 13,11)

„Boh pokoja nech je s vami.“ (Rim 15,33)

„Keby som... keby som mal... a lásky by som nemal, ničím by som nebol.“ (1Kor 13,1-2)

„Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá; nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa, nie je nehanebná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé, neteší sa z nepravosti, ale raduje sa z pravdy. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží. Láska nikdy nezanikne.“ (1Kor 13,4n)

„Teraz ostáva viera, nádej, láska... no najväčšia z nich je láska.“ (1Kor 13,13)

„Usilujte sa o lásku.“ (1Kor 14,1)

UVER, ŽE SPÁSA JE BOŽÍ DAR A NEPOTREBUJEŠ SI JU „ZASLŮŽIŤ“

„Keď sa zjavila dobrota Boha, nášho Spasiteľa, a jeho láska k ľuďom, spasil nás nie pre spravodlivé skutky, ktoré sme my konali, ale zo svojho milosrdenstva, kúpeľom znovuzrodenia a obnovy v Duchu Svätom... aby sme, ospravedlnení jeho milosťou, boli podľa nádeje dedičmi večného života.“ (Tít 3,4n)

„Pre jeho meno máte odpustené hriechy.“ (1Jn 2,12)

„Už niet odsúdenia pre tých, čo sú v Kristovi Ježišovi... zákon Ducha, ktorý dáva život... oslobodil ťa od zákona hriechu a smrti.“ (Rim 8,1-2)

„Zjavila sa Božia milosť na spásu všetkým ľuďom.“ (Tít 2,11)

„Dosiahol som milosrdenstvo... nadmieru sa rozhojnila milosť nášho Pána s vierou a láskou... Ježiš prišiel na svet zachrániť hriešnikov... dosiahol som milosrdenstvo.“ (1Tim 1,13n)

„Milosť a pokoj od Boha.“ (Tít 1,4)

„Boh nás neurčil na hnev, ale aby sme získali spásu skrze nášho Pána Ježiša Krista, ktorý za nás zomrel, aby sme žili spolu s ním.“ (1Sol 5,9-10)

„Ostňom smrti je hriech a silou hriechu je zákon. Ale vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista.“ (1Kor 15,56-57)

„Ste oslobodení od hriechu a stali ste sa Božími služobníkmi.“ (Rim 6,22)

„Ste ospravedlnení v mene Pána Ježiša Krista a v Duchu nášho Boha.“ (1Kor 6,11)

„Ospravedlnení z viery, žijeme v pokoji s Bohom.“ (Rim 5,1)

„Aký dobrý je Pán.“ (1Pt 2,3)

„Hovorte a konajte ako tí, čo majú byť súdení podľa zákona slobody! Súd bez milosrdenstva čaká totiž toho, kto nepreukázal milosrdenstvo. Ale milosrdenstvo sa vyvyšuje nad súdom.“ (Jak 2,12-13)

„V Kristovi Ježišovi... ste boli obohatení vo všetkom... takže vám nechýba nijaký dar milosti... On vás bude posilňovať.“ (1Kor 1,4n)

„On je obraz neviditeľného Boha.“ (Kol 1,15)

„Každý, kto bude vzývať meno Pánovo, bude spasený.“ (Rim 10,13)

„Ak svojimi ústami vyznávaš: 'Ježiš je Pán!' a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený.“ (Rim 10,9)

„Nik, kto v neho verí, nebude zahanbený.“ (Rim 10,11)

„Ak vytrváte vo viere upevnení, stáli a neodkloniteľní od nádeje evanjelia.“ (Kol 1,23)

„Pán je milosrdný a milostivý.“ (Jak 5,11)

„Boh... pokorným dáva milosť.“ (Jak 4,6)

„Boží dar je večný život v Kristovi Ježišovi.“ (Rim 6,23)

„Boh nám dal večný život.“ (1Jn 5,11)

„Máme... smelú dôveru, že vojdeme do Svätyne skrze Ježišovu krv, tou novou a živou cestou, ktorú nám otvoril... cez svoje telo.“ (Hebr 10,19-20)

„Všetci zhrešili... ale sú ospravedlnení zadarmo jeho milosťou, vykúpením v Kristovi Ježišovi.“ (Rim 3,23-24)

„Ak hovoríme, že nemáme hriech, klamame sami seba a nie je v nás pravda. Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a... odpustí nám.“ (1Jn 1,8-9)

„Boh... pre hriech poslal svojho Syna.“ (Rim 8,3)

„Kristus zomrel za naše hriechy.“ (1Kor 15,3)

„Ježiš... vydal seba samého ako výkupné za všetkých.“ (1Tim 2,5-6)

„Stal sa pôvodcom večnej spásy pre všetkých.“ (Hebr 5,9)

„Odčiniť hriechy ľudu. A pretože sám prešiel skúškou utrpenia, môže pomáhať tým, ktorí sú skúšaní.“ (Hebr 2,17-18)

„Kristus raz navždy trpel za hriechy... aby vás priviedol k Bohu.“ (1Pt 3,18)

„Zo svojho márneho spôsobu života... boli ste vykúpení... krvou Krista.“ (1Pt 1,18-19)

„Jeho rany vás uzdravili... ste boli ako blúdiace ovce, ale teraz ste sa vrátili.“ (1Pt 2,24-25)

„Budujte sami seba na svojej presvätej viere a modlite sa v Duchu Svätom. Zachovajte sa v Božej láske a očakávajte milosrdenstvo nášho Pána Ježiša Krista pre večný život.“ (Júd 1,20-21)

„Ak je vo vás Kristus, telo je síce pre hriech mŕtve, no duch je život.“ (Rim 8,10)

„Tých... ktorých povolal, tých aj ospravedlnil.“ (Rim 8,30)

„Každý z nás dostal milosť.“ (Ef 4,7)

„Boh... si nás... vyvolil, aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškrvení v láske... aby sme sa skrze Ježiša Krista stali jeho adoptovanými synmi... V ňom máme vykúpenie skrze jeho krv, odpustenie hriechov, podľa bohatstva jeho milosti... v ňom sme sa stali dedičmi.“ (Ef 1,3n)

„On nás spasil... nie pre naše skutky, ale zo svojho rozhodnutia a milosti... zničil smrť a zjavil život a nesmrteľnosť evanjeliom.“ (2Tim 1,9-10)

„V nádeji sme spasení.“ (Rim 8,24)

„Boh... nás vo svojom veľkom milosrdenstve vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej.“ (1Pt 1,3)

„V tomto živote máme nádej v Kristovi... Kristus vstal zmŕtvych... tak zasa všetci ožijú v Kristovi.“ (1Kor 15,20n)

„Každý dobrý údel, každý dokonalý dar je zhora, zostupuje od Otca.“ (Jak 1,17)

„On vlastného Syna... vydal... za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!?“ (Rim 8,32)

„Boh, bohatý na milosrdenstvo, pre svoju nesmiernu lásku, ktorou nás miluje... oživil nás s Kristom – milosťou ste spasení... daroval nám miesto v nebi.“ (Ef 2,4-6)

„Spasení ste milosťou skrze vieru; a to nie je z vás, je to Boží dar: nie zo skutkov, aby sa nik nevystatoval.“ (Ef 2,8)

„Ak ste teda prijali Krista... v ňom žíte: v ňom zakorenení...upevnení vo viere... a vynikajte vo vzdávaní vďaky! On... odpustil nám všetky hriechy.“ (Kol 2,6n)

„Kto nás odlúči od Kristovej lásky?“ (Rim 8,35)

„Ani smrť, ani život... nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky.“ (Rim 8,37n)

„My v duchu viery očakávame nádej... v Kristovi Ježišovi.“ (Gal 5,5-6)

„Ak je Boh za nás, kto je proti nám?“ (Rim 8,31)

„Máme nádej v živého Boha, ktorý je spasiteľom všetkých ľudí.“ (1Tim 4,10)

„Dosiahneme ponúknutú nádej.“ (Hebr 6,18)

„Prvá zmluva mala bohoslužobné predpisy a pozemskú Svätýňu... keď prišiel Kristus... so svojou vlastnou krvou... získal večné vykúpenie... aby sme mohli slúžiť živému Bohu... Kristus... obetovaním seba zničil hriech... 'Nechcel si obeť ani dar, ale dal si mi telo'... Sme posvätení obetou tela Krista Ježiša raz navždy... 'Svoje zákony vložím do ich srdc a vpíšem im ich do mysle; a na ich hriechy a neprávosti si už viac nespomeniem.' A kde sú ony odpustené, tam už niet obety za hriech.“ (Hebr 9,1n; 10,5n)

„Vás Božia moc vierou chráni pre spásu.“ (1Pt 1,5)

„Predovšetkým majte vytrvalú lásku jedni k druhým, lebo láska zakrýva množstvo hriechov.“ (1Pt 4,8)

„Vzdávam vďaky Bohu.“ (2Tim 1,3)

„Ustavične vzdávam vďaky svojmu Bohu.“ (Flm 1,4)

POCHOP, ŽE BOH JE VŽDY VERNÝ, BEZ OHĽADU NA TVOJU NEVERNOSŤ

„Boh je verný.“ (1Kor 10,13)

„Verný je ten, ktorý dal prísľúbenie.“ (Hebr 10,23)

„Verný je Boh, ktorý vás povolal do spoločenstva svojho Syna Ježiša Krista.“ (1Kor 1,9)

„Patríte do Božej rodiny.“ (Ef 2,19)

„Hľadte na Ježiša... On je verný.“ (Hebr 3,1-2)

„A čo ak sú niektorí neverní? Zmarí ich nevernosť Božiu vernosť? Vonkoncom nie!“ (Rim 3,4)

„Ak sme neverní, on ostáva verný.“ (2Tim 2,13)

„Božie dary a povolanie sú neodvolateľné... teraz ste dosiahli milosrdenstvo.“ (Rim 11,29-30)

„Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici.“ (Rim 5,5)

„Kde sa rozmnožil hriech, tam sa ešte väčšmi rozhojnila milosť.“ (Rim 5,20)

„Keby niekto zhrešil, máme... Ježiša Krista... On je zmiernou obetou za naše hriechy.“ (1Jn 2,1-2)

„Aby som sa nevyvyšoval, bol mi daný do tela osteň... ktorý ma bije po tvári.“ (2Kor 12,7)

„Chcieť dobro, to mi je blízko, ale robiť dobro nie. Veď nerobím dobro, ktoré chcem, ale robím zlo, ktoré nechcem.“ (Rim 7, 18-19)

„My sme slabí.“ (1Kor 4,10)

„Každého pokúša vlastná žiadostivosť, ktorá ho zachvacuje a zvádza. Žiadostivosť potom, keď počne, porodí hriech a keď je hriech dokonaný, splodí smrť.“ (Jak 1,14-15)

„Žite duchovne a nebudete spĺňať žiadosti tela... je to smilstvo, nečistota, chlipnosť... nepriateľstvá... žiarlivosť, hnevy... rozkoly, závisť, opilstvo, hýrenie... “ (Gal 5,16n)

„Blahoslavený muž, ktorý vydrží skúšku.“ (Jak 1,12)

„Ste ešte stále telesní.“ (1Kor 3,3)

„Podľa vnútorného človeka s radosťou súhlasím s Božím zákonom; ale vo svojich údoch pozorujem iný zákon, ktorý odporuje zákonu mojej mysle a robí ma zajatcom hriechu... Ja nešťastný človek!“ (Rim 7,22-24)

„Ja som telesný... nerobím to, čo chcem, ale robím to, čo nenávidím.“ (Rim 7,14-15)

„Mysľou slúžim Božiemu zákonu a telom zákonu hriechu.“ (Rim 7,25)

„Nemáme veľkňaza, ktorý by nemohol cítiť s našimi slabosťami... Pristupujme teda s dôverou k trónu milosti, aby sme dosiahli milosrdenstvo a našli milosť a pomoc v pravom čase.“ (Hebr 4,15-16)

„Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti.“ (2Kor 12,9)

„Duch prichádza na pomoc našej slabosti.“ (Rim 8,26)

„A tak sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila... keď som slabý, vtedy som silný.“ (2Kor 12,9-10)

„Pán ma vyslobodí zo všetkého zla a zachráni ma pre svoje nebeské kráľovstvo.“ (2Tim 4,18)

„Pán je verný; on vás bude posilňovať.“ (2Sol 3,3)

ZMEŇ SVOJE „NÁBOŽENSKÉ“ ZMÝŠĽANIE **A PREJDI OD DODRŽIAVANIA ZÁKONA** **KU SLOBODE KONAJÚCEJ LÁSKY**

„Dajte si pozor, aby vás niekto nezviedol filozofiou alebo prázdny mánením, založeným na ľudských obyčajoch... a nie na Kristovi! Veď v ňom telesne prebýva všetka plnosť Božstva. V ňom ste aj vy naplnení.“ (Kol 2,8n)

„Kto učí ináč a nepridržia sa zdravých slov nášho Pána Ježiša Krista a učenia, ktoré zodpovedá nábožnosti, je nadutý, nič nevie, ale chorobne sa škriepi a háda o slová.“ (1Tim 6,3-4)

„Opustili priamu cestu a zablúdili... reči majú pyšné a prázdne.“ (2Pt 2,15n)

„Cieľom prikázania je láska vychádzajúca z čistého srdca, dobrého svedomia a úprimnej viery, od čoho niektorí odbočili a dali sa na prázdne reči. Chcú byť učiteľmi zákona, a nerozumejú ani tomu, čo hovoria.“ (1Tim 1,5n)

„Nech vás nik nepripraví o víťaznú cenu samolúbou poníženosťou, uctievaním anjelov a upútavaním pozornosti na to, čo videl, lebo to sa len márne nadúva vo svojom telesnom zmýšľaní a nedrží sa hlavy, z ktorej celé telo... rastie Božím vzrastom.“ (Kol 2,18-19)

„Nespájajte vieru v nášho Pána... Ježiša Krista, s nadržaním osobám... Nevyvolil Boh tých, čo sú vo svete chudobní, aby boli bohatí vo viere a dedičia kráľovstva, ktoré prisľúbil tým, čo ho milujú? A vy ste chudobného znevážili!... Ak nadržate osobám, páchate hriech.“ (Jak 2,1n)

„Ak ste s Kristom... prečo sa... podriaďujete nariadeniam: 'Nechytaj, ani neokús, ani sa nedotýkaj! '?... Sú to ľudské príkazy a náuky. Vyzerá to ako múdrosť v predstieranej nábožnosti, poníženosti a prísnosti voči telu; ale nie je to nič čestné.“ (Kol 2,20n)

„Všetci, čo chcú žiť nábožne v Kristovi Ježišovi, budú prenasledovaní.“ (2Tim 3,12)

„Kto sa zahľadí do dokonalého zákona slobody a vytrvá, kto nie je zabudlivý poslucháč, ale uskutočňovateľ diela, ten bude blahoslavený pre svoje skutky.“ (Jak 1,25)

„To je Božia vôľa, aby ste robili dobre... ako slobodní... ako Boží služobníci.“ (1Pt 2,15-16)

„Neúnavne konajme dobro.“ (Gal 6,9)

„Viera činná skrze lásku.“ (Gal 5,6)

„Kto miluje bližneho, vyplnil zákon.“ (Rim 13,8)

„Celý zákon sa spĺňa v jedinom slove... Milovať budeš svojho bližneho ako seba samého!“ (Gal 5,14)

„Naplnením zákona je láska.“ (Rim 13,10)

„Navzájom si slúžte v láske.“ (Gal 5,13)

„Zo skutkov podľa zákona nebude... ospravedlnený nijaký človek.“ (Rim 3,20)

„On... zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach... a zvestoval pokoj... Skrze neho máme... v jednom Duchu prístup k Otcovi.“ (Ef 2,14n)

„Zákon neospravedlňuje nikoho pred Bohom... spravodlivý bude žiť z viery.“ (Gal 3,11)

„Človek nie je ospravedlnený zo skutkov podľa zákona, ale iba skrze vieru v Ježiša Krista.“ (Gal 2,16)

„Zo skutkov podľa zákona nebude ospravedlnený nijaký človek.“ (Gal 2,16)

„Človek je ospravedlnený skrze vieru bez skutkov podľa zákona.“ (Rim 3,28)

„Litera zabíja, kým Duch oživuje.“ (2Kor 3,6)

„Ak vás vedie Duch, nie ste pod zákonom. (Gal 5,18)

„My sme uverili v Krista Ježiša, aby sme boli ospravedlnení z viery v Krista.“ (Gal 2,16)

„Žijem vo viere v Božieho Syna, ktorý ma miluje a vydal seba samého za mňa. Nepohrdam Božou milosťou. Lebo ak je spravodlivosť skrze zákon, potom Kristus nadarmo zomrel.“ (Gal 2,20-21)

„Sme oslobodení od zákona... aby sme tak slúžili po novom, v Duchu.“ (Rim 7,6)

„Sme skrze vieru dostali prisľúbeného Ducha.“ (Gal 3,14)

„Ste nedostali ducha otroctva, aby ste sa museli zasa báť, ale dostali ste Ducha adoptívneho synovstva... sme Božie deti... sme aj dedičia.“ (Rim 8,15n)

„Nestaňte sa otrokmi ľudí!“ (1Kor 7,23)

„Ste povolaní pre slobodu.“ (Gal 5,13)

„Aby ste sa nezarmucovali ako ostatní, čo nemajú nádej.“ (1Sol 4,13)

„Dávajte si pozor... aby nik z vás nemal zlé a neverné srdce a neodpadol od živého Boha.“ (Hebr 3,12)

„Vtedy, keď ste nepoznali Boha, slúžili ste tým, čo v skutočnosti nie sú bohmi. Ale teraz, keď ste poznali Boha... ako to, že sa znova vraciate... a chcete im zasa slúžiť ako predtým?!“ (Gal 4,8-9)

„Písmo uzavrelo všetko pod hriech... kým neprišla viera, boli sme zajatci pod dozorom zákona... tak bol zákon naším vychovávateľom... Ale keď prišla viera, už nepodliehame vychovávateľovi. Ved' skrze vieru v Kristovi Ježišovi ste všetci Božími synmi.“ (Gal 3,22n)

„Sme dostali adoptívne synovstvo. Pretože ste synmi, poslal Boh do našich srdc Ducha svojho Syna... Už nie si otrok, ale syn; a keď syn, tak skrze Boha aj dedič.“ (Gal 4,5-7)

„Dostali ste Ducha zo skutkov podľa zákona, alebo z poslušnosti viery? Ste takí hlúpi?! Začali ste Duchom a teraz končíte telom?“ (Gal 3,2-3)

„Slobodu nám vydobyl Kristus. Stojte teda pevne a nedávajte sa znova zapriať do jarma otroctva.“ (Gal 4,5)

„Sú niektorí, čo vás mätú a chcú prekrútiť Kristovo evanjelium.“ (Gal 1,7)

„Nepostupujú priamo, podľa pravdy evanjelia.“ (Gal 2,14)

„Kde je pánov Duch, tam je sloboda.“ (2Kor 3,17)

„Vy, čo chcete byť ospravednení zo zákona, odtrhli ste sa od Krista, vypadli ste z milosti.“ (Gal 5,4)

„Kráľovský zákon podľa Písma: ´Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!´“ (Jak 2,8)

„Blahoslavený, kto nesúdi seba samého za to, čo uznáva za dobré.“ (Rim 14,22)

„Nepi už iba vodu, ale... užívaj trochu vína.“ (1Tim 5,23)

MILUJ SKUTKAMI, STELESNI SVOJU VIERU, ŽI SPOLOČENSTVO

„Kto je medzi vami múdry a rozumný? Nech dobrým životom ukáže svoje skutky v múdrej skromnosti... Múdrost, ktorá je zhora, je... upokojujúca, skromná, zmierlivá, plná milosrdenstva a dobrého ovocia.“ (Jak 3,13n)

„Všímajme si jeden druhého, a tak sa pobádajme k láske a k dobrým skutkom.“ (Hebr 10,24)

„Skúška vašej viery prináša vytrvalosť. A vytrvalosť sa má ukázať v dokonalých skutkoch.“ (Jak 1,3)

„Čo osoží, keď niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky? Môže ho taká viera spasí?... Viera: ak nemá skutky, je sama v sebe mŕtva... Ja ti zo svojich skutkov ukážem vieru.“ (Jak 2,14n)

„Človek je ospravednený zo skutkov, a nie iba z viery... Lebo ako telo bez ducha je mŕtve, tak je mŕtva aj viera bez skutkov.“ (Jak 2,24n)

„Skutkami dosiahla viera dokonalosť.“ (Jak 2,22)

„Ako Boží vyvolenci, svätí a milovaní, oblečte si hlboké milosrdenstvo, láskavosť, pokoru, miernosť a trpezlivosť. Znášajte sa navzájom a odpúšťajte si... Majte lásku, ktorá je zväzkom dokonalosti! A vo vašich srdciach nech vládne Kristov pokoj. Preň ste aj povolání... A buďte vďační!“ (Kol 3,12)

„Tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré... povolání... sa stanú podobnými obrazu jeho Syna.“ (Rim 8,28-29)

„Máme rozličné dary... dar slúžiť... učiť... povzbudzovať... Kto teda dáva, nech dáva nezištne, kto je predstavený, nech je starostlivý, kto preukazuje milosrdenstvo, nech to robí radostne. Láska nech je bez pretvárinky... Milujte sa navzájom bratskou láskou.“ (Rim 12,6n)

„Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom.“ (1Pt 4,10)

„Nech každý skúma svoje skutky.“ (Gal 6,4)

„On odplatí každému podľa jeho skutkov.“ (Rim 2,6)

„Kto teda vie dobre robiť a nerobí, má hriech.“ (Jak 4,17)

„Budte všetci jednomyseľní, súcitní, bratsky sa milujte! Budte milosrdní a pokorní! Neodplácajte sa zlým za zlé... žehnajte, lebo ste povolani, aby ste dostali dedičstvo požehnaní.“ (1Pt 3,8-9)

„Radujte sa s radujúcimi, plačte s plačúcimi!“ (Rim 12,15)

„Prijmajte jeden druhého.“ (Rim 15,7)

„Neosočujte jeden druhého.“ (Jak 4,11)

„Nesťažujte sa... jeden na druhého.“ (Jak 5,9)

„Budte k sebe navzájom láskaví a milosrdní, navzájom si odpúšťajte, ako aj vám odpustil Boh v Kristovi!“ (Ef 4,32)

„Vyznávajte si... navzájom hriechy a modlite sa jeden za druhého, aby ste ozdraveli.“ (Jak 5,16)

„Trpí niekto z vás? Nech sa modlí. Je niekto veselý? Nech spieva žalmy.“ (Jak 5,13)

„My silnejší sme povinní znášať slabosti slabých... nech sa každý z nás páči bližnému pre jeho dobro a budovanie.“ (Rim 15,1-2)

„Napomínajte neporiadnych, posmeľujte malomyseľných, ujímajte sa slabých, ku všetkým budte zhovievaví. Dajte si pozor, aby sa nik nikomu neodplácal zlým za zlé, ale vždy sa usilujte o dobro medzi sebou i voči všetkým!“ (1Sol 5,14-15)

„Neste si navzájom bremená, a tak naplníte Kristov zákon.“ (Gal 6,2)

„Potešujte sa navzájom.“ (1Sol 4,18)

„Povzbudzujte jeden druhého.“ (1Sol 5,11)

„Slabého vo viere sa ujmite, ale nehádajte sa o názoroch.“ (Rim 14,1)

„Pánov služobník sa nemá vadiť, ale má byť ku každému prívetivý, schopný učiť a byť trpezlivý.“ (2Tim 2,24)

„S tými, čo pochybujú, majte zľutovanie; zachráňte ich.“ (Júd 1,22-23)

„Tí, čo uverili Bohu, usilovali sa vynikať v dobrých skutkoch.“ (Tit 3,8)

„Ste si očistili duše, aby ste mali bratskú lásku bez pokrytectva. Preto sa zo srdca navzájom vrúcne milujte!“ (1Pt 1,22)

„Aby tvoj dobrý skutok nebol akoby vynútený, ale dobrovoľný.“ (Flm 1,14)

„Milujte... vychovávajte.“ (Ef 5,25; 6,4)

„Žite jeden s druhým v pokoji.“ (1Sol 5,13)

„Odložte... všetku zlobu... pokrytectvo... ohováranie.“ (1Pt 2,1)

„Kto si ty, že súdiš bližneho?“ (Jak 4,12)

„To je u vás chyba, sa súdite medzi sebou. Prečo radšej nestrpíte krivdu? (1Kor 6,7)

„Prečo... súdiš svojho brata?... Prečo svojim bratom pohŕdaš?... Každý z nás sa bude Bohu zodpovedať za seba. Nesúdme už teda jeden druhého.“ (Rim 14,10)

„Staršieho nekarhaj, ale ho napomínaj ako otca, mladých ako bratov, staršie ženy ako matky, mladšie ako sestry.“ (1Tim 5,1-2)

„Usiluj sa o spravodlivosť, vieru, lásku a pokoj.“ (2Tim 2,22)

„Keby aj niekoho pristihli pri nejakom poklesku, vy, ktorí ste duchovní, napravte ho v duchu miernosti.“ (Gal 5,1)

„Ten, kto vráti hriešnika z jeho bludnej cesty, zachráni jeho dušu... a zakryje množstvo hriechov.“ (Jak 5,20)

„V nádeji sa radujte, v súžení budte trpezliví, v modlitbe vytrvalí... budte pohostinní... žehnajte a nepreklínajte!... Nikomu sa neodplácajte zlým za zlé.“ (Rim 12,12n)

„Musia byť medzi vami aj rozkoly, aby sa ukázalo, kto z vás sa osvedčí.“ (1Kor 11,19)

„Nedajte sa hneď vyvieť z rovnováhy.“ (2Sol 2,2)

„Otec milosrdenstva... On nás potešuje v každom našom súžení, aby sme mohli aj my potešovať tých, čo sú v akomkoľvek súžení.“ (2Kor 1,3-4)

„Kto hovorí, že ostáva v ňom, má aj sám žiť, ako žil on... Kto hovorí, že je vo svetle a nenávidí svojho brata, je ešte stále vo tme. Kto miluje svojho brata, ostáva vo svetle.“ (1Jn 2,6n)

„Kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí.“ (1Jn 4,20)

„Kto robí dobre, je z Boha.“ (3Jn 1,11)

„Prosím vás... aby neboli medzi vami roztržky.“ (1Kor 1,10)

„Prosím pre lásku.“ (Flm 1,9)

„Pán pokoja nech vám daruje trvalý pokoj.“ (2Sol 3,16)

„Sme Božími deťmi... aby sme jeden druhého milovali.“ (1Jn 3,2; 3,11)

„Aby sme mohli žiť tichým a pokojným životom.“ (1Tim 2,2)

„Aby ste sa milovali navzájom... a usilovali sa žiť pokojne, plniť si povinnosti a pracovať vlastnými rukami... aby ste sa počestne správali voči tým, čo sú mimo.“ (1Sol 4,9n)

„Tých, čo sú mimo, bude súdiť Boh.“ (1Kor 5,13)

„Aby sa muži modlili na každom mieste... bez hnevu a hádok... ženy... nech sa krášia skromnosťou... a... dobrými skutkami.“ (1Tim 2,8n)

„Keď sa zídete, každý niečo má: dar... všetko nech je na budovanie.“ (1Kor 14,26)

„Usilujme sa o to, čo slúži pre pokoj a na vzájomné budovanie.“ (Rim 14,19)

„Usilujte sa o pokoj so všetkými.“ (Hebr 12,14)

„Čo človek zaseje, to bude aj žať.“ (Gal 6,7)

„Kto seje štedro, štedro bude aj žať.“ (2Kor 9,6)

„Bratská láska nech trvá. Nezabúdajte na pohostinnosť... pamätajte na väzňov... a na tých, čo trpia... Nezabúdajte na dobročinnosť a vzájomnú pomoc.“ (Hebr 13,1n; 13,16)

„Pán nech zveľadí a rozhojní vašu lásku navzájom i voči všetkým... Nech posilní vaše srdcia.“ (1Sol 3,12-13)

„Vás prosím, aby ste svoje telá prinášali ako živú, svätú, Bohu milú obeť, ako svoju duchovnú bohoslužbu.“ (Rim 12,1)

„Toto je moje telo, ktoré je pre vás.“ (1Kor 11,24)

„Ďakujem... Kristovi... že ma uznal za verného a zveril mi službu.“ (1Tim 1,13)

„Prosíme vás... aby ste si vážili tých, čo pracujú medzi vami, sú vašimi predstavenými v Pánovi a napomínajú vás. Majte ich vo veľkej láske pre ich dielo!“ (1Sol 5,12-13)

„Buď ty sám príkladom dobrých skutkov.“ (Tít 2,6)

„S očami upretými na Ježiša.“ (Hebr 12,2)

„Hoci som slobodný voči všetkým, stal som sa sluhom všetkých.“ (1Kor 9,19)

„Nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou.“ (1Jn 3,18)

„Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov.“ (1Jn 3,16)

„Keď sa milujeme navzájom, Boh ostáva v nás a jeho láska v nás je dokonalá.“ (1Jn 4,12)

ROZPRÁVAJ DRUHÝM O BOŽEJ LÁSKE, POMÔŽ IM OTVORIŤ SRDCE

„Hlásaj slovo, naliehaj vhod i nevhod... povzbudzuj so všetkou trpezlivosťou a múdrosťou... konaj dielo evanjelistu, plň svoju službu.“ (2Tim 4,2n)

„Hlásam evanjelium... to je moja povinnosť... to je služba, ktorá mi je zverená.“ (1Kor 9,16n)

„Aby sa... stala známou Božia mnohotvárna múdrosť.“ (Ef 3,10)

„Blízko teba je slovo, v твоjich ústach a v tvojom srdci.“ (Rim 10,8)

„Ja sa za evanjelium nehanbím.“ (Rim 1,16)

„Veď Boh nám nedal Ducha bojzlivosti, ale Ducha sily, lásky a rozvahy. Preto sa nehanbi za svedectvo o našom Pánovi.“ (2Tim 1,7-8)

„Som pripravený hlásať evanjelium.“ (Rim 1,15)

„Usiloval som sa hlásať evanjelium.“ (Rim 15,20)

„Celý deň som vystieral ruky k ľudu nevernému a vzdorovitému.“ (Rim 10,21)

„Našli ma tí, čo ma nehládali.“ (Rim 10,20)

„Všetko robím pre evanjelium.“ (1Kor 9,23)

„Tak som všetko... naplnil Kristovým evanjeliom.“ (Rim 15,20)

„Nás ženie Kristova láska.“ (2Kor 5,14)

„Ja som vás splodil skrze evanjelium... napodobňujte ma!“ (1Kor 4,15-16)

„Napodobňujte ma... aj ja napodobňujem Krista.“ (1Kor 11,1)

„Keď máme túto službu z milosrdenstva, ktoré sme dosiahli, nechabujeme.“ (2Kor 4,1)

„Vo svojom Bohu sme našli odvahu hlásať vám Božie evanjelium uprostred mnohých ťažkostí... Nás Boh vyskúšal, že nám možno zveriť evanjelium.“ (1Sol 2,2n)

„Boli sme medzi vami malí, ako keď matka kŕmi a láska svoje deti. Tak sme vás milovali, že by sme vám radšej boli odovzdali nielen Božie evanjelium, ale aj vlastný život.“ (1Sol 2,7-8)

„Sme každého z vás, ako otec svoje deti, prosili, povzbudzovali... aby ste žili.“ (1Sol 2,11-12)

„Vo dne v noci sme pracovali, aby sme nikomu z vás neboli na ťarchu, a tak sme vám hlásali Božie evanjelium.“ (1Sol 2,9)

„Nežili sme medzi vami neporiadne, ani sme nejedli niečí chlieb zadarmo, ale vo dne v noci sme ťažko a namáhavo pracovali, aby sme nikomu z vás neboli na ťarchu... Chceli sme vám seba dať za vzor, aby ste nás napodobňovali.“ (2Sol 7n)

„Od vás sa Pánovo slovo rozšírilo.“ (1Sol 1,8)

„Neochabujte v konaní dobra.“ (2Sol 3,13)

VENUJ SA OSOBNÉMU RASTU, NAUČ SA ŽIŤ NAPLNO, ROZVÍJAJ SVOJU SCHOPNOSŤ SLUŽIŤ

„Si mladý; ale buď vzorom... v slove, v správaní, v láske, vo viere, v čistote... venuj sa čítaniu, povzbudzovaniu a vyučovaniu. Nezanedbávaj dar, ktorý je v tebe a ktorý si dostal... dávaj pozor na seba a na učenie; buď v tom vytrvalý.“ (1Tim 4,12n)

„Nech vám Boh... dá Ducha múdrosti... nech osvieti oči vášho srdca.“ (Ef 1,17-18)

„Správajte sa múdro a využívajte čas.“ (Kol 4,5)

„Využívajte čas... pochopte, čo je Pánova vôľa... buďte naplnení Duchom.“ (Ef 5,16n)

„Vaše ´áno´ nech je ´áno´ a ´nie´ nech je ´nie´.“ (Jak 5,12)

„Ak niekomu z vás chýba múdrosť, nech si prosí od Boha, ktorý dáva všetkým štedro a bez výčitky, a dostane ju. Ale nech prosí s vierou, bez pochybovania.“ (Jak 1,5-6)

„Nespíme... ako ostatní, ale bdejme.“ (1Sol 5,6)

„Nezmýšľajte vysoko, ale prikláňajte sa k nízkym. Nebudte múdri sami pre seba.“ (Rim 12,16)

„Všetko skúmajte a čo je dobré, toho sa držte!“ (1Sol 5,21)

„Pán ti dá porozumieť všetkému.“ (2Tim 2,7)

„Poúčaš iného a sám sa neučíš?!“ (Rim 2,21)

„Prázdny rečiam sa vyhýbaj.“ (2Tim 2,16)

„Hlúpym a neviazaným otázkam sa vyhýbaj, veď vieš, že vyvolávajú len zvady.“ (2Tim 2,23)

„Poznanie nadúva, kým láska buduje.“ (1Kor 8,1)

„Seba samých skúmajte, či máte vieru.“ (2Kor 13,5)

„Radujte sa, zdokonaľujte sa, povzbudzujte sa navzájom.“ (2Kor 13,11)

„Zmýšľajte triezvo, každý podľa stupňa viery, aký mu udelil Boh.“ (Rim 12,3)

„Aby sa vaša viera nezakladala na ľudskej múdrosti, ale na Božej moci.“ (1Kor 2,5)

„Božie kráľovstvo nespočíva v reči, ale v moci.“ (1Kor 4,20)

„Upevňujte sa v Pánovi a v sile jeho moci.“ (Ef 6,10)

„Napodobňujte Boha ako milované deti a žite v láske.“ (Ef 5,1-2)

„Aby ste slúžili Bohu živému.“ (1Sol 1,9)

„Základ... je už položený... je ním Ježiš Kristus.“ (1Kor 3,11)

„Všestranne vrastajme... do Krista. Z neho celé telo... rastie a buduje sa v láske.“ (Ef 4,16)

„Boh dáva vzrast.“ (1Kor 3,7)

„Každý dostane vlastnú odmenu podľa toho, ako pracoval... sme Boží spolupracovníci.“ (1Kor 3,8-9)

„Od správcov sa vyžaduje, aby bol každý verný.“ (1Kor 4,2)

„Čo máš, čo si nedostal?“ (1Kor 4,7)

„Nech každý žije tak... ako ho Boh povolal.“ (1Kor 7,17)

„Preto sa... tým viac usilujte upevňovať svoje povolanie a vyvolenie. Veď ak to budete robiť, nikdy nepadnete.“ (2Pt 1,10)

„Všetci sa navzájom zaodejte pokorou, lebo Boh... pokorným dáva milosť... Na neho zložte všetky svoje starosti, lebo on sa o vás stará.“ (1Pt 5,5n)

„Bohatí... nech robia dobre a stanú sa bohatými na dobré skutky, nech sú štedrý a vedľa sa podeliť.“ (1Tim 6,17-18)

„Viem žiť skromne a viem aj oplývať... všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje.“ (Flp 4,13)

„Dary milosti sú rozličné, ale Duch je ten istý. Aj služby sú rozličné, ale Pán je ten istý.“ (1Kor 12,4-5)

„Nehľadám, čo mne vyhovuje, ale čo osoží mnohým, aby boli spasení.“ (1Kor 10,33)

„Každý... dostáva prejavu Ducha na všeobecný úžitok.“ (1Kor 12,7)

„Aby bol Boží človek dokonalý a pripravený na každé dobré dielo.“ (2Tim 3,17)

„Nebudete nečinnými a neplodnými.“ (2Pt 1,8)

„Paste Božie stádo... dobrovoľne, podľa Božej vôle... ochotne... ako vzor stáda.“ (1Pt 5,2-3)

„Cvič sa v nábožnosti!“ (1Tim 4,7)

„Usiluj sa plniť službu, ktorú si dostal.“ (Kol 4,17)

„Všetci ma opustili... ale Pán stál pri mne a posilňoval ma.“ (2Tim 4,16-17)

„Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval.“ (2Tim 4,7)

**Rozjímaj každý deň nad Evanjeliom,
aby si pochopil/a základnú životnú otázku:**

Ako môžem darovať svoj život?

1. UŽITOČNÉ NAPOMENUTIA PRE DUCHOVNÝ ŽIVOT

(Tomáš Kempenský)

„Kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tmách“ (Jn 8,12), hovorí Pán... Máme nasledovať jeho život... ak sa chceme naozaj dať osvietiť a zbaviť všetkej slepoty srdca... Najviac sa teda máme usilovať rozjímať o živote Ježiša Krista.

Kto chce celkom a správne rozumieť Kristovým slovám, ten sa musí usilovať prispôbiť celý svoj život podľa Krista.

Bože! Zjednoť ma so sebou večnou láskou!

Nadšené slová nerobia človeka svätým... ale iba čnostný život.

Toto je najvznešenejšie a najužitočnejšie skúmanie: pravdivo poznávať samého seba... nič si nenamýšľať a o druhých vždy dobre zmýšľať.

Náš rozum a naše zmysly nás často klamú a málo vidia... Máme oči a nevidíme.

Komu hovorí večné Slovo, tomu sa netreba starať o všelijaké učené mienky.

Nech umlknú všetci učenci... ty sám hovor ku mne. Čím väčšími niekto dosiahne súlad v sebe a čím jednoduchšie je jeho vnútro, tým viac a tým vyššie veci chápe bez námahy, lebo dostáva svetlo rozumu zhora.

Dobrý a nábožný človek usporiada každé svoje dielo najprv vo svojom vnútri, a len potom ho uskutočňuje.

Kto podstupuje ťažšie boje ako ten, kto sa usiluje premôcť samého seba?... To by malo byť našou úlohou: premáhať samých seba, zo dňa na deň nadobúdať nad sebou väčšiu moc, a tak sa zdokonaľovať.

Pokorné poznávanie seba je istejšou cestou k Bohu než hlboké vedecké skúmanie... Ale pretože mnohí sa väčšími usilujú mnoho vedieť, než dobre žiť, často blúdia a neprinášajú takmer nijaké ovocie.

Keď príde súdny deň, nebudú sa nás spytovať, čo sme čítali, ale čo sme robili, nie ako pekne sme hovorili, lež ako nábožne sme žili.

Naozaj veľký je len ten, kto má veľkú lásku.

Nemožno veriť každému slovu ani riadiť sa každým pudom, ale každú vec treba uvážiť obozretne a spokojne podľa Boha.

Bohužiaľ, často uveríme a povieme o blížnom skôr niečo zlé ako dobré; takí sme slabí.

Je veľká múdrosť neprenáhliť sa v skutkoch a nestáť zaťaťo na vlastnej mienke.

Radievaj sa s múdrom a svedomitým človekom; a radšej sa hľad' poučiť od lepších, než nasledovať svoje výmysly.

Dobrý život robí človeka múdrom pred Bohom a v mnohých veciach skúseným.

Čím je kto v sebe pokornejší a Bohu poddanejší, tým je múdrejší a spokojnejší vo všetkom.

Vo Svätom písme hľadaj pravdu... Láska k pravde nech ťa vedie k čítaniu.

Nespytuj sa, kto to povedal, ale dávaj pozor na to, čo hovorí.

Naša všetečnosť je nám často na prekážku pri čítaní Svätého písma, keď chceme chápať a rozoberať miesta, ktoré by sme mali jednoducho prijať... Ak chceš mať z čítania osoh, čítaj pokorne, úprimne a s vierou, a nikdy nechci mať poveseť učenca.

Pyšní a lakomí nikdy nemajú pokoja. Chudobní duchom a pokorní nachodia pravý pokoj.

Nehanbi sa slúžiť iným z lásky.

Nespoliehaj sa na seba, ale založ všetku svoju nádej v Bohu.

Rob, čo môžeš, a Boh bude nápomocný tvojej dobrej vôli... On pokorným pomáha.

Ak máš v sebe niečo dobré, predpokladaj u iných ešte lepšie, aby si si zachoval pokoru.

Pokorný žije v stálom pokoji; ale v srdci pyšného búri často záviť a hnev.

Lásku treba mať ku každému, ale nie dôvernosť.

Myslieť si, že by hádam inde bolo lepšie, alebo meniť svoje pôsobisko, to už mnohých sklámalo.

Je potrebné, aby sme sa niekedy v záujme pokoja vzdali aj svojho názoru. Ktože je taký múdry, aby mohol všetko dôkladne vedieť? Preto sa nespoliehaj príliš na svoje názory, ale vďačne vypočuj aj úsudok iných.

Aj to sa môže prihodiť, že názor každého je správny, ale nechciet sa pridať k druhým, keď to vyžaduje závažná príčina, to je znamenie pýchy a hlavatosťi.

Často som si želal, kiežby som bol radšej mlčal.

Máme bdieť a modliť sa, aby nám čas neušiel v záhaľke.

Nábožný rozhovor o duchovných veciach nemálo prispieva k duchovnému pokroku, najmä keď sa v Bohu združujú ľudia rovnakého ducha.

Mohli by sme mať mnoho pokoja, keby sme sa nezapodievali rečami a skutkami iných, po ktorých nás nič.

Blahoslavení jednoduchí, lebo budú oplývať pokojom.

Zriedkakedy premáhame čo len jednu jedinú chybu a nevieme sa roznieť, aby sme sa stávali zo dňa na deň dokonalejšími; preto ostávame studení a vlažní.

Keby sme sa usilovali bojovať ako udatní muži, zaiste by sme pocítili Božiu pomoc z neba... Lebo on je vždy pripravený pomáhať tým, čo bojujú a dúfajú v jeho milosť, ba on sám uschopňuje nás bojovať, aby sme zvíťazili.

Keby sme každý rok vykorenili čo len jednu svoju chybu, skoro by z nás boli ľudia dokonalí.

Naša horlivosť a duševný pokrok by mali rásť zo dňa na deň.

Keby si uvážil, aký pokoj by si spôsobil svojím dobrým správaním sebe a akú radosť iným, myslím, že by si sa viac staral o svoje duchovné zdokonalenie.

Dobre je pre nás, že občas mávame nejaké ťažkosti... Dobre je, že nám prichodí z času na čas znášať protirečenia a že ľudia o nás zmýšľajú zle a nedobre, hoci azda aj dobre konáme a správne mienime. To často slúži našej pokore a chráni nás pred márnou povýšenosťou. Lebo, ak nás ľudia osočujú a nedôverujú nám, obraciame sa viacej k Bohu ako svedkovi nášho vnútorného zmýšľania. Preto by sa mal človek tak upevniť v Bohu, aby mu nebolo treba vyhľadávať mnoho ľudských útech. Keď človek dobrej vôle znáša príkorie a pokušenie, alebo keď ho trápia zlé myšlienky, v takých chvíľach tým väčšmi pociťuje ako veľmi potrebuje Boha, lebo vidí, že bez neho nemôže urobiť nič dobré.

Pokušenia sú človeku často veľmi užitočné, hoci sú neprijemné a ťažké, lebo práve ony človeka pokorujú, očisťujú a poučujú... Trpezlivosťou a pravou pokorou sa stávame silnejšími... Pomaličky, trpezlivosťou a múdrosťou premôžeš ich s Božou pomocou lepšie ako so svojou tvrdosťou a príkrosťou.

Začiatok všetkých zlých pokúšaní tkvie v nestálosti ducha a malej dôvere v Boha. Tak ako loď bez kormidla zmietajú vlny na všetky strany, podobne aj človeka ľahostajného, ktorý opustí svoje predsavzatia, zachvacujú všelijaké pokušenia.

Najprv vznikne v mysli iba myšlienka, potom mocná predstava, po nej záľuba a hriešna žiadosť a napokon súhlas.

Nesmieme v pokušení zúfať, lež máme tým vrúcnejšie prosieť Boha, aby nám láskavo pomáhal vo všetkých trápeniach.

Nie je veľká vec byť nábožným a horlivým, keď človek necíti nijaké ťažkosti; ale ak si zachová trpezlivosť v súženiach, môže mať nádej na veľké zdokonalenie.

Na seba samého obráť svoj zrak a chráň sa posudzovať iných. Kto súdi iných, robí daromnú prácu, často sa mylí a ľahko sa prehrešuje. Ale kto súdi a skúma seba samého, koná vždy užitočnú prácu.

Skutok bez lásky nič neosoží.

Čokoľvek konáme z lásky, hoci aké malé alebo nepatrné by to bolo, prináša hojné ovocie.

Boh viac hľadá na to, kto s akým úmyslom niečo robí, než na dielo, ktoré koná.

Čo človek sám u seba alebo u iných nemôže napraviť, má trpezlivo znášať.

Usiluj sa byť trpezlivý, ak ti prichodí znášať cudzie chyby a akékoľvek krehkosti; lebo i ty máš všeličo, čo zas prichodí znášať iným.

Želáme si, aby iní boli dokonalí, a predsa nenaprávame vlastné nedostatky.

Málokedy meriame bližneho tým istým meradlom ako seba.

„Neste si vzájomne bremená“ (Gal 6,2); lebo nikto nie je bez chyby, nikto bez bremena; nikto si nedostačuje, nikto nie je dosť múdry; ale máme sa spolu znášať, navzájom potešovať, rovnako si pomáhať, poučovať a napomínať sa.

V protivenstve sa najlepšie ukáže, kto nakoľko pokročil v čnosti.

Musíš sa naučiť seba samého v mnohých veciach ovládať, ak chceš s inými nažívať v pokoji.

Ak chceš pevne stáť a rásť v čnosti, považuj sa na zemi za... pútnika.

V pravej pokore... v láske a v trpezlivosti.

Aký vlažný a nedbalý je náš stav... tak rýchle odbočíme od prvotnej horlivosti... natoľko sa vzmäha ľahostajnosť a vlažnosť!

Oveľa lepší má byť človek vo svojom vnútri, než ako sa vidí zvonku. Lebo Boh nám hľadí do srdca.

Denne máme obnoviť svoje predsavzatie a povzbudzovať sa k väčšej horlivosti... a modliť sa: Pomáhaj mi, Pane Bože, v dobrom úmysle a v svätej službe. Dožič mi milosť hneď dnes dobre začať, lebo čo som dosiaľ vykonal, je nič.

Podľa nášho predsavzatia sa riadi i postup nášho zdokonaľovania, a kto chce dobre prospievať, musí byť veľmi usilovný.

A keď často klesá aj ten, kto si vzbudzuje pevné predsavzatie, čo potom ten, kto to robí len zriedka alebo menej pevne?

Svoj vonkajšok i vnútro rovnako starostlivo skúmajme a riadíme, lebo oboje slúži zdokonaleniu.

Nikdy nebuď celkom nečinný: čítaj alebo piš, modli sa alebo rozjímaj, alebo rob niečo užitočné celku.

Hľadaj vhodný čas zaoberať sa celkom so sebou, a hojne premýšľaj o dobrodeniach Božích.

Ak sa budeš chrániť zbytočných rečí a záhalčivého pobehovania... nájdeš dosť vhodných chvíľ venovať sa užitočnému rozjímaniu.

Kto sa teda snaží dospieť k vnútornému duchovnému životu, ten sa musí s Ježišom vzdalovať od hluku.

Len ten je istý vo verejnosti, kto sa rád skrýva. Len ten hovorí isto, kto rád mlčí. Len ten sa úprimne raduje, kto má v srdci svedectvo dobrého svedomia.

Istota zlých ľudí pochádza z pýchy a z nadutosti, a napokon sa zvrhá v sebaklam... Nikdy si nenahovára, že si istý v tomto živote, hoci by si bol naoko dobrým.

Vojdi do svojej izby a vyžeň všetok svetský hluk... „*rozjímajte na svojich lôžkach a upokojte sa.*“ (Ž 5,5). V izbičke nájdeš to, čo vonku často strácaš.

V tichosti a pokoji nábožná duša napreduje a učí sa tajomstvám Svätého písma.

Zmyselná žiadostivosť ťa láka na prechádzku, ale keď minie hodina, čo iné si prináša ako obťažené svedomie a rozrušené srdce?

Pozdvihni svoje oči k Bohu... a modli sa, aby ti odpustil hriechy a nedbalosti.

Zavri za sebou dvere a zavolaj k sebe Ježiša... zostaň s ním.

Pravá sloboda a dokonalá veselosť je len v bázni Božej a v dobrom svedomí.

Bojuj mužne; zvyk sa zvykom premáha.

Zo všetkých svojich milých napomínaj predovšetkým seba.

Milujeme príjemnosti, ostávame chladní a veľmi leniví.

Biedny si, ktokoľvek si a kamkoľvek sa obrátiš, ak sa len neobrátiš k Bohu.

Prečo sa rmútiš, že sa ti nedarí tak, ako by si chcel a žiadal? Ktože má všetko podľa svojej vôle?

Beda ľuďom, ktorí nespoznajú svoju úbohosť.

Nerozumní a neverní srdcom, čo sa tak hlboko zabávajú do pozemských vecí, že okrem telesnosti nemajú zmysel pre nič! Takí úbožiaci nakoniec ťažko pocítia, aké biedne a ničotné bolo, čo milovali!

Prečo odkladáš svoj úmysel na zajtra? Vstaň a začni hneď a povedz: Teraz je čas pracovať, teraz je čas bojovať, teraz je príhodná chvíľa polepšiť sa.

Ak nepremôžeš seba, hriech nepremôžeš.

Pokiaľ nosíme toto krehké telo, nemôžeme byť bez hriechu... Preto máme byť trpezliví a očakávať Božie milosrdenstvo.

Máme teda dôvod... nič veľkého o sebe si nenamýšľať, keď sme takí krehkí a nestáli.

Nedbanlivosťou môžeme náhle stratiť, čo sme konečne horko-ťažko dosiahli milosťou.

Čo bude z nás na konci, keď sme už predčasne takí vlašníci?

Ak nie si dnes pripravený, ako budeš zajtra? Buď teda vždy pripravený.

Teraz je čas. Rob teraz... čo len môžeš.

Buď na svete ako pútnik... zachovaj si srdce voľné a hore k Bohu pozdvihnuté.

Kto miluje Boha z celého srdca, nebojí sa... lebo dokonalá láska kliesni mu cestu k Bohu.

Príčina, ktorá mnohých zdržiava, že nenapredujú dosť horlivo v náprave, je strach pred ťažkosťami alebo námaha spojená s bojom.

V čnostiach veru najviac vzrastajú tí, čo sa usilujú práve ťažšie veci tým mužnejšie prekonávať.

Najmä dve veci veľmi napomáhajú polepšovanie: totiž násilne sa odtrhnúť od toho, na čo nás zvädzajú prirodzené pudy a vytrvalo sa usilovať o tú čnosť, ktorá nám najviac chýba.

Pamätaj vždy na koniec a na to, že zmárnený čas sa nevráti.

Bez starostlivej horlivosti a bez usilovnosti nikdy nenadobudneš čnosti.

Kto sa nevyhýba malým pokleskom, upadne pomaly do väčších.

Bdej nad sebou, povzbudzuj sa, napomínaj sa; a... nezanedbávaj sa.

2. CESTA K VNÚTORNÉMU ŽIVOTU

(Tomáš Kempenský)

Obráť sa celým srdcom k Pánovi... zahĺb sa do svojho vnútra.

„Božie kráľovstvo je spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom“ (Rim 14,17)

Keď máš Krista, si bohatý.

Ľudia sa náhle menia a rýchlo môžu sklamať, ale Kristus... zotrvá s nami pevne až do konca.

Neskladaj príliš veľkú dôveru do krehkého a smrteľného človeka, hoci ti je užitočný a milý; ani sa veľmi nezarmucuj, keď ti niekedy odporuje a protirečí. Tí, čo sú dnes s tebou, môžu ísť zajtra proti tebe a naopak. Ľudia sa menia ako vietor. Zlož všetku svoju dôveru v Boha.

Tvoja modlitba nech smeruje bez prestania ku Kristovi.

Kto vie duchovne žiť a neprikladá veľkú váhu tomu, čo je mimo neho, ten nevyhľadáva osobitné miesta a nevyčkáva mimoriadne chvíle pre nábožné cvičenia.

Kto je vo svojom vnútri dobre založený a usporiadaný, nedbá na čudné a prevrátené počínanie ľudí.

Pozemské veci človekovi len toľko prekážajú a len natoľko ho mätú, nakoľko sa k nim pripútava.

Ak sa vzdáš vonkajšej útechy, môžeš... sa vždy radowať vo svojom vnútri.

Neklad' veľký dôraz na to, kto je s tebou alebo proti tebe, ale o to sa usiluj a staraj, aby vo všetkom, čo konáš, bol s tebou Boh.

Maj dobré svedomie, a Boh ťa ochráni.

Často je dobre, ak iní poznajú naše chyby a káravo nám ich vyčítajú; aspoň máme príležitosť prehĺbiť svoju pokoru.

Pokorný, i keď sa mu dostane zahanbenia, uchová si pokoj, lebo sa spolieha na Boha a nie na svet.

Zachovaj najprv pokoj vo svojom vnútri; potom budeš môcť aj iných privádzať k pokoji.

Dobrý, pokojamilovný človek mení všetko na dobré.

Kto je nespokojný a stále vzrušený, toho trápia všelijaké podozrenia; ani sám nemá pokoja, ani druhým ho nežičí... Hľadá na to, čo by mali robiť iní, a zanedbáva, čo by mal robiť sám.

Povzbudzuj najprv seba, a potom budeš môcť povzbudzovať svojho blížneho.

Dvoje krídiel povznáša človeka nad pozemské veci: úprimnosť a čistota. Úprimnosť zmýšľania a čistota srdca. Úprimnosťou hľadáme Boha, čistotou ho dosahujeme a zažívame.

Ak nemyslíš na nič a neusiluješ sa o nič iného, len čo sa páči Bohu a blížnemu je na osov, budeš požívať vnútornú slobodu.

Aký je kto vo vnútri, tak súdi navonok.

Človek, ktorý sa celkom obracia k Bohu, stráca vlačnosť a mení sa v nového človeka. Keď človek začína vlačniť, ľaká sa i najmenšej ťažkosti... Ale keď sa začne dokonale premáhať a odhodlane kráčať po ceste Božej, už si ani nevšimne to, čo mu predtým bolo také ťažké.

Nemôžeme si príliš dôverovať, lebo často nám chýba milosť a zdravý úsudok. Je v nás len málo svetla, a aj to rýchlo strácame pre svoju nebalosť. Často ani nebadáme, že sme vnútorne takí slepí.

Keď budeš posudzovať vlastné chyby dobre a spravodlivo, nebudeš tak prísne súdiť iných.

Kto sa bedlivo stará o seba, tomu je ľahko mlčať o druhých. Nikdy nebudeš naozaj duchovným a nábožným človekom, ak nebudeš mlčať o druhých a všímať si najmä seba.

Keď sa budeš celkom zapodievať sebou a Bohom, málo ťa bude rozčuľovať iné, čo vidíš a počuješ.

Len... Boh je útechou duše a pravou radosťou srdca.

Maj dobré svedomie a budeš vždy veselý.

Dobré svedomie znesie veľmi mnoho, a aj v protivenstvách býva plné radosti.

Príjemne si odpočinieš, keď ti srdce nebude nič vyčítať.

Veľmi spokojné srdce má, kto sa nestará ani o chvály, ani o hany.

Ak budeš pozorovať, čo si vo svojom vnútri, nebudeš dbať na to, čo o tebe hovoria ľudia.

„Pán hľadá do srdca“ (1 Sam 16,7). Človek hľadá na skutky, ale Boh vidí úmysly.

Konať vždy dobre a mnoho o sebe nemyslieť, to je známkou pokornej duše.

V duchu vždy myslieť na Boha... takto si má počínať duchovný človek.

Aký vyschnutý a tvrdý si bez Ježiša! Aký nechápavý a jalový.

Buď pokojný a pokojamilovný a Ježiš bude s tebou.

Ak nebude Ježiš tvojím najlepším priateľom, budeš vždy len smutný a opustený.

Buď vnútorne čistý a slobodný.

Keď k človekovi zavíta milosť Božia, stáva sa silným voči všetkému.

Príjemne si ide ten, koho nesie milosť Božia.

Ťažko je človekovi celkom sa zriecť seba.

Ťažko a dlho musí človek so sebou bojovať, kým sa naučí nad sebou celkom víťaziť a všetku svoju lásku povznášať k Bohu.

Keď sa človek spolieha len na seba, ľahko sa kloní k ľudským útechám.

„Povedal som si: ‚Už nikdy sa nezakolíšem‘...“ (Ž 30,7).

„K tebe, Pane, volám svojho Boha prosím o milosť...“ (Ž 30,9).

„Pane... zmiluj sa nado mnou...“ (Ž 30,11).

V čo máme teda dúfať, na čo sa spoliehať, ak nie vo veľké milosrdenstvo Božie?

Prečo vyhľadávaš odpočinok, keď si sa narodil pre prácu?

V Bohu založení a upevnení nemôžu byť pyšní.

Buď povdačný i za najmenšie dobrodenie a budeš hoden obsiahnuť aj väčšie.

Najmenší dar si váž tak ako najväčší.

Ježiš má teraz mnoho priateľov svojho nebeského kráľovstva, ale medzi nimi je málo takých, čo by radi niesli jeho kríž... Všetci sa chcú s ním radosť, ale málokto chce pre neho trpieť... Mnohí nasledujú Ježiša až po lámanie chleba, ale málokto až tam, kde treba piť kalich utrpenia.

Čo všetko zmôže čistá láska k Ježišovi, neskalená nijakým vlastným prospechárstvom alebo samolúbosťou!

Kde nájdeš človeka, ktorý by chcel slúžiť Bohu celkom nezištne?

„Keď urobíte všetko, čo sa vám prikázalo, povedzte: Sme neužitoční sluovia.“ (Lk 17,10).

„Zapri sa, vezmi kríž a nasleduj Ježiša.“ (Mt 16,24; Lk 9,23). Čo sa teda bojíš vziať na seba kríž, keď je to cesta do Kráľovstva?

Chod', kade chceš, hľadaj, čo chceš, a nenájdeš krajšiu cestu hore a bezpečnejšiu tu dolu, ako cestu svätého kríža. Uprav si a zariad' všetko podľa svojej vôle a náhľadu, a uvidíš, že stále nám prichodí niečo trpieť, či sa ti to páči alebo nie. Vždy nájdeš kríž. Niekedy ťa opustí Boh, niekedy ťa potrápi tvoj blížny; a čo horšie - sám si budeš často na ťarchu. Obráť sa hore, obráť sa dolu, obráť sa von, obráť sa dnu, všade nájdeš kríž; a všade ti treba mať trpezlivosť, ak chceš mať vnútorný pokoj.

Keď budeš niesť kríž oddane, aj on ťa poniesie a privedie ťa k žiadanému cieľu... Ak ho nesieš nerád, robíš si ťarchu, a len väčšmi si priťažuješ; ale predsa ho musíš niesť. Keď odhodíš jeden kríž, iste nájdeš iný, a hádam ešte ťažší.

Celý tento smrteľný život je plný bied, všade označený samými krížmi. A čím vyššie kto pokročí v duchu, často tým ťažšie kríže nachádza; lebo trýzeň vlastného vyhnania je tým väčšia, čím väčšia je sama láska.

A čím viac telo slabne súžením, tým väčšmi silnie duch vnútornou milosťou.

Odhodlaj sa teda, ako dobrý a verný sluha Kristov, mužne niesť kríž svojho Pána, ktorý sa dal ukrižovať z lásky k tebe. Priprav sa v tomto biednom živote znášať mnohé protiventvá a rozličné ťažkosti.

Útechu ponechaj Bohu; nech s ňou naloží, ako sa mu páči.

„Utrpenia tohoto času nie sú hodné porovnávaní s budúcou slávou, ktorá sa na nás má zjaviť.“ (Rim 8,18)

Pokiaľ ti je utrpenie nepríjemné, a hľadáš len, ako by si sa mu vyhol, dotiaľ bude s tebou zle a všade ťa bude prenasledovať trápna túžba uniknúť súženiu. Keď sa pripravíš na to, čomu nemožno vyhnúť, totiž na utrpenie a na smrť, hneď ti bude lepšie a nájdeš pokoj.

Kto čím viac umiera sebe, tým viac začína žiť Bohu.

„Kto chce ísť za mnou, nech sa zaprie a vezme svoj kríž a nech ma nasleduje.“ (Mt 16,24, Lk 9,23)

„Do Božieho kráľovstva máme vojsť cez mnohé súženia.“ (Sk 14,21).

3. O VNÚTORNEJ ÚTECHE

(Tomáš Kempenský)

„Budem počúvať čo povie Pán Boh.“ (Ž 85,9).

Blahoslavená duša, ktorá počúva v sebe hovoriť Pána.

Blahoslavené uši, ktoré zachycujú vánok Božieho vnuknutia.

Blahoslavení, ktorí prenikajú do svojho vnútra, denne rozjímajú o nebeských tajomstvách a usilujú sa vniknúť do nich čoraz hlbšie!

Blahoslavení, ktorí sa snažia oddať Bohu a zbavujú sa všetkých svetských prekážok!

„Ja som tvoja spása.“ (Ž 34,3), tvoj pokoj a tvoj život. Vytrvaj pri mne a nájdeš pokoj.

„Daj mi chápacosť, aby som poznal tvoje prikázania.“ (Ž 119, 125).

„Nakloň moje srdce k slovám tvojich úst.“ (Ž 77,1)

„Hovor, Pane, lebo tvoj služobník počúva.“ (1 Kr 3,10)

Ty sám hovor, Pane.

Ľudia... ukazujú cestu, ale ty dávaš silu kráčať po nej... ty vzdelávaš a osvecuješ srdcia.

„Ty máš slová večného života.“ (Jn 6,69)

Hovor ku mne, poteš trochu moju dušu, aby som napravil celý svoj život.

Moje „slová sú duch a život.“ (Jn 6,64) Treba ich počúvať mlčky a prijímať s veľkou pokorou a horúcou láskou.

„Blažený človek, ktorého ty, Pane, vzdelávaš a poučáš.“ (Ž 94,12)

Mnohí sú na moje slová hluchí a zatvrdlívi. Mnohí radšej počúvajú svet než Boha; ochotnejšie sa pridávajú žiadosti svojho tela než vôle Božej... srdcia... sú ľahostajné.

Ľudia i za najmenšiu výhodu konajú dlhé cesty; pre život večný ani nohou nehnú... sú leniví podstupiť i najmenšiu námahu.

Hanbi sa teda, lenivý a reptavý sluha.

Čo som sľúbil, dám; čo som povedal, splním; ale len tomu, kto mi ostane verný v láske až do konca.

Pán, Boh môj... Kto som ja, že sa opovažujem k tebe hovoriť? Som tvoj biedny služobník...

„Rozpomeň sa, Pane, na svoje zľutovanie.“ (Ž 25,6) a naplň moje srdce svojou milosťou.

Akože sa udržím v tomto biednom živote, ak ma nebude posilňovať tvoje milosrdenstvo a tvoja milosť!?

„Za tebou dychtím ako vyprahnutá zem.“ (Ž 143,6)

Pane, *„nauč ma plniť tvoju vôľu.“ (Ž 143,10)*

Ty ma naozaj poznáš.

Keď ťa oslobodí pravda, budeš naozaj slobodný a nebudeš dbať na daromné ľudské reči.

Pane... tvoja pravda nech ma učí. Ona nech ma vyslobodí od všetkých zlých žiadostí a od nezriadenej lásky, a so slobodným srdcom budem žiť v spoločenstve s tebou.

„Otec milosrdenstva a Boh všetkej útechy» (2 Kor 1,3)

„Ty si... radosť môjho srdca, ty si moja nádej a moje útočisko v deň môjho súženia.“ (Ž 4,4; 119,111; 59,17)

Ale pretože som ešte slabý v láske a nedokonalý v čnosti, potrebujem, aby si ma posilnil a potešil.

Oslobod' ma od zlých náruživostí a vylieč moje srdce od všetkých nezriadených žiadostí, aby som vnútorne ozdravený a dokonale očistený mohol milovať.

Láska je veľká vec.

Láska k Ježišovi pobáda k veľkým činom a povzbudzuje túžbu po stále väčšej dokonalosti.

Láska smeruje stále hore, k nebu, a nedá sa zdržať nijakými nízkymi záujmami.

Láska chce byť slobodná.

Niet nič sladšie ako láska, nič silnejšie, nič vznešenejšie, nič rozsiahlejšie, nič príjemnejšie, nič dokonalejšie, nič lepšie ani na nebi, ani na zemi; lebo láska sa zrodila z Boha, a povznesená nad všetko tvorstvo môže spočinúť len v Bohu.

Človek, ktorý miluje, letí, beží, raduje sa, je slobodný a ničím nie je sputaný. Dáva všetko... má všetko.

Láska... nepozná mieru. Láska... trúfa si na viac... nevyhovára sa na nemožnosť. Láska... mnoho dokáže, a má úspech aj tam, kde ten, čo nemiluje, ochabuje a podlieha. Láska ustavične bdie.

Rozmnož moju lásku, aby som v hĺbke srdca okúsil, aké sladké je milovať, pretekať láskou a v nej sa rozplývať.

Láska je ochotná, úprimná, pobožná, príjemná a ľúba, silná, trpezlivá, verná, múdra, zhovievavá, odvážna, a nikdy nie je sebecká. Lebo keď niekto začne hľadať seba, prestane milovať.

Láska je obozretná, pokorná a priama, nikdy nie netrpezlivá, ľahkomyselná a márnomyseľná; je striedlivá, čistá, pevná, spokojná a ovláda všetky zmysly... je skromná... voči Bohu verne oddaná a povďačná, dôverujúca a dúfajúca v neho.

Bez bolesti nemožno žiť v láske.

Ešte nie si odhodlaným a múdрым milovníkom. Prečo, Pane? Lebo pre najmenšie nepohodlie upúšťaš od začatého diela a veľmi dychtivo túžiš po úteche.

Bojovať proti výbuchom vášní a nevšimáť si pokúšenia... to je znak čnosti.

Zachovávaj mužne svoje predsavzatia, a tvoja myseľ nech priamo smeruje k Bohu.

Niekedy bývaš naraz akoby vo vytržení, ale hneď zasa upadáš do starých nedokonalostí srdca.

Vedz, že odveký nepriateľ sa všemožne usiluje prekážať ti, keď túžiš po dokonalosti, a odľakáť ťa od nábožných cvičení... od nábožného rozjímania... od ostražitého bdenia nad vlastným srdcom a od pevného predsavzatia pokračovať v čnosti.

„Pán je moje svetlo a moja spása, koho sa mám báť?“ (Ž 26,1)

Bojuj ako dobrý vojak, a keď niekedy v slabosti klesneš, naber novej sily, udatnejšej než predtým, a dôveruj, že ti dám ešte viac milosti, len si daj veľký pozor, aby si neupadol do samolúbosti a pýchy. Pre tento hriech mnohí poblúdia a upadnú do slepoty skoro nevyliciteľnej. Nech ti je pád týchto pyšných a na seba namyslených na výstrahu a na povzbudenie k stálej pokore.

Neoddávaj sa príliš dôverčivo pocitu uspokojenosti... V čase milosti si spomeň, aký biedny a bezvládný bývaš bez milosti. Pokrok v duchovnom živote nie je len v tom, aby si dostával milosť útechy, ale aby si pokorne, trpezlivo a so sebazaprením znášal aj odňatie tejto milosti: tak, aby si ani vtedy neochaboval vo vrúcnej modlitbe a neustal ani v konaní obvyklých dobrých skutkov. Ale plň, ako len najlepšie môžeš a vieš, všetky svoje povinnosti; a nespust' sa celkom, keď cítiš duševnú suchotu a žiaľ.

„Cesta človeka nie je vždy v jeho moci.“ (Jer 10,23)

Keby si vedel byť stále pokorný a rozvážny a vedel svojho ducha dobre riadiť a spravovať, neupadal by si tak často do nebezpečenstva a pohoršenia... Utvrdený v pravej pokore a naplnený Božou láskou.

„Hlúpy som bol a nechápavý,“ (Ž 73, 22) ...samá slabosť. Ale keď zrazu pozrieš na mňa, hneď sa stávam silným a naplňa ma nová radosť. Aký zázrak, že ma tak náhle zdvíhaš a tak láskavo ma objímaš; mňa, ktorého vlastné ťarchy ťahajú vždy nadol.

Ty... dávaš mi všetkého viac, ako si zasluhujem, ba viac ako sa opovažujem dúfať alebo prosiť. Tvoja veľkomyselnosť a nekonečná dobrotá nikdy neprestáva dobre činiť ani nevďačným, ani tým, čo sa od teba už dávno odvrátili. Obráť nás k sebe, aby sme boli vďační, pokorní a nábožní, lebo ty si naša spása, naša sila a naša odvaha.

Božia láska premôže všetko a rozvíja všetky schopnosti duše.

„Pane, tvoja dobrota je taká nesmierna.“ (Ž 31,20)

Keď som blúdil ďaleko od teba, priviedol si ma naspäť k sebe... keď som upadol do hriechu a bol som stratený... učinil si so svojím služobníkom také milosrdenstvo, aké som ani nemohol očakávať, a dal si mi svoju milosť a priateľstvo, ktoré som si nezaslúžil.

Pane Bože, vidím, ako veľmi potrebujem trpezlivosť, lebo v tomto živote sa vyskytuje plno protivienstiev.

„Nepodliehaj svojej žiadostivosti a zriekaj sa nezriadených túžob» (Sir 18,30). „Hľadaj radosť v Pánovi a dá ti, za čím túži tvoje srdce.“ (Ž 37,4).

Postaví sa ti na odpor zakorenený zvyk; ale ten môžeš premôcť lepším zvykom. Tvoje telo bude reptáť, ale horlivosť ducha ho skrotí. Starý had ťa bude pokúšať a dráždiť, ale modlitbou ho odoženieš; okrem toho aj užitočnou prácou mu zamedzíš prístup.

Kto hľadá len svoje vlastné, stráca čo je spoločné.

Keď človek vo svojom vnútri zachováva poriadok, ľahšie premôže vonkajšieho nepriateľa.

Stráň sa každého povýšenectva, ukáž sa taký... maličký.

Sme nestáli, ale ty nás upevňuješ; ochabujeme, ale ty nás rozpaľuješ.

Pane, ak vidíš, že by som to zvládol a bolo mi to užitočné, daj mi, aby som to užíval na tvoju chválu.

Ty si pravý pokoj srdca.

Nemôžeš... nájsť dokonalú radosť ani plné uspokojenie nikde inde, iba v Bohu.

Užívaj časné dary, ale túž po večných.

Len v Bohu, ktorý všetko stvoril, je tvoje celé šťastie a blaženosť.

Buď so mnou, Pane Ježišu, na každom mieste a v každom čase.

Či sú tvoje utrpenia malé alebo veľké, hľad', aby si ich znášal trpezlivo.

Pripravuj sa... do boja, ak chceš zvíťaziť... bojuj mužne a znášaj trpezlivo.

Tvoja milosť, Pane, nech mi umožní, čo sa mojej prirodzenosti zdá nemožné.

Vyznávam ti, Pane, svoju slabosť.

Zaumieňujem si, že si budem počínať hrdinsky, ale keď príde najmenšie pokušenie, už som celý splašený.

Zhliadni teda, Pane, na moju bezmocnosť, na moju krehkosť, ktorú veľmi dobre poznáš.

Zmiluj sa „a vytrhni ma z bahna“ (Ž 69,15), aby som neklesal doň hlbšie.

Som taký... slabý odporovať svojim vášňam.

Hľadaj vždy uspokojenie v Bohu.

Otvor, Pane, moje srdce... daj mi poznať tvoju vôľu.

Kto sa pokladá za menšieho a nehodnejšieho než všetci ostatní, stáva sa takto spôsobilejším prijať väčšie dary.

Ty, Bože, volil si si za priateľov a dôverníkov práve chudobných, nepatrných a svetom nevážených ľudí.

„Bože môj, ponáhľaj sa mi na pomoc.“ (Ž 71,12)

Vylej na mňa svoju milosť, nech osvieži moje srdce nebeskou rosou; daj mi vodu nábožnosti na zvlaženie tváre zeme, aby vydala dobré, ba najlepšie ovocie. Pozdvihni moju myseľ, ktorá klesá pod ťarchou hriechov, a k nebesiam usmerni všetky moje túžby.

Spoj ma so sebou nerozlučným zväzkom lásky.

„Ty pod' za mnou.“ (Jn 21,22)

„Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam.“ (Jn 14,27) Môj pokoj je s tými, čo sú tichí a pokorného srdca. Keď budeš veľmi trpezlivý, budeš mať pokoj. Ak ma budeš počúvať a nasledovať môj hlas, budeš môcť požívať mnoho pokoja.

Pokorne ťa prosím, dobrotivý Bože, uchráň ma od starostí každodenného života, aby som sa nimi príliš neoplietol; od mnohých telesných potrieb, aby ma nezachvátila rozkoš; od všetkých duchovných prekážok, aby som neklesol zlomený ťažkosťami.

Daj mi silu odporovať, trpezlivosť znášať a stálosť vytrvať.

Tvoja ruka nech ma vedie pravou cestou.

Na každej veci je nejaká nedokonalosť a na každom mieste nájdeš niekoho, kto sa ti postaví do cesty.

Posilni ma, Bože, milosťou Ducha Svätého. Daj mi silu vnútorne sa upevniť a oslobodiť svoje srdce od všetkých zbytočných starostí a trápení; aby som sa nedal strhávať rozličnými túžbami po všelijakých veciach, či už malicherných alebo vzácných, ale aby som pamätal: že všetky veci sa pominú a ja s nimi.

V tom je veľká múdrosť, nenechávať sa pohnúť každým vetrom ľudských rečí... Len takto možno isto kráčať po začatej ceste.

Ak budeš viesť vnútorný život, nebudeš prikladať veľkú váhu naľahko vysloveným slovám.

Svoj pokoj nestavaj na ľudských rečiach. Či budú o tebe hovoriť dobre alebo zle, tým sa ešte nestaneš iným človekom.

Všetok nepokoj srdca a všetky roztržitosti zmyslov vyvstávajú z nezriadenej lásky a z jalového strachu.

Daj mi trpezlivosť, Pane, aj v tejto chvíli; pomáhaj mi, Bože môj, a nebudem sa báť, nech doľahne na mňa akákoľvek tieseň.

Prv, ako by si ma vrúčne prosil, hľadáš všelijaké iné útechy a potešuješ sa vonkajšími vecami... ja som to, ktorý zachraňujem tých, čo vo mňa dúfajú... keď sa tvoj duch po búrke zasa zotaví, upevni sa vo svetle mojej lásky a môjho zľutovania; lebo som nablízku.

Kde je tvoja viera? Stoj pevne a vytrvaj!

Buď trpezlivý a silný.

Čo z toho máš, keď sa staráš o veci, ktoré sa prihodia voľakedy v budúcnosti? ...Budúce veci... ktoré sa hádam nikdy ani nestanú.

Nech sa... nermúti a nestrachuje tvoje srdce. Ver vo mňa a dúfaj v moje milosrdenstvo.

„Ja milujem vás“ (Jn 15,9), vravel som svojim milým učeníkom.

Neposlal som ich leňošiť, ale pracovať, nechcel som, aby odpočívali, ale aby *„s vytrvalosťou prinášali úrodu.“* (Lk 8,15)

Je veľký rozdiel medzi múdrosťou osvieteného bohobojného muža a múdrosťou vedecky vzdelaného a bádatajúceho učenca. Oveľa vznešenejšia je náuka, ktorá vytryskne zhora, z Božieho prameňa, ako tá, ktorú si namáhavo zadovažujeme ľudským bádaním.

Mnoho je síce tých, čo by radi mali rozjímavého ducha, ale neusilujú sa cvičiť v tom, čo je k tomu potrebné.

Len z čistého srdca sa rodí ovocie dobrého života.

Pýtame sa, kto koľko robí; ale o tom už natoľko neuvažujeme, s akým úmyslom koná.

Never svojej chvíľkovej nálade; teraz je taká a o chvíľu bude iná. Kým len žiješ, podliehaš, chceš, či nechceš, premenlivosti; raz si veselý, potom zasa smutný, hneď zasa znepokojený; teraz si nábožný, o chvíľu roztržitý; dnes si usilovný, zajtra budeš lenivý; niekedy si vážny, inokedy ľahkomyselný. Ale múdry a v duchovných veciach skúsený človek je povznesený nad túto premenlivosť... myslí len na to, aby všetko úsilie jeho ducha smerovalo k vytýčenému a žiadanému cieľu.

Predovšetkým treba mať čistý úmysel.

Ty uspokojuješ srdce, poskytuješ plnosť pokoja a sviatočnú radosť.

Čomu by sa netešil ten, kto sa tebe teší?

Očisť, poteš, osviet a oživ môjho ducha so všetkými jeho silami, aby som sa plný jasavej rozkoše vinul k tebe.

Telo sa ešte mocne vzpiera duchu, rozpaľuje vo mne vnútorné boje a ruší pokoj mojej duše.

Mužne všetko prekonávaj a mocnou rukou odstraňuj všetky prekážky.

Nehľadaj pravý pokoj na zemi... v ľuďoch... ale jedine v Bohu.

Buď silný, nestrácaj dôveru, neustupuj.

Starostlivo sa usiluj, aby si všade a vo všetkom, čo konáš alebo podnikáš, bol vo svojom vnútri slobodný a svojím pánom. Pozdvihni sa ponad veci a nepodrobuj sa im. Ovládaj a riad' svoje činy... buď nezávislý... choď... za slobodou Božích synov.

Ty sa utiekaj do tajnej komôrky svojho srdca a pros úpenlivo Boha o pomoc.

Človek sa často až príliš zaoberá vecou, po ktorej túži; ale keď ju dosiahne, začne zmýšľať inak. Naše náklonnosti k tej istej veci nie sú trvalé, ale skôr ho žnú od jedného predmetu k druhému.

Pravý pokrok človeka je v sebazaprení.

„Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia.“ (Mt 26,41)

Pane... ja som viac náchylný k pádu ako k pokroku v dobrom.

Ty si radosť môjho srdca.

Sme ako slepí a ľahko sa dávame zvádzať márnosťou.

Ak svoj pokoj zakladáš na niektorej osobe, čo azda zmýšľa rovnako ako ty, alebo že spolu žijete, zostaneš nestály a zmätený. Ale ak sa budeš utiekať k Pravde, ktorá trvá a žije večne, nezarmúti ťa, ak ťa niektorý priateľ opustí alebo keď zomrie.

Človek sa prikláňa len k vonkajším veciam, a ak sa zavčasu nespamätá, môže v týchto svetských veciach celkom uviaznuť.

Sme slabí a nestáli; ľahko sa klameme a meníme svoju mienku.

Kto dôveruje v teba, Pane, a hľadá ťa s poctivým srdcom, neklesne tak ľahko.

Sme ľudia, nič iné ako krehkí ľudia.

Pane Bože... ty poznáš ľudskú krehkosť... buď mojou silou a všetkou mojou dôverou.

Rob, čo vládzeš robiť, pracuj usilovne. Píš, čítaj, spievaj, vzdychaj, mlč, modli sa...

Kedy budem pamätať len na teba, Pane, kedy nájdem v tebe svoju celú radosť? Kedy budem, ničím nespútaný, požívať ozajstnú slobodu...?

Celým srdcom túžim spojiť sa s tebou... ale svetské veci a nezriadené žiadosti ma strhujú nadol. Mysľou by som sa rád povzniesť nad všetky veci, ale telo ma mimovoľne núti poddávať sa im... zápasím sám so sebou... lebo duch túži nahor a telo tiahne nadol.

Poznám tvoje túžby a počul som všetky tvoje vzdychy.

Vzmuž sa a buď silný, tak vo svojom konaní, ako i v trpezlivom znášaní všetkého, čo sa prieči tvojej prirodzenosti.

Musíš... sa podstatne zmeniť.

Túžim po radostnom pokoji.

Nezavrhuj ma pre môj hriešny život.

Daj mi, Pane, vedieť, čo mám vedieť, milovať, čo mám milovať.

Zhrešil som, Pane, zhrešil som, zmiluj sa nado mnou, odpusť mi!

„Ty nepohádzaš srdcom skrúšeným a poníženým.“ (Ž 51,19)

Vyhľadávajú samotu, zostávajú rád sám so sebou, netúž po zbytočnom rozptýlení; radšej sa v zbožnej modlitbe rozprávajú s Bohom.

Zmyselný človek nepozná slobodu duchovného človeka.

Keď celkom premôžeš seba, všetko ostatné prekonáš už ľahko. Zvíťaziť nad sebou, je najkrajšie víťazstvo.

Nemôžem odolávať vášňam, ak nevržeš do môjho srdca oheň svojej svätej milosti.

„Mám síce ochotu chcieť dobro, ale vykonať ho, na to nemám sily.“ (porov. Rim 7;18)

Mávam všelijaké dobré predsavzatia, ale... i pri najmenej prekážke cítam a ochabujem... Síce poznávam cestu dokonalosti a dosť jasne vidím, ako by som mal konať, ale tlačí ma bremeno vlastnej skazenosti a nemôžem sa vzchopiť... veľmi potrebujem tvoju milosť, Pane, aby som mohol dobro začať, v ňom pokračovať a dovrieť ho.

„Nasleduj ma.“ (Mt 9,9) „Ja som cesta, pravda a život.“ (Jn 14,6)

Trpezlivosť a pokora... Prečo ťa zarmucuje maličkosť, ktorú proti tebe niekto povedal?

Dobre vieš radiť a slovami posilňovať aj iných; ale keď na tvoje dvere zaklope nečakané trápenie, hneď si nevieš rady a strácaš odvahu. Vidíš, koľká je tvoja krehkosť; často ju skusuješ pri nepatrných prekážkach.

Si človek a nie Boh.

Bože... veď ma správnou cestou.

Nijaké mudrovanie, nijaké skúmanie nemôžu zdôvodniť Božie riadenie.

Pokoj spočíva... v pokore.

„Ja som si vyvolil vás.“ (Jn 15,16)

Zväzkom lásky všetci sú spojení v jedno.

„Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva.“ (Mt 18,3)

„Radujte sa, pokorní; a plesajte, chudobní; lebo vaše je kráľovstvo nebeské.“ (Lk 6,20)

V teba dôverujem, Bože môj.

4. O OLTÁRNEJ SVIATOSTI

(Tomáš Kempenský)

„Podte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste pretiažení a ja vás posilním.“ (Mt 11,28)

„Slová, ktoré som vám povedal, sú duch a život,“ (Jn 6,64) ...slová, plné nehy a lásky.

Tvoje láskavé slová ma vábia k tebe; ale zaťažuje ma množstvo mojich hriechov.

Dôverujúc v tvoju dobrotu a veľké milosrdenstvo, pristupujem k tebe ako chorý k lekárovi, ako hladný a smädný k prameňu života.

Ty prichádzaš ku mne; chceš byť so mnou, ty ma pozývaš na svoju hostinu.

Aká blahosklonnosť mi zasvitá z prameňa lásky!

Láska Kristova sa nikdy nezmenšuje; a poklad jeho zľutovaní sa nikdy nevyčerpá.

Prichádzam k tebe, Pane, aby si ma oblažil tvojím darom.

Sväté prijímanie... posilňuje v dobrom.

Pritiahni moje srdce k sebe a oslobod' ma z mojej veľkej meravosti... posilni ma neochvejnou vierou... aby som ťa prijal a v láske sa s tebou spojil.

Pokorne pristupovať k prameňu... ty si večne plný a pretekajúci prameň, živo plápolajúci a nikdy nevyhasínajúci oheň.

Nauč ma ty pravej ceste.

„Kto sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom.“ (Lk 14,33)

Pane, s úprimným srdcom sa ti dnes obetujem.

Pane, na tvoj zmierny oltár kladiem všetky svoje hriechy a previnenia... Zapál ich všetky a spál' ohňom svojej lásky; zotri všetky škvrny mojich hriechov a očisti moje svedomie od každej viny.

Odpusť mi, Pane, odpusť mi moje hriechy... zachráň moju dušu.

Zmiluj sa, Pane.

Pros pokorne o odpustenie, a Boh ti vďačne odpustí.

Boh... hľadá najmä na dobrú vôľu.

Chcem... kráčať cestou viery.

Ak nemôžeme žiť tak čisto, ako by sme mali, dožič nám aspoň milosť skrúšene oplakávať hriechy, ktoré sme spáchali, a dovoľ nám, aby sme ti nabadúce mohli slúžiť s pokorným duchom, s dobrým predsavzatím a s väčšou horlivosťou.

Vlastnou zásluhou sa nemôžeš dostatočne pripraviť... To je, ako keby žobrák bol pozvaný na boháčovu hostinu a nemal by nič iného, čím by sa mu odmenil za jeho dobrodenia, iba svoju pokornú vďaku.

Rob teda, čo môžeš a rob to svedomite. Nie zo zvyku... ale s bázňou, s úctou a láskou prijímaj Telo.

Ja som ťa pozval... ja doplním, čo ti ešte chýba; len poď a prijmi ma.

Ja prichádzam posvätiť a polepšiť teba. Prichádzaš, aby si sa mnou posvätil a spojil so mnou, aby si dosiahol novú milosť a znova sa povzbudil k náprave. Nezanedbávaj túto milosť.

Ostávaj osamote a teš sa svojmu Bohu.

„Ty si Boh skrytý.“ (Iz 45, 15)

Len čo sa celým srdcom odovzdáš Bohu... celkom sa spoľahneš na neho, hneď pocítiš, že si s ním spojený a vnútorne uspokojený.

Pán vlieva svoje požehnanie tam, kde nájde prázdne nádoby.

„Vtedy uvidí a bude oplývať radosťou... a jeho srdce sa rozšíri.“ (Iz 60,5)

Poznáš moju slabosť a biedu. Vieš, ako hlboko trčím v chybách a hriechoch, ako často ma postihujú úpadky, pokušenia, zmätky a poškrvny. Prichádzam k tebe, aby si ma vyliečil... len ty mi môžeš pomôcť.

Rozpál moje chladné srdce ohňom svojej lásky; osviet moju slepotu jasom svojej prítomnosti... Nauč ma trpezlivo znášať všetky ťažkosti... Rozžni ma svojou prítomnosťou, spál vo mne všetko nečisté a celkom ma pretvor... nalož so mnou milosrdne... Veď ty si... láska, ktorá očisťuje srdcia a osvecuje rozum!

Obetujem ti svoje srdce so všetkými jeho sklonmi.

Boh je schopný urobiť viac, než môže človek porozumieť.

Ver Božiemu Slovu.

Zachovaj si... skromnú a neochvejnú vieru a pristupuj k Svatosti s pokornou úctou.

Boh ťa nesklame; sklame sa ten, kto príliš dôveruje sebe.

Boh je s tými, čo majú úprimné srdce.

ČO ROBIŤ POČAS DUCHOVNÝCH CVIČENÍ?

Zmyslom duchovných cvičení je:
prehĺbiť vzťah s Bohom a so sebou,
načerpať silu a motiváciu k slúžiacej láske,
nájsť alebo prehodnotiť svoje životné povolanie založené na túžbach,
obrátiť sa od svojho sebeckva a namyslenosti
k Božej úplne darujúcej sa láske.

„Miluješ ma väčšmi ako títo?“

(Jn 21,15)

- 1. Modliť sa, rozjímať nad Evanjeliom**
a na tomto podklade **rozmýšľať nad svojím životom**
- 2. Zapisovať si myšlienky, podnety, túžby**
a **rozhodnúť sa pre „malú osobnú zmenu“**
- 3. Mať postoj pokory, osobnej úbohosti**
a zároveň **postoj vďačnosti a radosti (z odpustenia)**
- 4. Mať otvorené srdce túžiace po stretnutí s Bohom,**
po naplnení láskou
- 5. Hľadať svoje povolanie v túžbach**
„Ako môžem darovať svoj život?“
- 6. Prehodnotiť svoju lásku, darovanú druhým**
(prijatie, blízkosť, čas, obeta, služba...)
- 7. Vyhľadávať a zachovávať ticho**
a dostať sa tak do hĺbky svojho srdca,
pomenovať si svoje túžby, svoje zranenia,
svoje opakujúce sa hriechy/závislosti,
svoje dary a talenty,
prehodnotiť si svoj život, svoje vzťahy,
svoju činnosť pre druhých, svoj osobný rast
- 8. Veriť, že Boh kráča s tebou** (a nie pred tebou ani za tebou)
a skutočne ťa miluje,
aj s tvojimi pádmami a blúdením pri hľadaní šťastia a osobnej cesty
- 9. Pochopiť, že Boh vie o tebe všetko,**
nemôžeš nič skrývať a nemusíš nič vysvetľovať
– môžeš sa len otvárať pravdivosti svojho života
a v pokore a radosti rásť v láske a odpúšťaní (aj sebe)
- 10. Užívať si prírodu, prechádzky, „dýchať život“,**
pozerať sa na zázraky všade naokolo...

Osobné poznámky:

Osobné poznámky:

Osobné poznámky:

Osobné poznámky:

Osobné poznámky:

SOTO®

Spracoval Martin Ruksak Krška

www.ruksak.sk